నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

హైదరాబాద్ | గురువారం 2-4-2020 | RNI No.52865/93·Postal No\.H/SD/258/2018-20 | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | సంపుటి :26 | సంచిక: 212 | పేజీలు: 8 | వెల: రూ.1/-

కరోనా నానీలు

కదిలించే కదుపే
తుడిచిందే తుడుసుడు
కరోనా
క్యా కరేనా!

ఎన్నాళ్ళయ్యిందో
ఇంటిల్లిపాది కలిసి కూర్చోక
కరోనాదే
ఈ కమాల్

చైనాది కమ్యూనిజం
ఆడ పుట్టిన
కరోనాది సోషలిజం
అంతా సమానం!

వర్క్ ఫ్రం హోం
అందమైన మాట
వెట్టి చాకిరీకి
కొత్త రాచబాట

లాక్ డౌన్
అన్నీబంద్
ఇంట్లో గడువు
అనుబంధాలు రివార్డ్

చేతులు కాలాక
ఆకులేం చేస్తాయ్
దీపమున్నప్పుడే
ఇల్లు దిద్దుకోవాలె

ఇల్లు పదిలం
అవునో కాదో కానీ
గడప దాటకుంటే
ఒళ్ళుపదిలం.

-డా॥ పత్తిపాక మోహన్
09811239219

అంతిమ లక్ష్యం

పగలనక రాత్రనక
తిండి తిన్నా తినకున్నా
సమయం ఉన్నా లేకున్నా
సొంత ఆరోగ్యం కొంతైనా చూసుకోక
రోడ్లపై రక్షక బృందాలు

ఇంట్లో అమ్మా నాన్న అయినా
భార్య అయినా భర్త అయినా
కన్న బిడ్డలే అయినా
ఎవరెట్లున్నా ఎవరేమన్నా
మనసు కదిలిస్తుకొని
బయటి మలినాలను
మహమ్మారి క్రిమి కీటకాలనూ
తుడిచివేసే పారిశుద్ధ్య బృందాలు

భయమన్నది లేక
దయకు మారుపేరులై

రెప్పన్నది వాల్చక
రేపటి వెలుతురులై కునుకన్నది లేక
కొడిగట్టు దీపాల కొన ఊపిరి తామై
ఆసుపత్రుల్లో వైద్య బృందాలు

ఆ రక్షక బృందాలని
ఆ పారిశుద్ధ్య బృందాలని
ఈ వైద్యబృందాలని ఓడిపోనివ్వక ఓర్పు నేర్పులతో
నడిపించే నాయకబృందాలు

ఇన్ని సమాహారం అంతిమ లక్ష్యం
నీ నా మన భద్రతా
ఆరోగ్య భద్రత ప్రాణ భద్రత
నీ ఇంటి గుమ్మమే నీకు లక్ష్మణరేఖ
అదే నీకు శ్రీరామ రక్ష

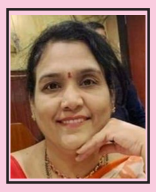

-శిష్ట్లా మాధవి
సెల్:7382183258

సైతానుకు సహచరి

సైతానుకు సహచరీ! నీదే ఒప్పు! మాదే తప్పు!!
కాళ్ళు కదుపుకోవద్దంటే కస్సుబుస్సు మంటాము!
చేతులు తదుపుకోమంటే చాదస్తం అంటాము!
మాంసం తినవద్దంటే 'మడి' వాదులై
'పిడివాదం' చేస్తాము
స్నానంచేయమంటే ససేమిరా అంటాము!!
దూరంగా ఉండి మాట్లాడమంటే నేరంగా భావిస్తాము!
'మల' శాలల ప్రక్కనే ఉండే 'ఫల'శాలల్లో
కదులుతున్న కప్పల్ని కసిగా కొరుక్కుని తింటాము!!
పరిసరాల పరిశుభ్రత పట్టదు మాకంటాము!
మా ఇంట్లో చెత్త తీసి ప్రక్కింట్లో వేస్తాము!
మేము మారం..మేము మారం..దేవుడు చెప్పినా

మారం... ఇదే మా 'మారామ' కానీ
ఇప్పుడు నువ్వు చెబితే మాత్రం వింటాం!
యమునికి సోదరీ! సైతానుకు సహచరీ!
నువ్వు చెబితే వింటాం... లేకపోతే
నీవు మా చీటీ చింపేస్తావు...చంపేస్తావు!
నీవంటే హడల్... నీవంటే "దడ"
నీకు జాతి భేదం లేదు...కులమత భేదాలు లేవు
నీకు భయపడి...నీకు భయపడి
శుభ్రతను పాటిస్తామంటాం
నిజంగా పాటిస్తామా...అంటే..డౌటే!!

-రాధశ్రీ
సెల్: 9494481210

ఆశల దారులు

ప్రతి ఉదయం ఎదురుచూస్తాను
స్వేచ్ఛావిహంగాలా తిరిగే రోజు కోసం
కానీ మోసాలు, వేధింపుల అత్యాచారాలు
అదుపుతప్పుతున్నాయని తెలుస్తుంటే
అదుగుపడలేని బాధలేవిప్పుడు
'కరోనా'తో కర్తవ్యం తెలిసొచ్చిందని
కాస్త తెలివొచ్చిందని నమస్కరించాను

ఒక సులివెచ్చని కిరణం ముంగిట
వాలిపోవద్దల్లా
మురిసిపోతుంటాను
వసంతకోకిలను వెతుకుతూ సాగిపోవాలని
లాక్ డౌన్ తో ఇల్లే వసంతఋతువై
వికసిస్తుంటే
ఇల్లంతా కోకిలల కిలకిలలే

అన్నార్తులు శరణార్థులై సాగిపోతుంటే
మనసంతా బాధల చీకట్లే
సాయంచేసే చేతులు
ఆకాశంలో తారల్లా మిణుకుమంటుంటే
తారాతోరణంలో భాగమవ్వాలని
ప్రయత్నమే ప్రస్తుత కర్తవ్యమని
దేవాలయమైన ఇల్లు బోధిస్తుంటే
మార్గంచూపే మాస్క్ ను కదిలించాను
అంతర్జాలం తెరలు తెరలుగా
ఆశల దారుల్ని తెరుస్తుంటే

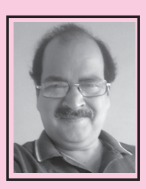

-సి.యస్.రాంబాబు
9490401005

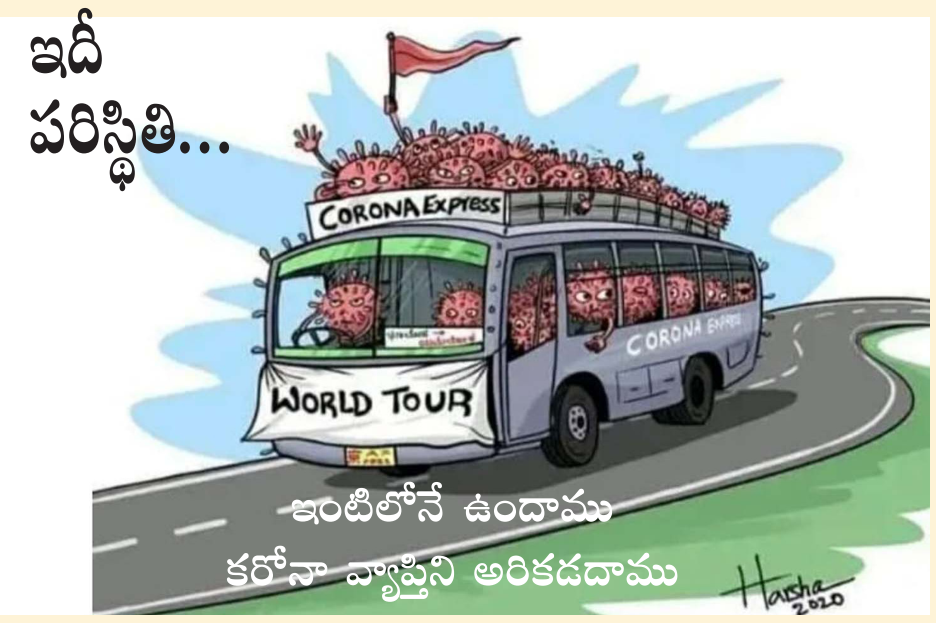

ఇది ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం.. అందరం సహకరిద్దాం..!!

కరోనా వైరస్‌పై ఇప్పుడు జరుగుతున్నది అనుకోకుండా వచ్చిన మూడో ప్రపంచ యుద్ధంలా ఉంది. ఇప్పటివరకు మనం రెండు ప్రపంచ యుద్ధాల్ని చూసాం. ప్రస్తుతం మనం ఎదుర్కుంటున్న ఈ వైరస్‌పై యుద్ధంలో దాదాపు 196 దేశాలు స్వచ్ఛందంగా పాల్గొంటున్నాయి. కరోనా రూపంలో జరుగుతున్న ఈ యుద్ధం జీవ రసాయనిక యుద్ధమన్న అనుమానాలు ఇపుడిప్పుడే కలుగుతున్నాయి. దీనివలన ప్రపంచ దేశాలలో ఆర్థిక నష్టం భారీగా జరిగే అంచనాలు కనబడుతున్నాయి. ఈ యుద్ధానికి ఆయుధాలతో పనిలేదు. అయితే ఈ యుద్ధాన్ని ఎవరు ప్రారంభించారు? ఎందుకు ప్రారంభించారు అనేదానికి ఖచ్చితమైన ఆధారాలు లేవు కానీ జరుగుతున్న పరిణామాల్ని గమనిస్తుంటే ఇదో రకమైన యుద్ధమే అనిపిస్తోంది. ఈ యుద్ధంలో అగ్రరాజ్యం అమెరికా భారీ మూల్యమే చెల్లించుకుంటోంది. ఈ దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత మొదటిసారిగా ప్రభుత్వం హెల్త్ ఎమర్జన్సీ ప్రకటించింది. ప్రపంచమంతా దాదాపు లాక్‌డౌన్‌లోనే ఉంది. ఎక్కడి విమానాలు అక్కడే ఆగిపోయాయి. ఆయా సంబంధిత రవాణా వ్యవస్థ నిలిచిపోయింది. బడుగు, బలహీన, మధ్య తరగతి, పెద్ద అనే తేడా లేకుండా దాదాపు అందరూ ఇళ్ళకే పరిమితం అయిపోయారు. ఇది ఆషామాషీగా కనబడటం లేదు. ప్రపంచంలో ఇంతటి విపత్కర పరిస్థితులు రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత ఎన్నడూ ఎదురుకాలేదు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఆయుధాలతో చేసే యుద్ధం కంటే ఇది చాలా భయంకరంగా ఉంది. మనిషికి మనిషి ఎదురుపడి చేసేది యుద్ధమైతే, ఇప్పుడు మనిషి ఒంటరిగా తనకు తాను ఖైదీ చేసుకుని భయంతో చేస్తున్న ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం.

మనిషిని ఎదుర్కుంటే యుద్ధమవుతుంది తప్ప మనిషిని చంపితే యుద్ధమెలా అవుతుంది? ఎవరైనా ప్రయోగించారే అనుకుందాం? ఈ విపత్కర పరిస్థితి వారికి రాకుండా ఉంటుందా? ఇటీవల వైట్‌హౌస్‌లో ఒక వ్యక్తికి, ఇరాన్ పార్లమెంట్ సభ్యులకే కాకుండా దేశంలో కీలక బాధ్యతను వ్యవహరిస్తున్న వారిపై కూడా కరోనా దాడి చేయడం వెనుక ఎన్నో ఆశ్చర్యాలు. అనుమానాలు రేకెత్తుతున్నాయి. కాకుంటే ఇన్ని మరణాలు జరుగుతున్నా అమెరికా లాక్‌డౌన్ ఎందుకు పాటించడం లేదు? అని అడిగితే మార్కెట్ ఎకానమీ దెబ్బతింటుంది అనేది ట్రంప్ వాదన. ఏది ఏమయినా ప్రజలంతా స్వచ్ఛందంగా ఈ యుద్ధంలో పాల్గొంటున్నారు. పాల్గొనడంతో సరిపోతుందా అంటే కాదు ప్రజలంతా ఇళ్ళల్లో ఉండటమే తరుణోపాయం. ఒక విధమైన యుద్ధంలో పాల్గొనడం అంటే ప్రాణాలకు తెగించడం, కానీ ఈ వైరస్ యుద్ధానికి మాత్రం ప్రాణాలను కాపాడుకునేలా పరిస్థితులకు తలవంచడం. ఒకప్పటి యుద్ధంలో పాల్గొనడం అంటే ఇంటికి దూరంగా ఉండటం, ఇప్పటి యుద్ధంలో కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి ఉంటూ తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం. మన ముఖ్యమంత్రి చక్కని పిలుపు నిచ్చారు. ఇంట్లోనే ఉండి యుద్ధం చేయండి. స్వయం నియంత్రణను పాటించండి, తెలంగాణ బిడ్డలు ఉద్యమంలో పాటించినట్లే మనలోని ఐక్యతను, పట్టుదలను పాటించాలి. అంతే కాకుండా మీ అందరికీ మేమున్నాం. భయపడకండి. ముఖ్యంగా రైతులు కంగారు పడకండి, మీకు అన్నివిధాలా మేలు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఉంది అనడం అందరికీ సంతోషంగా ఉంది. ఈ ఆనందం ఉండిపోవాలంటే మనం ఇళ్ళకే పరిమితం అవ్వాలి. అత్యవసరమైన పనికి తప్ప బయటకి వచ్చి వారి సమయాన్ని, సహనాన్ని పరీక్షించడం మంచిది కాదు.

మన దేశ భక్తిని చూపే సమయం ఆసన్నమైంది. చూపిద్దాం... ఏమవుతుంది? బరువులు మోయాలా? చేయలేనంత పనులు చేయాలా? ఏమీ లేదు కదా? పదిసార్లు పందిమందితో చెప్పించుకోకుండా మన ఇంట్లోనే ఉండి మనల్ని మనం కాపాడుకుందాం. మానవత్వంతో ఆలోచించి రాష్ట్ర, దేశ, ప్రపంచ శ్రేయస్సుకు తోడ్పడదాం.

వైద్యుడికే మన దండం

ఇవాళ వైద్యుడికే
మన దండం
కరాళ ద్రంష్టల
కరోనా కదనరంగంలో
తెగించి దూకిన
యోధుడతడు.

శత్రువు కనబడదు, దొరకదు
అయినా గాలిలో ఖడ్గం తిప్పే
సంకుల నైపుణీ సమర
వీరమూర్ధన్యుడతడు.
ఆత్మస్థైర్య ప్రచోదక
జీవన ప్రచారకుడతడు.

నిన్నటిదాకా
అది వృత్తి ధర్మమే కావచ్చు
ఇప్పుడు మానవ ప్రవృత్తి
జాగృతమైన సిద్ధుడతడు.

అతడూ మనిషే
భయాన్ని జాగ్రత్తగా మలుచుకున్నాడు.
తన ఘన సంఘర్షణలోంచి
మనకు ధైర్యాన్ని పిండుతున్నాడు.
అతని ప్రయత్నం
ఒక సంజీవనీ యజ్ఞం
మరణాన్ని అదిలించి కొడ్తూ
ప్రాణాలను పండించే
నవ ప్రకర్షాకర్షకుడతడు.

దేవుడే ముఖం తప్పిస్తున్న వేళ
కర్తవ్యాన్ని
రక్షణ కవచంగా ధరించిన
అపర భగవంతుడతడు.

అతడిప్పుడు
ఎల్లలు దాటిన విశ్వమానవుడు
విభేదాలు తుడిచేసిన
విముక్త జీవుడు.

అతడూ మనిషే!
అతని మనస్సును గాయపర్చొద్దు.
భయం సహజం కావచ్చు
కానీ పిరికితనం అసహ్యం
మేడిపండు పొట్టవిచ్చి
పురుగుల్ని వదలొద్దు.

చేతుల్నే కాదు
మనసుల్నీ కడుక్కొని
మరోసారి మరోసారి మరోసారి
ఆ మానవోత్తమునికి
నమస్కరిద్దాం.

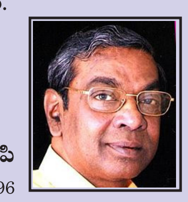

-డా॥ఎన్.గోపి
9391028496

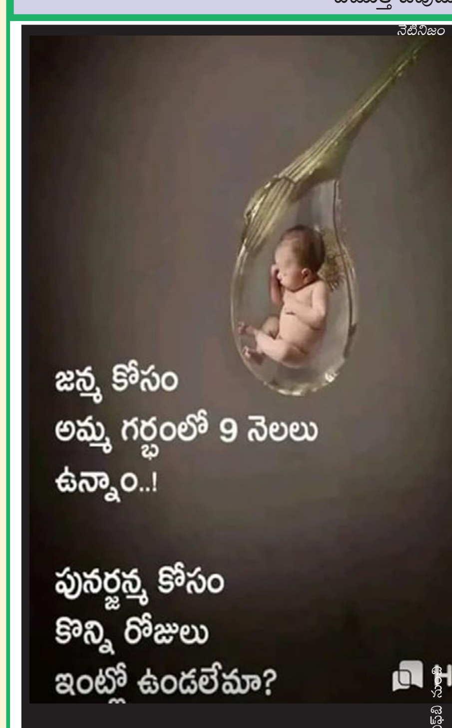

కరోనా కవితా ఝరి
మోగిన సమర భేరి

– డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు
9441046839

గతంలో ఎన్నడూ ఎరగని రీతిలో అత్యధిక సంఖ్యలో జననష్టాన్ని కలిగిస్తూ, ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎక్కువ ప్రభావం చూపిస్తోన్న వ్యాధి కరోనా. చైనాలో తొలుత భారీగా నష్టాన్ని కలిగించిన ఈ మహమ్మారి ఆ తర్వాతి కాలంలో ఇటలీ, ఇరాన్, అమెరికా తదితర దేశాలకు పాకింది. భారతదేశంపై కూడా పంజా విసిరింది. లక్షలాది మంది ఈ వ్యాధి ప్రభావానికి లోనయ్యారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా వేల సంఖ్యలో మరణాలు సంభవిస్తున్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని కవులు కలాలను కరవాలాలుగా మార్చి కరోనాపై సమరభేరి మోగిస్తున్నారు. సామాజిక బాధ్యతగా ప్రజల్లో అవగాహన పెంచుతున్నారు. నిర్బంధాన్ని పాటించవలసిన ఆవశ్యకతను వివరిస్తున్నారు.

కరోనా పాజిటివ్ వచ్చినవారిలో కూడా ఆత్మస్థైర్యం నింపేలా కొందరు కవులు కవితాస్త్రాలను సంధించారు. ప్రముఖ కవయిత్రి అయినంపూడి శ్రీలక్ష్మి రాసిన 'కరోనాకి ఓ రిటర్న్ గిఫ్ట్' అనే కవితలో **'కరోనా పాజిటివ్ అయితే ఏంటట / పాజిటివ్ దృక్పథం మన మందనుకున్నాక / సామాజిక దూరం మన అస్త్రమయ్యాక / జనతా కర్ఫ్యూ మన కవచమయ్యాక / ఇప్పుడిక క్వారెంటైనే మన వాలంటైన్..!'** అని పేర్కొన్నారు. **'ఏకాకి మానవుడి చుట్టూ అక్షరాల / రక్షణ వలయం అల్లుదాం రండి / కబళించాలని చూసే కరోనాను / మట్టుబెట్టే చైతన్యాన్ని నింపుదాం / విమానాలలో దిగుమతవుతున్న మహమ్మారికి / ఐసోలేషన్ వ్యూహంతో.. 'నమస్తే' మంత్రంతో / రిటర్న్ గిఫ్ట్ ఇద్దాం రండి..!'** అని శ్రీలక్ష్మి కవులను కోరారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్ రావు ప్రెస్‌మీట్‌లో ఈ కవితను ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావిస్తూ, కరోనా వ్యాధిపై ప్రజల్లో అవగాహన పెంపొందించేందుకు కవులు ఉద్యమించాలని పిలుపునిచ్చారు.

కరోనాపై అవగాహన పెంచేందుకు కవులు ముందుకు రావాలని తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రశేఖర్ రావు ఇచ్చిన పిలుపుకు చక్కటి స్పందన లభించింది. భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సంచాలకులు మామిడి హరికృష్ణ మార్గదర్శనంలో అయినంపూడి శ్రీలక్ష్మి సారథ్యంలో కరోనాపై యూట్యూబ్ వేదికగా అక్షర యుద్ధం ప్రారంభమైంది. కరోనా వ్యాధి నిర్మూలనకు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలపై అవగాహన కల్పిస్తూ రెండు వందలకు పైగా కవులు రాసిన కవితలను వీడియో రూపంలో ఆయా కవుల స్వరంలోనే అప్‌లోడ్ చేయడం విశేషం. ఈ కవితలను జువ్వాది దేవీప్రసాద్ గ్రంథ రూపంలోకి తేనున్నారు. ప్రముఖ కవి చీకోలు సుందరయ్య తదితరులు ఈ కవితలు గ్రంథ రూపంలోకి వచ్చేందుకు సహకరిస్తున్నారు.

కవులు తమ కవిత్వం ద్వారా ప్రజల్లో అవగాహన పెంచాలని స్వయంగా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి పిలుపునివ్వడం సాహిత్య రంగంలో సంచలనం కలిగించింది. ఆ పిలుపునందుకున్న పలువురు కవులు తమ కవితాస్త్రాలను సంధిస్తున్నారు. వారానికి ఒక పర్యాయం సాహిత్య పేజీల్లో మాత్రమే కవిత్వాన్ని అచ్చేసే పలు పత్రికల ఆలోచనా ధోరణిలో కూడా మార్పు వచ్చింది. సాహిత్య పేజీలకు తోడు రోజువారీగా ప్రచురితమయ్యే ఎడిట్ పేజీల్లో కూడా వివిధ పత్రికలు కవిత్వాన్ని ప్రచురిస్తున్నాయి. ఇది ఒక ఆహ్వానించదగ్గ మార్పు.

ముఖ్యమంత్రి పిలుపును ప్రత్యేకంగా తన కవిత 'దేహమే శత్రు స్థావరమైతే'లో పేర్కొన్న వి.ప్రకాశ్ **'కంటికి కనిపించని జీవి కూడా / ప్రపంచంపై యుద్ధం చేయగలుగుతున్నప్పుడు / కొమ్మకు వేలాడే గబ్బిలాలు / ముస్సోలినీ, హిట్లర్లను మించినప్పుడు / అక్షరం నేర్వని చేతులు కూడా / కవిత్వం రాయగలవు..!'** అని తన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తీకరించారు.

'వ్యవస్థలన్నీ/ ఒకే సూక్ష్మ జీవి ముందు శీర్షాసనం వేశాయి' అని 'కరోనా' అనే కవితలో డాక్టర్ అమ్మంగి వేణుగోపాల్ పేర్కొన్నారు. **'టక్కుటమార విద్యల ఉక్కు రాక్షసి మీద / రాజ్యాలన్నీ ఒకటై చేసే ప్రాణాంతక యుద్ధం/ ప్రారంభమైంది' అంటూ యుద్ధ శంఖారావం చేశారు. 'రోమ్‌ను ఒక్కరోజులో నిర్మించలేదు'** అనే కవితలో ఇటలీ ఘనచరిత్రను ప్రస్తావిస్తూ **'ఇంతటి ఘనచరిత్ర, సంపన్న సంస్కృతి, సాటిలేని కళలు / ఒక సూక్ష్మ జీవి మరణ మృదంగ ధ్వనికి నాట్యం చేస్తాయా?' అని ప్రశ్నించారు. 'దేవుడు కూడా మాస్క్ పెట్టుకునే ఉన్నాడు' అనే మరో కవితలో 'మృత్యువు అంచుల దాకా వెళ్ళి వచ్చినవాడు చెప్తున్నాడు / అక్కడ దేవుడు కూడా మాస్క్ పెట్టుకునే ఉన్నాడట!'** అంటూ కరోనా వ్యాప్తిని నిరోధించడంలో మాస్క్ ప్రాముఖ్యతను వేణుగోపాల్ చెప్పారు.

'మనిషి నిమిత్త మాత్రుడనీ/ ప్రకృతి ముందు / దేశాధ్యక్షులైనా బలాదూరనీ / కరోనా దండయాత్రతో తేలిపోయింది' అంటూ కరోనా వ్యాధి ప్రభావాన్ని దేశాధినేతలు కూడా చవిచూస్తున్న అంశాన్ని 'కరోనా పాఠం' అనే కవితలో ప్రస్తావించారు **మెట్టానాగేశ్వరరావు. 'చిటికెడంత విత్తనం / మహావృక్షాన్ని చూసి అట్టహాసం చేసినట్టు / కంటికి కనిపించని నేను / ప్రపంచాన్ని గడగడలాడిస్తున్నా'** అంటూ కోవిడ్–19 వైరస్ ఆలోచనాధారను పాఠకులకు వివరించారు 'ముచ్చట' అనే కవితలో వనపర్తి పద్మావతి. 'కరోనా.. కుచ్ కరోనా' అనే కవితలో నిర్బంధం అవసరాన్ని పేర్కొన్నారు చౌడారపు శ్రీధర్. **'కనిపించని శత్రువుతో పోరాటం మొదలైతే / కంటి ముందరిదంతా / యుద్ధరంగమేనని నిశ్చయమైతే / సన్నద్ధతకో సంసిద్ధతకో / సమయం మరి సరిపోనప్పుడు / అనువైన ఆయుధం అందుబాటులో లేకపోతే / వెనక్కితగ్గిన ఆత్మరక్షణే అత్యుత్తమ నిర్ణయం'** అని కరోనాను ఎదుర్కొనేందుకు సరైన మందులు లేని కాలంలో నిర్బంధమే శరణ్యమని ఉద్బోధించారు.

'నీ వ్యాపన వ్యసనంతో / మా మానవ మనుగడను / అపహాస్యం చేస్తున్న / ఓసీ! కర్ణకఠోర దుష్ట కరోనా!! / నీ తుదముట్టింపు కోసం / ఇప్పుడు మేం ఎవరింట్లో / వాళ్లం ఉంటూనే / సామాజికంగా ఏకమవుతున్నాం / సైన్సు చూపిన దారిలోనే / మేం సాయుధులమై వస్తున్నాం' అంటూ 'విపత్కర' అనే కవితలో ఆధునిక విజ్ఞాన శాస్త్రం చూపిన దారిలోనే కరోనాపై సమరం కొనసాగుతుందని ప్రకటించారు డాక్టర్ బెల్లి యాదయ్య. ఈ సమరంలో మనుషుల సహనమే పెద్ద ఆయుధమని పేర్కొన్నారు అహోబిలం ప్రభాకర్ 'ఒక నిశ్శబ్దం' అనే కవితలో. **'నీవు స్తబ్దుగా ఉండడమే వ్యూహం / నీ సహనమే పెద్ద ఆయుధం / నీ ఇల్లే రక్షక కవచం / నీ గడపలో నీవుండటమే యుద్ధం'** అని కరోనాపై ప్రజా యుద్ధం జరుగుతున్న తీరుకు చిత్రిక పట్టారు.

తెలంగాణలో బతుకమ్మ పాట ఒక ప్రత్యేక శైలితో కూడింది. ఆబాలగోపాలాన్ని ఆకట్టుకునే శైలి ఇది. ఈ శైలిలో కరోనాపై ఉయ్యాల పాట రాశారు రమాదేవి కులకర్ణి. గుంపులుగా తిరగడం వల్ల కరోనా వ్యాధి వ్యాప్తి చెందుతుందని, నిర్బంధ కాలంలో ఇంట్లోనే గడపడం వల్ల వ్యాధిని అరికట్టవచ్చని తన పాటతో సందేశం ఇచ్చారు. 'కరోనా ఉయ్యాల పాట'లో **'కరోనా ఒచ్చింది ఉయ్యాలో / ఏమేమి చేసింది ఉయ్యాలో / కలిసి తిరుగుతే ఉయ్యాలో / ఖతమైతవుర ఉయ్యాలో / ఇంటిపట్టునుంటే ఉయ్యాలో / కరోనా పారిపోతదిర ఉయ్యాలో'** అంటూ కరోనా వ్యాధి రాకుండా ఉండాలంటే ఇంటిపట్టున ఉండడమే శ్రేయస్కరమని పేర్కొన్నారు.

కరోనా వ్యాధి వ్యాప్తిని నిరోధించేందుకు ముక్కూ నోరూ కవర్ అయ్యేలా మాస్క్ ధరించడం ఇప్పుడు సర్వత్రా కన్పిస్తోంది. 'మనసులకే ముసుగులుండే ఈ కాలంలో ముఖాలకూ ముసుగేస్తోంది' అని ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావించారు 'మేడ్ ఇన్ చైనా' అనే కవితలో డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు. **'చీనీయుల పల్లవికి / ప్రపంచ రాజ్యాల చరణాలు / ఇంకా పూర్తి కాలేదు / అప్పుడే జగమంతా / కరోనా చరణాల కింద అణిగిపోయింది'** అంటూ ప్రపంచమంతా కరోనామయ మైన తీరును వివరించారు. రామాయణంలో మారీచుడి ఘట్టాన్ని కరోనాకు అన్వయిస్తూ 'కరోనా రామాయణంలో వైరసాసుర ఘట్టం' అనే పేరుతో కవిత రాశారు సూర్యప్రకాశ్ రావు. **'నిద్ర నుండి మెలకువొచ్చిన రాముడు / క్వారంటైనే జీవన సూత్రమని / సీతకు ఉద్బోధిస్తున్నాడు / పద్నాలుగేళ్ల వనవాసం ముందు / ఇరవై ఒక్క రోజుల క్వారంటైన్ కాలమెంత అని ప్రశ్నిస్తున్నాడు / వైరసాసుర సంహారానికి / వానరులవసరం లేదంటున్నాడు / వాష్ మంత్రం మేలంటున్నాడు'** అని స్వీయ నిర్బంధ ప్రాముఖ్యతను వివరిస్తూ, చేతులు కడుక్కోవడం ఉత్తమ మార్గమని సూచించారు.

నాగరికత విస్తరిస్తున్న కొద్దీ నగరీకరణ ఎక్కువ వుతోంది. ఈ అంశాన్ని తన 'ఎంత దూరం' అనే కవితలో ప్రస్తావిం చారు మాసాయిపేట యాదగిరి. **'నగరంల / ఏం పాడయింది / గంపెడు కలల ఆశలు దప్ప / ఖర్చులెక్కువ, ఆందాని తక్కువ / ఇండ్లనే ఈ మాయదారి కరోనా వైరస్ బుగులు'** అని పేర్కొన్నారు. బయటంతా లాక్‌డౌన్ వల్ల అందరూ ఇంట్లోనే ఉంటున్నారు. కుటుంబ సభ్యులంతా ఒక్క చోట ఉంటే ఆనందాల హరివిల్లేగదా! అందుకే 'ఆశల దారులు' అనే కవితలో **'లాక్‌డౌన్‌తో ఇల్లే వసంత రుతువై / వికసిస్తుంటే / ఇల్లంతా కోకిలల కిలకిలలే!'** అని అభిప్రాయపడ్డారు చెన్నూరి సీతారాంబాబు.

నిర్బంధంలోనూ పనిచేయవలసి వస్తున్న బ్యాంకు ఉద్యోగులపై 'సలాం బేంకోడా' అనే కవిత రాశారు ముళ్ళపూడి జానకీరామ్. కరోనా వ్యాధి వ్యాప్తి నేపథ్యంలో విధులు నిర్వర్తించవలసిన వాళ్లు పాటించవలసిన అంశాలను సూటిగా తన కవితలో **'ఖర్చీఫ్‌ని కట్టుకో / చేతుల్ని తరచుగా కడుక్కో / సామాజిక దూరం పాటించు / అనాలోచిత కరచాలనాలకు / సలాంతో జవాబు చెప్పు'** అనే సందేశం ఇచ్చారు. 'ఆత్మ విశ్వాసమే ఆయుధం' అనే శీర్షికతో రాసిన కవితలో ఆత్మ విశ్వాసమనే అస్త్రంతో కరోనా అంతం చూస్తామన్న విశ్వాసాన్ని కనబరిచారు జ్వలిత. **'ఆత్మ విశ్వాసం మా ఆయుధం / ఉద్యమాల ఉగ్గుపాలు తాగినవాళ్లం / రోగాలను నిరోధించుకోలేమా?'** అని ఆమె ప్రశ్నించారు.

'ఔషధమే లేని అహంకార వైరస్ / అగ్రరాజ్యాల్ని సైతం హడలెత్తిస్తోంది / చేయి ఇయ్యవద్దంటూ / నమస్కార బాణంతో చేయూతనిద్దాం' అంటూ 'ఖతర్నాక్ కరోనా' అనే కవితలో సందేశం అందజేశారు డాక్టర్ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి. **'మన సంస్కృతి చాటుదాం / స్వచ్ఛత పాటించుదాం / కరోనాను తరిమేయగ ప్రతినిత్యము పోరుదాం'** అన్నారు వడిచర్ల సత్యం. **'కట్టడి చెయ్యాలి మరి / కకావికలు చేసే దాని వేగానికి కళ్ళెం వెయ్యాలి తప్పదు' అని పేర్కొన్నారు నాంపల్లి సుజాత. 'మాస్కు వేసి మూయండోయ్ / సదా ముక్కు నోరు / చేతుల్నీ కడగండోయ్ సదా సబ్బునీరు'** అంటూ తన 'శ్రీనిజాలు' శీర్షికలో చేతులను కడగాలని, మాస్కు వాడాలని సూచించారు కందుకూరి శ్రీరాములు.

'ఊపిరి బిగపట్టి ఆందోళన చెందుతున్న వైనం / స్వయం శుభ్రతకు సై అనాలి జనం' అని సూచించారు దాసరి శాంత కుమారి. 'మంది గుమిగూడుటను ఇంక వదిలిపెట్టి ఒక్కరమె వేయి శక్తులై పోరాడుదాము' అని పేర్కొన్నారు డా.కోదూరి సుమన శ్రీ. 'ఆ సర్పానికి' అనే కవితలో కోవిడ్ వైరస్‌ను పాముతో పోల్చారు కోటం చంద్రశేఖర్. 'ఎలాగైతేనేం ఆ సర్పాన్ని పీక నొక్కేస్తా / కాళ్ల కింద తొక్కేస్తా' అంటూ శాస్త్రవేత్తలు ఆ వ్యాధికి మందు కనిపెట్టి అరికడతారన్న ధీమాను వ్యక్తం చేశారు. 'కరోనా! హమ్ డరేంగే నహీ' అనే కవితలో డాక్టర్ కొండపల్లి నీహారిణి **'నీ తాకిడికి ముక్కుతాడును వేయడానికి / నిన్ను బంధించం / నీ గొలుసులను తెంపేస్తాం / మాకు మేము కట్టడి చేసుకుని / నిన్ను తరిమి తరిమి కొడతాం'** అని పేర్కొన్నారు. 'గొలుసులను తెంపేయడం' అనే పదబంధం స్వేచ్ఛకు సంకేతం. కానీ విస్తరిస్తున్న వ్యాధి చైన్ లింకులను ధ్వంసం చేస్తామన్న అర్థంలో ఉపయోగించి, భాషా ప్రయోగంలో వైవిధ్యం కనబరిచారు.

'ఒకరికొకరు తగలకుండ దూరమున్నచో / విషములాంటి ఆ వైరస్ విఫలమేనురా' అని 'కనిపించని ప్రళయం కరోనా' అనే తన పాటలో పేర్కొన్నారు తాడిచెర్ల రవి. **'ఒకప్పుడేది వచ్చినా / బంద్ కరోనా, బంద్ కరోనా అనే వాళ్ళమా? / ఇప్పుడు / కరోనా బంద్, కరోనా బంద్ అంటున్నాము'** అని పద బంధప్రయోగ వైచిత్రిని ప్రదర్శించారు వి.పి.చందన్ రావు. 'గృహ నిర్బంధం కాదిది / అనుబంధాల వారధి' అని స్వీయ నిర్బంధ కాలం కుటుంబ అనుబంధాలను పెంపొందించుకునేందుకు చక్కటి అవకాశమని వివరించారు సముద్రాల శ్రీదేవి. 'భయం గుప్పిట్లో' అనే కవితలో **'పాపం ఎవరు చేస్తేనేం / సకల జనుల పాలిటి శాపమై / ఆలపిస్తోంది మృత్యుగీతం'** అన్నారు దాస్యం సేనాధిపతి. **'కరచాలనం చేస్తుంటే / కరవాలం దూస్తున్నది / ప్రేమతో వాటేసుకుంటే / పాములా కాటేస్తున్నది'** అని భాషా ప్రయోగ చాతుర్యంతో 'యుద్ధభేరి' అనే చక్కటి కవితను అందించారు ఆచార్య టి.గౌరీశంకర్. 'మృత్యు పవనం' అనే కవితలో **'నిన్నటి వరకు ఐకమత్య మంటే / జంటగా చేతులెత్తటం / నేడు ఒంటరిగా చేతులు ముడుచుకోవడం'** అని వాస్తవ పరిస్థితులను కళ్లకు కట్టేలా వివరించారు ఒద్దిరాజు ప్రవీణ్ కుమార్. 'స్వీయ నియంత్రణ' అనే కవితలో **'ముట్టుకుంటే అంటుకుంటది / దూరంగుంటే మంచిగుంటది'** అని పేర్కొన్నారు డాక్టర్ చీదెళ్ల సీతాలక్ష్మి. కరోనా అంశంపై డాక్టర్ బెల్లంకొండ సంపత్ కుమార్, నక్క హరికృష్ణ, డాక్టర్ విష్ణువందనాదేవి, దేవనపల్లి వీణావాణి, డాక్టర్ వాణీ దేవులపల్లి, స్వాతి శ్రీపాద, అనిశెట్టి రజిత, ఘనపురం దేవేందర్, వేణు సంకోజు, వనపట్ల సుబ్బయ్య తదితరులు చక్కటి కవితలు అందించారు.

'కరోనా ఎన్నడూ కవిత రాయని వాళ్లతోనూ కలం పట్టిస్తున్నది' అని ఈ వ్యాస రచయితతో అంతర్జాతీయ తెలుగు అధ్యయన కేంద్ర పూర్వ సంచాలకులు ఆచార్య చెన్నకేశవరెడ్డి అన్నారు. ఆ మాట వాస్తవం! గతంలో ఎన్నడూ లేని రీతిలో మానవజాతి ఉనికికే సవాలు విసురుతోన్న కరోనాపై తెలుగు కవుల స్పందన అపూర్వం. ప్రజలను చైతన్యం చేయడంలో కవుల పాత్ర ప్రశంసనీయం.

బాల వికాసం

కరోనా వైరస్

వచ్చింది వచ్చింది.
కరోనా వైరస్ వచ్చింది.
చైనా లోన పుట్టింది.
అన్నీ ఊర్లకు పాకింది.
జంతువుల నుండి వచ్చింది.
తెలియకుండానే వచ్చింది.
జలుబు, దగ్గుతో వస్తుంది.
మనుషులను బలి చేస్తుంది.
కరోనా నుంచి బయటపడండి.
దూర ప్రయాణాలు చేయకండి.
చేయి చేయి కలపకండి.
దండాలే మేలండి.
చేతులు శుభ్రం చేయండి.
గోర్లలో మట్టి ఉంచకండి.
పచ్చి మాంసం తినకండి.
జాగ్రత్తలు పాటించక పోతే
ప్రాణాలే పోయేనండి.

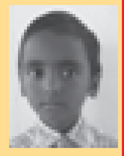

-శ్రీనాద్,
2వ తరగతి

నెల్లూరు జిల్లాలోని కొండాపురం మండలంలో గల గొట్టి గుండాల బి.సి. మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యార్థుల కవితలు ... సాహిత్యం పట్ల విద్యార్థులకు అవగాహన కల్పిస్తున్న ఉపాధ్యాయుడు వెలుగోటి నరేష్ (సెల్: 7382392390)కు అభినందనలు_సంపాదకుడు

వర్షం

వాన వాన మల్లెల వాన
చిరుజల్లులై కురిసే వాన
హరివిల్లులై పోరిలే వాన
చల్లని గాలులై వీచే వాన
చిటపట చినుకుల జల్లుల వాన
నేలను తాకే జడివాన
కారుమబ్బులై ఉరిమే వాన
వాగులు వంకలు పొంగే వాన
పాడిపంటల పసిడి వాన
వానా వానా చిటపట చినుకుల వానా..

-ఇ.శారోని,
5వ తరగతి

పలక

పలక పలక చిన్నారి పలక
బలపంతో రాసే పలక.
చిన్నారికి అండగా ఉండే పలక.
ఎన్నో బొమ్మలు గీసే పలక.
ఎందరో పిల్లలు వాడే పలక.
చెక్కతో తయారైన చక్కని పలక.
పలక లేనిదే చదువే రాదు.
పలక లేని పిల్లలే లేరు.
పలకతో రాని అక్షరమే లేదు.

-పి. ప్రకాష్
2వ తరగతి

సంక్రాంతి

సంక్రాంతి పండుగ వచ్చిందిరో
సంతోషాలను ఎన్నో తెచ్చిందిరో
సంక్రాంతి ముగ్గులు వేశారురో
పల్లెలకి సందడి వచ్చిందిరో
రైతుల బాధలు తీర్చిందిరో
సంతోషాలను నింపింది మన కళ్ళలో.
రకరకాల ముగ్గులు వేశామురో
పల్లెలన్నీ సంబరాలు జరిపారురో
పొద్దున్నే లేచి భోగి మంటలేశారురో
అందరూ సంతోషంతో పండగను జరిపారురో
కొత్తబట్టలు పండుగకి వేసుకున్నమురో
అన్నదమ్ములను ఒకటిగా కలిపిందిరో
పిల్లలేమో గాలిపటాలతో సంతోషించారురో
వచ్చింది వచ్చింది సంక్రాంతి పండుగ
సంతోషాలను ఇచ్చింది సంక్రాంతి పండుగ.

- టి.నరేష్
2వ తరగతి

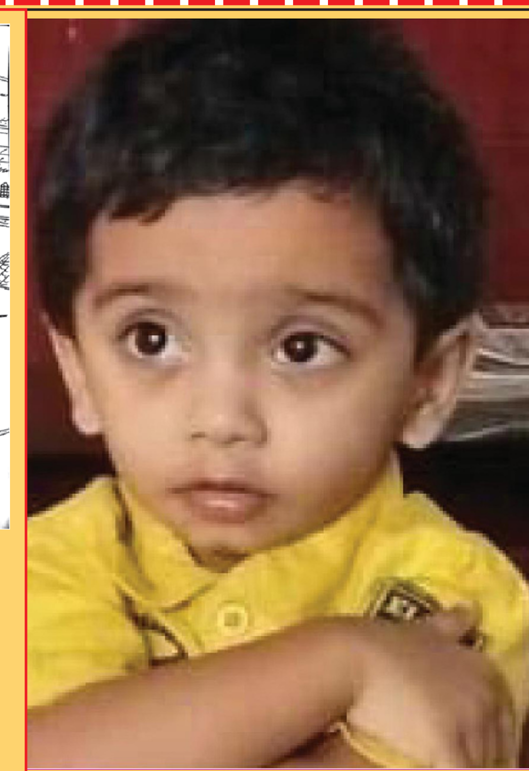

కరోనా వైరస్

కరోనా వైరస్ వచ్చిందమ్మా
అందరికి ప్రమాదాన్నే తెచ్చింది.
ఒకరి నుంచి ఒకరికి వస్తుంది.
అన్నీ ఊర్లు తిరిగేస్తుంది.
చేతులు శుభ్రంగా ఉండాలి.
మనం జాగ్రత్తలు పాటించాలి.
మోచేయి వరకు సబ్బుతో కడగాలి.
పరిశుభ్రతలు పాటించాలి.
ప్రమాదాన్ని తగ్గించాలి.

- సి.హెచ్..కార్తిక,
3వ తరగతి

మిరప

తోటలోన మిరప కాసింది.
అందరూ తోటకు వెళ్ళారు.
మిరపకాయలు కోశారు.
పచ్చి మిరప, ఎర్ర మిరప తెచ్చారు.
పచ్చి మిరప పచ్చడి దంచారు.
కూరల్లో మిరప వేశారు.
ఉప్పు మిరప కాయలు వేయించారు.
బజ్జీలు చాలా చేశారు.
ఎర్ర మిరపతో మిరపచారు చేశారు.
అన్నీ బాగా మెక్కారు,
హాయిగా నిద్రపోయారు.
కడుపునొప్పి వచ్చింది.
డాక్టరు దగ్గరకి వెళ్ళారు.
సూదులు బాగా పొడిచారు.
అమ్మో అని ఏడ్చారు.

-టి.నరేష్,
2వ తరగతి.

కరోనా వైరస్

కరోనా వైరస్ వచ్చింది.
దగ్గినప్పుడు, తుమ్మినప్పుడు
కర్చీఫ్ అడ్డుగా పెట్టండి.
షేక్ హ్యాండ్ ఇవ్వకండి.
నమస్కారమే పెట్టండి.
అందరు శుభ్రంగా ఉండాలి.
అందరి ప్రాణాలు కాపాడాలి.
-ప్రకాష్, 2వ తరగతి

గురువు దీవెన

నీలగిరి కొండల సమీపములో ఓ అందమైన సిరిపురము అనే చిన్న పల్లెటూరు ఉండేది. చూడచక్కని ప్రకృతి సౌంధర్యమును కలిగి వెన్నెల ఆరబోసినంత ఆహ్లాదకరంగా ఉండేది. కమ్మని మమతలు విరబూసిన ఓ కుటీరము కూడా ఉండేది అక్కడ ముత్యపు మహర్షి అనే ఓ సాధుపుంగవుడు పిల్లలకు అన్ని రకాల విలువిద్యలను నేర్పిస్తూ విద్యాబుద్ధులను నేర్పుతూ జీవితాలను బాగుపరుస్తూ అందరికీ మార్గదర్శిలా ఉండేవాడు. ఒక్క రోజు గురువు గారికి పండ్లు తేవడానికి శిష్యులు నీలగిరి కొండపైకి వెళ్లారు. అందరూ శిష్యులు గురువుగారికి పండ్లను సేకరించి తెచ్చి ఇచ్చారు. కానీ ఒక్క శిష్యుడు మాత్రము మూలికలను సేకరించి ఓ సంచిలో వేసుకోని కుటీరములోకి వచ్చాడు. అందరూ శిష్యులు పండ్లను తీసుకొని వచ్చి గురువుకు సమర్పించారు. కానీ మూలికలు తీసుకొచ్చిన అక్షితుడు మాత్రము మూలికల బ్యాగును ఓ మూల దాచి ఉంచాడు .

ఒక రోజు హోరుగా గాలి వాన ఒచ్చింది. తళుక్కని మెరుపులు మెరిసాయి. మేఘాలు గట్టిగా ఘోషిస్తూ కుంభ వర్షమును కురిపించాయి. పూజ నిమిత్తము గుడికి వెళ్లిన ముత్యపు మహర్షి వానలో ముద్ద ముద్దగా తడిసి పోయాడు. తడిసిన బట్టలతో ఆశ్రమానికి చేరుకున్న గురువుకు విపరీతమైన జలుబు జ్వరము వచ్చి గజగజ వణుకుతూ మంచము పట్టాడు ముత్యపు మహర్షి శిష్యులు అందరూ పండ్లు తెచ్చి గురువుగారిని తినమని కోరారు కానీ అక్షితుడు మాత్రము గురువు గారి పరిస్థితిని చూసి చివ్వుక్కున లేచి గబుక్కున పరిగెత్తుతూ పోయి మూలికల సంచిని తెరిచి గుప్పెడు మూలికలను తీసుకొని బండ మీద ఉంచి రాయితోటి గబగబ మెత్తగా చేసి పసరును తీసి గురువు గారికి మూలిక పసరును శరీరము అంతా పట్టించాడు అక్షితుడు గాఢ నిద్రలో ఉన్న ముత్యపు మహర్షి కళ్ళు తెరిచి చూడగానే ఒంటిమీద మూలికల పసరును పూయగా తగ్గిన జ్వరము చూసి లోలోపల ఎంతో ముచ్చట పడ్డాడు. ముత్యపు మహర్షి శిష్యులు అందరినీ పిలిచి గురువు గారు ఇలా సెలవిచ్చాడు. మీరు అందరూ విహార యాత్రకు వెళ్లి మీకు తోచింది వచ్చేపుడు తీసుకురండి అని గురువు ఆదేశించాడు. గురువు అదేశము మేరకు అందరూ నీలగిరి కొండకు వెళ్లారు శిష్యులు అందరూ ఎవ్వరూ పాటికి వారు అంధమైన ప్రకృతి ఒడిలో ఆడుతూ పాడుతూ కేరింతలు కొట్టారు పండ్లను పూలను సేకరించి బ్యాగులు నింపుకొని వచ్చారు. కానీ అక్షితుడు మాత్రము ఓ రెండు కొమ్మలను చేతులో పట్టుకొని ఇంటికి వచ్చి చేరాడు. అది చూసి మిగతా శిష్యులు అందరూ పకపకమని నవ్వుకుంటూ చెవులు కొరుక్కున్నారు కానీ అక్షితుడు మాత్రము తీసుకొచ్చిన మూలిక కొమ్మలను ఓ చోట గోతిని తీసి కొమ్మలను పూడ్చి పెట్టాడు. కొన్ని రోజులకు మూలిక చిగురించి రెమ్మలు వేసింది అంతలో మూలిక చెట్టు సువాసన వెదజల్లుతూ ఊరంత గుప్పుమంది. ఇది చూసి గురువు ఎంతో సంతోషించాడు. ఓ రోజు ముత్యపు మహర్షి శిష్యులు అందరినీ పిలిపించి విద్య భోదిస్తు నాయన్నలారా నా వయసు ఐపోయింది చూపు తగ్గింది మీ విధ్యాభ్యాసము కూడా ఐపోయింది.

గనుక మీ స్వగ్రామాలకు బయలుదేరమని చెప్పాడు ముత్యపు మహర్షి. అందరూ బయలుచేరారు. అందరూ వీడ్కోలు తీసుకోని వెళుతుండగా అక్షితుడు మాత్రము ఓ మూల కూర్చొని దిగులుగా వుండేను. గురువు ఏమిటి నాయనా మీ ఊరికి బయలుదేరు అని గురువు అన్నంతలో మేము అందరూ వెళ్లిపోతున్నాము మీరు ఒక్కరే ఎలా ఉంటారు. నేను మీ వద్దనే ఉండి తోడు నీడగా ఉంటానని మొరపెట్టుకున్నాడు. అంతలో గురువు నీ గురుభక్తికి మెచ్చితిని నాయన్న నీకేమి వరము కావాలో కోరుకో అన్నాడు. ఎప్పటికీ మీ శిష్యుడుగా పుట్టే వరము ఇవ్వమని అడిగాడు అక్షితుడు.

శిష్యుని గురుభక్తికి మెచ్చి నాయనా నీవు చరిత్రలో నిలిచిపోయే విలువిధ్యను నీకు వరముగా ఇస్తున్నాను అని ముత్యపు మహర్షి వరము ప్రసాదించాడు. అంతలో ఓ రోజు విహారయాత్రకు వచ్చిన సింధు రాజ్యపు కుమార్తె సింధుజ బందిపోటు దొంగలు వలలో చిక్కుకున్న రాణిని రక్షించాడు.

ఇది మెచ్చుకున్న సింధు రాజ్యపు రాజు రాకుమారిని ఇచ్చి పెళ్లి చేశాడు. కొన్ని రోజులకు అక్షితుడు మహారాజుగా సింహాసనాన్ని అధిష్టించాడు. గురువు ముత్యపు మహర్షి విలువైన వరముతోనే రాజును అయ్యానని ప్రజలు అందరికీ తెలియజేసి ముత్యపు మహర్షి విగ్రహాన్ని రాజ్యములో ఏర్పాటు చేసి గురుభక్తిని చాటుకున్నాడు అక్షితుడు. ఇలా గురువు వరముతో అక్షితుడు చరిత్రలో ఓ సువర్ణ అధ్యాయముగా మిగిలిపోయాడు.

- ధనాశి ఉషారాణి
చిత్తూరు
9121096397

మా అమ్మ

అమ్మా... అమ్మా...
మా ముద్దుల అమ్మ.. అమ
అమ్మా... అమ్మా... మా ముద్దుల అమ్మ... అమ్మ...
అమ్మా... అమ్మా... మా మంచి అమ్మ...
అమ్మ ఒడిలో హాయిగా నిద్రించే ఓ పసిపాపనై
అమ్మే మనకు అమృతమూ, అమ్మే మనకు ఆనందమూ
అమ్మే మనకు దైవమూ, అమ్మే మనకు జీవమూ
అమ్మే మనకు నడక నేర్పెను, అమ్మే మనకు నడవడికను నేర్పెను
అమ్మే మనకు జీవమూ, అమ్మే మనకు స్వర్గమూ
అమ్మే మనకు జీవితమూ,అమ్మే మనకు జీవనాధారమూ
అమ్మే మనకు గోరుముద్దలు పెట్టెను,
అమ్మే మనకు దాహం తీర్చెను
అమ్మే మనకు మాటలు నేర్పెను, అమ్మే మనకు చదువూ నేర్పెను
అమ్మను మించిన దైవమే లేదు, అమ్మే నా ప్రాణం.

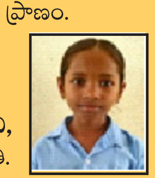

-ఇ.షారోని,
5వ తరగతి.

పడవలు చేద్దాం

రాండోయ్ రారండి.... పడవలు చేద్దాం రారండి.....
భలే భలేగా పడవలు చేద్దాం ....
రంగురంగుల పడవలు చేద్దాం .....
పడవలు చేసి నీటిలో వదిలేద్దాం.....
పడవల పందెం వేసుకుందాం....
పడవల పందెంలో పోటీ పడదాం....
పడవలతో ఆడుకుందాం.....
పడవల పందెంలో అందరమూ గెలిచేద్దాం .....
రాండోయ్ రారండి పడవలు చేద్దాం రారండి....

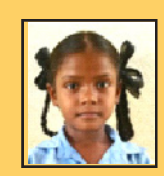

- డి.రూపశ్రీ
5 వ తరగతి

అక్షరోదయం

తొలిపొద్దు
పొడవక మునుపే
'రాత్రి చీకటిని' కప్పుకొని ఉన్న..
ఆశయాల కోరికలకు
మర్ధన చేస్తూ!
కోడికూత రాగాలపానతో
ప్రభాత సూర్యుడిని
మేథస్సులో నింపుకొని
వడివడిగా శరాలకు
కాలకృత్యాలు గావించి
మనసులోని
భావాలకు ఊపిరిపోశా!!
ఉదయ కిరణాలను
కనులకు తొడుక్కొని
అడుగులను వేసుకుంటూ
నిత్యశోధనలో అనంతమైన
బృహత్తర కార్యాన్ని

నెమరువేసుకుంటున్నా!
సుప్రభాత రాగం
మదిలో తాళం పల్లవి
చరణ విపంచీలా..
నూతన ఒరవడిలో
ఉత్తేజపు ఆలాపన గావిస్తున్నా!
కాంతిరేఖల చినుకుల్లో
నక్షత్రాల మిణుకుల్లో
ప్రతి ఉదయం
మహోన్నత శిఖరమై
విజయదంకా ఎగురవేయాలని
సుస్వాగతం పలికే
ఆమని కోమల స్వప్నలా..
మేలికొలుపు మధనమై
ప్రకృతి పులకరించదా!
మది పరవశించదా!
ఉదయమే మనుగడకు
జీవనజ్యోతి మూలంకదా!
'అక్షరోదయ'మై పులకరించదా!

-పగిడిపల్లి సురేందరు
9290701508

చినుకులు

కన్నీళ్లను దోసిల్లలో పట్టి
మేఘాలను వేడుకున్ననో..!
తక్షణమే స్పందించి
ఈ..క్షణమే చినుకులను
మా వాకిట్లోకి ప్రవహిస్తున్నయ్!
ఎన్ని దుఃఖాల ముసురో..!
నేలను ముద్దాడిన చినుకులు
చినుకు తాకిన నేలలపై
చిట పట మని చిందులుగా..
చినుకు చినుకు పరవళ్ళుగా..
మదిలో తనువంత ఒణుకుతూ
ఆనందము నిండేను బతుకు

-పగిడిపల్లి సురేందరు పూసల

ప్రపంచ కవితా దినోత్సవం.. !

విశ్వకవిత దినం నేడు
పుష్కల కవనాలతోడు
జాతికి దారిని చూపెడి
కవులకావ్యరచనచూడు!

సాహిత్యపు రంగమందు
సాహితీ ప్రక్రియలవిందు
పాఠక దేవుళ్ళు చదువను
జ్ఞానపటిమభలెపసందు!

కావ్యముసుజ్ఞానసింధువు
మేధకు చైతన్య బిందువు
నవరసాలహర్ష మొసగు
నవవినోద కల్పతరువు!

కవితలెంతొసంచలనము
కలిగించును చైతన్యము
విశ్వకవుల పద్య గద్య..
నవ్యచరితకు నిదర్శనము!

అకలంకముసాహిత్యము
అజరామర ప్రజాహితము
అందరి యశస్సు కోరెడి..
సమాజ సుమార్గ సహితము!

వివిధకవుల మణిహారము
నవకవనపు సుమహారము
పరిమళ భరిత మై వెల్గె..
విశ్వకవిత ప్రకాశితము...!!
(ప్రపంచకవితా దినోత్సవం సందర్భంగా..)

-డా॥గన్నోజు శ్రీనివాసాచారి
8555899493

మెరుపులు

చేసిన తప్పులు
రాసిన రాతలు
చెరగని జ్ఞాపకాలు
మనుషుల జీవితాలు
తీపి గుర్తులు
మధుర క్షణాలు
తిరిగిరాని రోజులు
మనుషుల జీవితాలు

ప్రేమ ఆప్యాయతలు
తల్లిదండ్రుల రూపాలు

చదువు సంస్కారాలు
ఒజ్జల చదువులు

చేసిన తప్పులు
తప్పవు తిప్పలు
చేసిన అప్పులు
జీవితంలో తిప్పలు

-చమ్మాశ్రీ
9441333315

చిలక పలుకులు

క్రికెట్ కి జట్టు
క్షవరానికి జుట్టు
సంసారంలో గుట్టు
లేకపోతే వ్యర్థమోయ్ వ్యర్థం

రైలుకు పట్టాలు
పండుగకు చుట్టాలు
నీటికి గొట్టాలు
లేకపోతే వ్యర్థమోయ్ వ్యర్థం

కవికి కలం
రైతుకు పొలం
మొక్కకు జలం
లేకపోతే వ్యర్థమోయ్ వ్యర్థం

-కయ్యూరు బాలసుబ్రమణ్యం
9441791239

అమరులకు జోహార్...!!

రెండొందల ఏళ్ళ చీకట్ల చీల్చి
వేకువ పొద్దులై పొడిచారు

తరాల బానిస సంకెళ్లు తెంచ
బతుకు దారాదత్తం చేసారు

ఉద్యమాల ఊపిరిలూది
విప్లవాల బాట పట్టారు

పరాయి పాలన మీద
తిరుగుబాటు జెండా ఎగరేశారు

"ఇంక్విలబ్ జిందాబాద్" అంటూ
ఇల తలం నినదించారు

కుటిల బ్రిటీషర్లకు
చావు దెబ్బ రుచి చూపారు

సామ్రాజ్య వాదుల
పునాదుల బీటలు వారించారు

స్వాతంత్రమే ఊపిరిగా తలచారు
పోరాటమే ఆరాటంగా మలిచారు

జైలు గోడల ఉద్యమ క్షేత్రం చేసారు
సంకెళ్ళకు సమర పాఠం బోధించారు

ఉరి తాడును నవ్వుతూ ముద్దాడారు
మీసం మెలేసి మరణానికి ఎదురెల్లారు

భరత సింహాల్లారా...!
భగత్ సింగ్, సుఖ్ దేవ్, రాజగురు
మీ పోరాట స్ఫూర్తి తరగని నిధి
మీ త్యాగ నిరతి తరాల పెన్నిధి

మీ వీరత్వం విశ్వజ్వలనం
మీ అమరత్వం అచంద్రతార్కాణం

అమర వీరుల్లారా!
జాతి జాతిగా గుండెల్లో ప్రతిష్ఠిస్తాం
గళం గళంగా విప్లవ జోహార్ అర్పిస్తాం

(మార్చ్ 23 న భగత్ సింగ్ సుఖ్ దేవ్, రాజగురుల వర్ధంతి సందర్భంగా...)

- కోడిగూటి తిరుపతి
9573929493

భయం! భయం!

భయం! భయం! భయం
అది చేస్తే భయం!
ఇది చేస్తే భయం.

మాట్లాడితే భయం
పోటీ పరీక్షలంటే భయం
పొరపాటునో, గ్రహపాటునో,
ఒకసారి ఓటమివస్తే
పని చేయ్యకుండా, పరీక్షలు రాయకుండా
పండుకుంటే ఎట్లా?
ఓటమికి భయపడేవారు
ఎన్నడు విజయం పొందలేరు
వెలిగే దీపం గాలివస్తే ఆరిపోతానని
వెలుగకుండా ఉంటుందా!
భ్రమణంలో యుండే రవిచంద్రులు తమకు
మేఘాలు అడ్డువస్తాయని గమనం ఆపుతాయా!
మనుసంతా లక్ష్యసాధనలో వుంచితే
మన ఇంటికి విజయలక్ష్మి చేరుతుంది
మన పేరు ప్రతిష్టలు
లోకానికి తెలియజేస్తుంది.

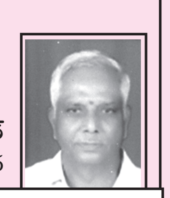

- సిరిగాద శంకర్
సెల్: 9493001985

మర్మం

అల్లుకు పోవడం
తెలియకపోవచ్చు.
పందిరికి
గుంజలా నిలబడిన చాలు.
లౌక్యం
లేని వాణ్ణి కదా!
ప్రవాహంలా
చొచ్చుకుపోవడం
నేర్వక పోవచ్చు
ఒక్క దాహం తీరినా చాలు.
వ్యాపనం
ఎరుగని వాణ్ణి కదా!
పువ్వై
పరిమళించడం
రాకపోవచ్చు
దండలో దారమైనా చాలు.
రెక్క చాచడం
చేతకాని వాణ్ణి.
కవితా క్షరాల్లో
పదచిత్రం
కాకున్నా పర్వాలేదు.
నీ భావాలకు
వొత్తు నైనా చాలు.
ఊరేగడం
గిట్టని వాణ్ణి.
తెలియక అడుగుతున్న
'శరీర మాద్యం ఖలు ధర్మసాధనం' కదా!

-పోరెడ్డి రంగయ్య

కవిని

నేను కవిని
కరముతో కలం పట్టి
కాగితాన్ని సేద్యం చేస్తూ
అక్షరాలను
విత్తనాలుగా నాటి
పదాలను
పంటగా మార్చి
కవిత్వమనే పుస్తకాన్ని
పాఠకులకు అందిస్తాను.
-చాపల మహేందర్
9949864153

ద్దాందాం

కాస్తంత ఖాళీలోనైనా
కుక్కలా ముడుచుకుందాం

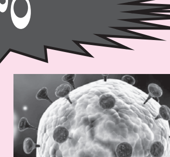

గదుల లోపల
మరిన్ని గదులను తెరుచుకునైనా
గుండె గదులను జోకొడదాం

మైదానాల కలయికల్ని కత్తిరించి
ఇంట్లోనే ఏకాంతాలుగా వెదజల్లుదాం

కొమ్మల మధ్య శూన్యాన్ని
రెక్కల శబ్దంతో నింపేద్దాం
బయటకు వెళ్లాలనే
తలపుల్ని కూడా
తలుపుల వెనుక
భద్రంగా మూటకట్టి పెడదాం

స్వయం నిర్బంధాల నీలి నీడల్లోనైనా
రేపటి వెలుగును స్వప్నించుకుంటూ
కనిపించని శత్రువుపై యుద్ధం ప్రకటిద్దాం

అనేక సార్లు బతకటం కోసమైనా
కొన్ని సార్లయినా బలాదూరును బంధించి
శత్రు ద్వారాల్ని మూసేద్దాం

రేపటి ఆలింగనాల కోసమైనా
నేటి కరచాలనాలను నిలిపేద్దాం

యుద్ధం ముగిసాక
గుంపులు గుంపులుగా కూడేందుకైనా
ప్రస్తుతం తుంపులు తుంపులుగా విడిపోదాం

లాంగ్ లివ్ ల కోసమైనా
లాక్ డౌన్లను ప్రేమిద్దాం!

- చిత్తలూరి
8247432521

ఆ మెట్లు!

పూర్వీకుల భుజస్కందాలే
నేటి మన విజయ పంథాలు.
పరాజయం
నిపుణతకు మేల్కొల్పు.
విజయం
సోమరితనానికి పురికొల్పు.
ప్రయత్న విరమణం
మరణంతో సమానం.
ఓటమి..
కొత్త పుంతలకు పునాది
అనుభవం నేర్పే గట్టి పాఠం.
దాటిన మెట్టు
గెలుపు దారిలో ప్రథమం
మరణమే.. ఆఖరి మెట్టు.
పరాజయాలకు పర్యాయైతే
చీకటిని జయించే వాడా థామస్ ఎడిసన్?
ఓటమిని అంగీకరిస్తే
టెలిఫోనును కనిపెట్టే వాడా
గ్రాహం బెల్?
పట్టిందల్లా బంగారమైతే..
సామర్థ్యానికి రుజువుండేదా?
రాలిన పండు కన్నా
కొమ్మన వేళ్లాడే పండు ఇంకా తీపి.
జీవితం.. తీగ మొక్కలాంటిది
ప్రతి ముడి మలుపులో
పువ్వునో, కాయనో ఇవ్వదు.
ఓటమికి వెరువని కార్యశూరులకు
ఆ పాఠాలే..
విజయానికి సోపానాలు.
ఆటంకాలనే...
ఆ మెట్లుగా మలుచుకుంటే...
వేసిన ఏ అడుగు కానేరదు
వెనుకడుగు!

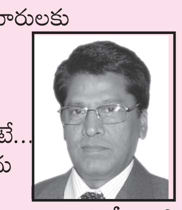

-ఆచార్య కడారు వీరారెడ్డి
(9392447007)

అమ్మా నాన్నలు... !

అమ్మ లేకపోతే నాన్న
కాలెదెపుడుమహిన మిన్న
నాన్న ఉండకపోతేను..
అమ్మ ఔతుందా కన్న ..!

అవనిలో ఆదిదంపతులు
పుడమి లోన పుణ్యమతులు
ఈ విశ్వ జనావళికిని
సజీవపు మూలభూతులు..!

అమ్మ ఇలను త్యాగ శీలి
నాన్న చతురసుపరిపాలి
చేతుల్తో సదా సేవిస్తూ..
పూజిస్తేనే సరి జాలి..!

అమ్మంటేనే జగతికి శక్తి
నాన్నంటే అమ్మకు భక్తి
పసిపాపలజన్మలకును
వీరిరువురి ప్రేమయుక్తి.. !

కన్నవార్కి కైదండలు
సేవలతో పూదండలు
సృష్టి మూల కారకులకు
ఇద్దామిక అండదండలు...!!!!

-శ్రీమతి చింతోజు పద్మావతీ
8464954860

నాన్న-మొగ్గలు

తప్పటడుగులు తప్పుటడుగులుగా పడకుండా
భవతవ్యానికి పూలబాటవేసే బాటసారి
మన బాల్యపు తొలి స్నేహితుడు నాన్న

మనం కష్టపడకూడదని తను రాత్రింపగళ్ళు కష్టపడి
మన ఆనందం కోసం తన సుఖాన్ని త్యజించు త్యాగశీలి
మన జీవితంలో వెలుగునింపే క్రొవ్వొత్తి నాన్న

మన కోరికలు గుర్రాలైనపుడు వాటిపై స్వారి చేస్తూ
కష్టం కలగకుండా మన ఇష్టాలనుతీర్చే అక్షయపాత్ర
మన ప్రేమకు నిలువెత్తు ప్రతిరూపం నాన్న

-కయ్యూరు బాలసుబ్రమణ్యం
7780277240

నేటినిజం
సాహితీ కెరటాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com
website: www.netinijam.com
గురువారం 2-4-2020 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 హైదరాబాద్ 3

నమ్మలేని నిజాలు

కొత్త పోకడ
నీతిమాలినపని
నగ్న నృత్యాలు

హరిత రక్ష
వాన నీటికి భిక్ష
దేశం శుభిక్షం

ఈగ దోమలు
అనారోగ్య మృదంగం
కర్ణ కఠోరం

జన దుస్థితి
పట్టణ పురోగతి
మారని స్థితి.

ప్రాణ వాయువు
నీటిలో గాలిలోను
బతుకు జీవి

- రేడియమ్
9291527757

శ్రీనిజాలు

గుంపులలో తిరుక్కుంటు
కోత లెన్నొ కొస్తావ్!
కరోనా వైరస్ తోని
దోస్తు చేస్తె చస్తావ్!

ఎంత చిన్న పామైనా
పెద్ద కట్టె తోటి కొట్టు!
కనబడని సూక్ష్మ రాక్షసి
దూరముండి మట్టు పెట్టు!

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

వలస పక్షులు

ఒకప్పుడా చెట్టునిండా
పిట్టలుండేవి
కొమ్మ కొమ్మకూ
కువ కువలుండేవి
ఎంత ఎత్తులకు ఎగిరినా
ఆ ఊరి గాలినే
గుండెల నిండా నింపుకునేవి.

ఓ రోజు...
రెక్కలకు కొత్త ఆశలు తొడిగి
చెట్టుకొకటి, గుట్టకొకటి
బహు దూరాలకు
తరలి వెళ్ళాయి.
కొత్త ఊపిరిని నింపుకుందామని
వుంటున్న ఊరికి
దూరంగా ఎగిరాయి
పొంచివున్న మహమ్మారి
ఒక్కసారిగా విరుచుకుబడింది.
చెట్లకు క్యారంటైన్ సోకినట్టుంది
చిగుళ్ళు ఆకుల చాటున
బందీ అయ్యాయి
కొమ్మ కాయాల్సిన కొమ్మలు
కొమ్మలు విసురుతున్నాయి.

ముడుచుకున్న ముక్కులు
ఆకలిని కత్తి రించడం లేదు.

యిప్పుడా పిట్టలకు
ఓ చెట్టంటూ లేదు
పో పొమ్మని తరుముతుంటే
నీడ కోసం
ఓ చల్లని ఒడి కోసం
రెక్క లల్లాడిస్తూ
విలవిల లాడుతున్నాయి.
ఎంత దూరం ఎగిరినా
ఏ వూరికావూరు
దూరంగా జరుగుతున్నాయి.
యిప్పుడా వలస పక్షులకు
కాసింత ఆసరా కావాలి
బతకడానికింత
శ్వాస కావాలి
గుండెలకు హత్తుకునే
చెట్టంత మనిషి కావాలి.
యిహ..
కొత్త రాగాలు
అవే పుట్టుకొస్తాయి
తడారిన గొంతుకలు
మళ్ళీ చిగురిస్తాయి
ఏదో రోజు
తమ గూటికి అవే చేరతాయి
వలసలకు
కొద్ది రోజులు
సెలవు ప్రకటిస్తాయి!

(కరోనా నేపథ్యంలో ఎక్కడికక్కడ
చిక్కుకుపోయిన
వలస కార్మికుల దురవస్థలకు
స్పందిస్తూ...)

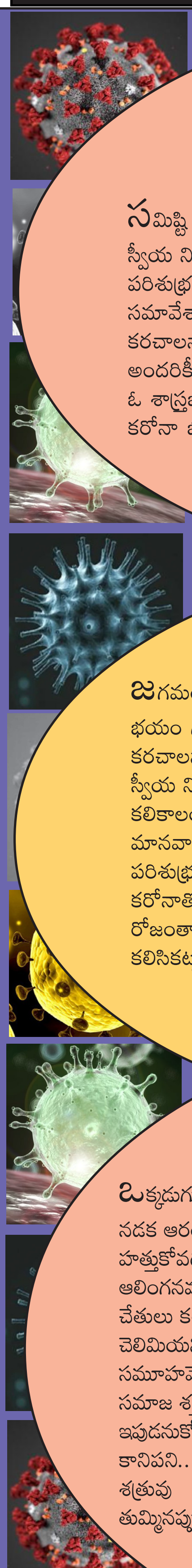

మానవాళిని కాపాడుకుందాం.. మహమ్మారిని తరిమేద్దాం

సమిష్టి చైతన్యం- కరోనా అంతం మనందరి పంతం
స్వీయ నిర్బంధం-అదే మనందరి కర్తవ్యం
పరిశుభ్రతను పాటించు..ప్రతి విషయం ఆలోచించు
సమావేశాలు, సభలు రద్దు.. తటస్థంగా ఉండుట ముద్దు
కరచాలనాలు వద్దే వద్దు..గుంపులుగా తిరుగొద్దు
అందరికీ విపత్కరకాలం.. కలిసికట్టుగ ఎదుర్కొందాం
ఓ శాస్త్రజ్ఞులారా..మానవాళిని కాపాడుకుందాం
కరోనా భూతాన్ని తరిమికొడదాం.. పాతరేద్దాం..

- జి. అంజలీదేవి
9703186814

కలికాలం.. కరోనా కాలం

జగమంతా కరోనా..విశ్వమంతా హైరానా
భయం గుప్పిట్లో జనం.. భద్రంగా ఉండాలి మనం
కరచాలనాలు వద్దే వద్దు.. నమస్కారమే ముద్దు
స్వీయ నియంత్రణే రక్ష.. అదే మనకు శ్రీరామరక్ష
కలికాలం.. కరోనా కాలం.. విశ్వమంతా విపత్కరకాలం
మానవాళిని కాపాడుకుందాం.. మహమ్మారిని తరిమికొడదాం
పరిశుభ్రతను పాటిద్దాం.. కరోనాను నియంత్రిద్దాం
కరోనాతో కంగారువద్దు.. కలిసి గుంపులుగా తిరుగొద్దు
రోజంతా ఇంట్లో ఉందాం.. నమస్కారమే సరైన నిర్ణయం
కలిసికట్టుగా కరోనాను కనుమరుగులేకుండా చేద్దాం.

- ఎం.ఎస్. విజయకుమార్
సెల్: 9441089035

కరోనా దురాగతాలు మానుకో.. !

ఒక్కడుగుతో
నడక ఆరంభమని
హత్తుకోవడం
ఆలింగనమని
చేతులు కలుపుట
చెలిమియని
సమూహమే
సమాజ శక్తియని
ఇపుడనుకోవడం
కానిపని....
శత్రువు
తుమ్మినప్పుడుకలడు
ఉమ్మినపుడు కలడు...
ప్రజాప్రాణనాశకుండు..
జాగ్రత్తలో
పరమ జాగరూకులై
ఇంట్లో హాయిగ గడపండి
వంటికిదే మంచిదండి!

నా చేతులే
నాకు శత్రువులుగ జేసి
కనులు, ముక్కు, నోరు
మూపించిన కరోనా..
కరాళ నృత్యం
అనునిత్యమాయే!
వికృతి చేసే
విలయతాండవానికి
ప్రకృతి పెడుతుంది
కీలెంచి వాత...
సమయం మించి
పోకముందే కరోనా...
కదు జాగ్రత్తగా...
తొలిగిపో!
చేస్తున్నది చాలిక
మానుకో... మారిపో..!!!

-డాక్టర్ గన్నోజు
శ్రీనివాసాచారి
8555899493

భావాంచితమైన "అక్షర విహంగాలు"

తెలుగు సాహిత్యంలో మినీ కవితల తర్వాత నానీలతో ప్రారంభమై ఇప్పటివరకు అనేక కవితా ప్రక్రియలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. రాయగలిగే సత్తా ఉంటే చాలు ఏదయినా రాయగలమంటూ ప్రతి ప్రక్రియను ఆహ్వానిస్తూ దాదాపుగా అన్నింటికీ కవులు న్యాయం చేస్తూనే ఉన్నారు. తమయొక్క ప్రతిభను నిరూపించుకుంటూనే ఉన్నారు. సుగమ్ బాబు సృష్టి "రెక్కలు" ఇప్పటికే అనేకమంది మంచి కవులే రచించడం విశేషం. ఈ ప్రక్రియలో నాలుగు పాదాలు సాధారణంగా ఉన్నా చివరి రెండు పదాలలో సత్తువ ఉండాలనేది ఈ రెక్కల ఆంతర్యం. అంటే చివరి రెండు వాక్యాలు రెక్క అన్నమాట. పక్షి కూర్చునీ కూర్చుని ఒక్కసారిగా ఎగిరినట్లు ఈ ప్రక్రియ తీరు కొనసాగుతుంది. తెలుగు కవిత్వంలో రఘువీర్‌ప్రతాప్ గారిది ఒక ప్రత్యేకమైన స్థానం ఉంది. అనేక కవితా సంపుటిలను వెలువరించారు. ముఖ్యంగా 'అమ్మ' అనే కవితా సంపుటి ప్రముఖ అనువాదకురాలు స్వాతి శ్రీపాద గారి ద్వారా ఆంగ్లంలోకి అనువాదం అవడం విశేషం. ఈ సంపుటిలో దాదాపుగా ప్రతీదీ ఆకట్టుకునేలా ఉంటుంది. ప్రతి రెక్కను పొందు పరచడంలో ఎంతో శ్రద్ధను కనబరిచారు. ఉదాహరణకు కొన్ని రెక్కలు గమనించండి...

"అరువు/ బంగారం/ ఒంటికి/ భారం/ సాటిలేనిదే/ సంతృప్తి"

ఇక్కడ పై పదాలన్నీ కలిపితే ఒకే వాక్యం అవుతుంది. అరువు బంగారం ఒంటికి భారం అనేది ఇదివరలో మనం విన్న "పరువు సొమ్ము పాము వంటిది" అన్నట్లు అర్థంతో రచించారు. కానీ రెక్క విషయంలో సాటిలేనిది సంతృప్తి అనడంలో సంతృప్తి ఉంటే చాలు సాటిలేనివారు అవుతారనేది ఈ రెక్క ఆంతర్యం. అలాగే అన్నీ కొనసాగుతాయి.

"అభిమానానికి/ అదుపేది/ అడిగినంత/ ఇస్తూ పోతే సరా" రెక్క (మితమే /హితం)

"జోస్యం / చెప్పవచ్చు/ హాస్యం /పండించవచ్చు/ రెక్క (లోకోభిన్న/ రుచి)

"సరైన సమయానికి/ అనువైన మొక్క/ నీరున్నప్పుడే / పండించాలి పంట/

దీనికి రెక్క (పున్నమిరోజే/ చంద్రుని అందం)

"రోగాన్ని/ గుర్తించగల్గితేనే / నిజమైన / డాక్టర్" రెక్క (చదువు /సార్థకం)

ఇలా సాగుతాయి వీరు రచించిన రెక్కలు. విషయం ఏదయినా సూటిగా కాకుండా మెల్లగా చెబుతూ ఒక్కసారిగా చురక అంటించే రీతిలో సాగుతాయి. ఈ కవి ప్రతి రెక్క లోనూ తమదైన శైలిని ఉపయోగించారు. వీటిలోనే నీతినే కాకుండా వ్యంగ్యం, హాస్యం కూడా ఉంటాయి. చెప్పగలిగిన వారికి చెప్పినంత అనే తీరులో సాగుతాయి

ఒకానొక రాజకీయ నాయకునిపై ఇలా వ్యంగ్యాస్త్రం వేస్తారు **"దారిలేని ఊరికి/ ఎలా వెల్తావు/దారి చేసుకొనా/ దారి తెల్సుకొనా/ అంటూ రెక్కగా "సృజనే/ హర్షదాయకం"** అంటారు. అంటే దారి నీయంతట నీవు తెలుసుకుని వెళ్ళు, లేదా దారిని చూపి వెళ్ళు అనే అర్థంలో సాగిన ఈ రెక్క ఎంతో ఉత్తమమైన రీతిలో సాగింది. కవితలు రచించే ప్రతి కవికీ తెలుగు భాషమీద పట్టుతో పాటు ప్రేమ కూడా ఉండి తీరుతుంది. అదే కోవలో సాగిన ఈ రెక్కను గమనించండి **"మాలయితే/ మాస్టారి/ మెడలోనే/ వేస్తాన్నేను/ రెక్క (తరగని ధనం/ తెలుగు తియ్యంధనం) అంటారు. మరోచోట "నోరుంది కదాని/ వాగకు/ వయస్సుంది కదాని/ రేగకు "** రెక్క (తెగేదాకా/ లాగకు) అంటారు. నిజమే కదా నోరుందని వాగటం, వయసుంది కదాని అరవడం అనే తీరు సర్వ సాధారణంగా సాగుతున్న ఈ సమాజానికి చెప్పిన జవాబు "తెగేదాకా లాగకండి అని చెప్పడమే అనడం బావుంది. ఇలాగే అనేక రెక్కలు సమాజానికి హితం చెప్పే విధంగా ఉన్నాయి. సుగమ్‌బాబు గారి ఆంతర్యంలో కూడా రెక్క ద్వారా సమాజానికి హితం, తత్త్వం బోధించే విధంగా ఉండాలనే విషయాన్ని కవి రఘువీరప్రతాప్ చక్కగా అందిబుచ్చుకున్నారు. వీరికి అభినందనలు..

ప్రతులకు: ఎన్.వి.రఘువీర్‌ప్రతాప్
9-6-369, ఫ్లాట్ నెం.103
రోడ్ నెం.14, మారుతీనగర్
చంపాపేట్, హైదరాబాద్-59.
సెల్: 9440551552

-శైలజామిత్ర
9290900879

వైరస్ తో "వార్"

మెడలో స్టెతస్కోప్‌తో
ప్రజల ప్రాణాలకు రక్షణగా
వైద్యుడు.
కరోనా వైరస్ కట్టడికోసం
జనజీవన సంరక్షకులుగా
పోలీసులు.
పరిసరాల పరిరక్షకులుగా
పారిశుద్ధ్య కార్మికులు.
కంటి మీద కునుకు లేకుండా
కాచుకుని ఉన్నారు!!
విపత్తులు చెప్పిరావు
శత్రుసైన్యాలు దొంగదెబ్బ
తీస్తాయనుకున్నప్పుడు
ఎదుర్కోవడం వీరుల లక్షణం
శత్రురాజ్యమేదో
శత్రువు ఎవరో గుర్తించలేనప్పుడు
యుద్ధం అనివార్యమై
ఉత్కంఠత సహజం-
మేధోభివృద్ధితో క్షణం తీరికలేని
పరుగుల జీవితాలను
వైరస్ "వార్" కు రమ్మంది
దాని మూడో పాదం
ప్రపంచమంతా
వ్యాపించినప్పుడు
ప్రజల ప్రాణాలకు
బాధ్యులెవరూకాదు-
డబ్బును ఎరగావేసి అంతస్తులను
ఆశగా చూపడానికి
శత్రువు సామాన్యుడుకాదు!!
క్షణాలను డాలర్లు గా మార్చుకునే
హంగులజీవితాలకు
"వైరస్ "మరణశాసనం రాస్తుంది!!
సైనిక బలగాలు చాలనప్పుడు
శత్రువును బంధించడం
సాధ్యం కానప్పుడు
స్వీయ నిర్బంధంతో యుద్ధం చేయాలి
వేదభూమిని స్మశాన భూమిగా
మారకుండా చూసుకోవడం
సమిష్టి కర్తవ్యం!!
ఆదర్శాలు వల్లించడం కాదు
ఆచరించాలి
చేతిలో చేయి కలిపి
ఒకరికి ఒకరం అనేది
నాటి మాట-
ఎవరికి వారే రక్షకులు అనేది
నేటి మాట-
ముఖానికి మాస్క్
చేతులకు సానిటైజర్
మనిషికి మనిషికి మధ్య
మీటర్ దూరం
చిరునవ్వుతో నమస్కారం
నేటి రక్షణ మంత్రం!!

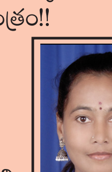

-వాసరచెట్ల జయంతి
చరవాణి-8555849733

మానవత్వంపై కరోనా యుద్ధం

మానవత్వంను మంట గలుపుతూనే
మరణ ఛాయలను ముద్దాడుతూ అలా
కన్నీరు పెట్టిస్తున్న ఓ కరోనా మహమ్మారి
కత్తులు చూస్తూ కొంపను ముంచుతున్న రక్కసి
జనులు అందరూ గృహ బంధీలై ఉంటే
నిత్య అవసరాలకు కూడా బయట రాలేక పోతుంటే
సంబర పడుతూ సవాలు విసురుతున్నావు
పసిడి పిల్లలు ఆట పాటలు లేక ఆందోళన చెందుతుంటే
వలసకూలీలు గుప్పెడు బువ్వకోసము బిక్కుబిక్కుమంటూ తల్లడిల్లుతుంటేను
మరణ మృధంగము వాకిట్లో
భీతిల్లుతూ
మనిషి నిండు వేదనలో మునిగిపోతూవుంటే
మా ఆవేదన సాక్షిగా నిన్ను నాశనము చేస్తాము కరోనా
కలియుగపు మహమ్మారీ పారిపో మమ్మలిని వీడి

-ధనాశి ఉషారాణి
భాకరాపేట. చిత్తూరు జిల్లా

కరోనా-కర్తవ్యం-దైవం

కరోనా కబళిస్తోందని
కంగారా!
కరోనా రావడానికి
రంగమెంత సిద్ధం చేసావో!
కరుణలేని కరోనా అంటూ
ఆడిపోసికుంటున్నావు!
అది నీలో లేశమైనా ఉందా?

ఎంతసేపూ స్వార్థచింతలే!
పరమార్థచింతన
చింతకాయంతయినా ఉందా?
అధర్మవృద్ధికి ఫలితం
అవతారమేగా!
'కల్కి' మారి, 'కరోనా'
రూపమెత్తింది!

ఎంతసేపూ,
ఆత్మస్తుతి, పరనింద,
ఇవే నేటి మానవజాతి పంథా
ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా,
ఎవరితోనైనా నీవో దాదా!
అందుకే 'కరోనా',
'కాలం విసిరిన పంజా!'

నీళ్ళు, కన్నీళ్ళు వ్యాపారమే!
ఏ సందర్భమైనా,
అంతులేని ధనార్జనే
ధ్యేయం అవడం నేటి
దౌర్భాగ్యం,
అంబులెన్స్ ప్రయాణం
ఓ గొప్ప సాక్ష్యం!

వాడ్ని దారుణంగా
దోచుకుంటున్నావు,
నీవు గొప్పగా
దాచుకుంటున్నావు,
ఇద్దరి మీదా వేలాడుతోంది
కనిపించని కరోనాకత్తి,
అది నీ మీదే పడి, వాడు
తప్పిపోవచ్చేమో?

మానభంగాలు,హత్యలు
సామాజిక నిత్య అకృత్యాలైన వేళ,
నిర్భయ హంతకుల ఉరి
తాత్సారం
కరోనా విశృంఖల విహార
ప్రోత్సాహమేమో!

-సుబ్బారావు.

ఓ..శివయ్య

ఇటు చూడయ్య
ఓ..శివయ్య
ఏ రాక్షసుడు
వరం పొందాడయ్య
ఖండాలనే
వణికిస్తున్నాడయ్య
జనాంగం
అతలా కుతలమయ్య
కరోన
మహమ్మారయ్య
విడువాల్సింది
పశుపతాస్త్రం కాదయ్య
తెరవాలి శివయ్య
మూడవ నేత్రం
భస్మం కావాలి
ఆ కరోన నయనం
ఊపిరి పీల్చుకోవాలి జనం
విముక్తి పొందాలి విశ్వం

-కనుమ ఎల్లారెడ్డి
పౌరశాస్త్ర అధ్యాపకులు
తాడిపత్రి

పుస్తక సమీక్ష

సామాజికాంశాలతో 'నూగూరి' నుదుటి సింధూరం

కొత్తగా ఎంతో మంది కవిత్వాన్ని రాస్తున్నారు. కాదు, కాదు ఆస్వాదిస్తున్నారు. సామాజికాంశాలపై పట్టును సాధిస్తూ అక్షరంతో యుద్ధం చేస్తున్నారు.

పాఠకులను ఆలోచింపజేస్తున్నారు. అందులో ఒకరు 'నాగా నూగూరి'.

నాలోకి నేను అంటూ చెప్పుకున్న కవయిత్రి అక్షర సేద్యం ఎలా మొదలైంది అని ఇలా చెప్పుకొచ్చారు

అక్షరమై నన్నల్లుకున్నదో...
నేనే అక్షరాన్ని అల్లేసుకున్నానో...
తేల్చుకోలేని అంతగా పెనవేసుకుపోయింది
నా అక్షరం...

నుదుటి సింధూర మై... ఆహా ఎంత చక్కటి భావనో అలతి అలతి పదాలతో హృద్యంగా మలిచారు

ఊహించనే లేదు
అక్షర విత్తు నాటి
భావాల మొలకలతో
కవనాల పూలు పూయిస్తానని అంటూ కవయిత్రి ఆశ్చర్యాన్ని వ్యక్తపరుస్తు తన తొలి కవితా సంపుటంతో పాఠకలోకానికి తనను తాను పరిచయం చేసుకునే ప్రయత్నం చేశారు.

హృదయ గులాబీ నా నుదుటి సిందూరం అయిన వేళ

నా చుట్టూ శాటిలైట్ పరిభ్రమిస్తూ...
నాలోని రహస్యాలను ఎక్స్రే తీస్తూ...
నన్ను మొత్తంగా దోచేశారు!!

అంటూ శ్రీవారి నీ మెచ్చుకుంటూ వారి వివాహ బంధం యొక్క గాఢమైన అనుబంధాలను నెమరు వేసుకుంటూ నా సింధూరం కోసం అంటూ కవితకు ముగింపు పలకడం అద్భుతంగా ఉంది.

చాలా సున్నిత మనస్కురాలైన కవయిత్రి నాది కాలేని పుట్టినిల్లు అనే కవితలో

నా ఇంటికి నేనే
చుట్టపు చూపుగా
వెళ్లడం గుర్తొచ్చే
జ్ఞాపకాలతో మనసు ఎప్పుడు

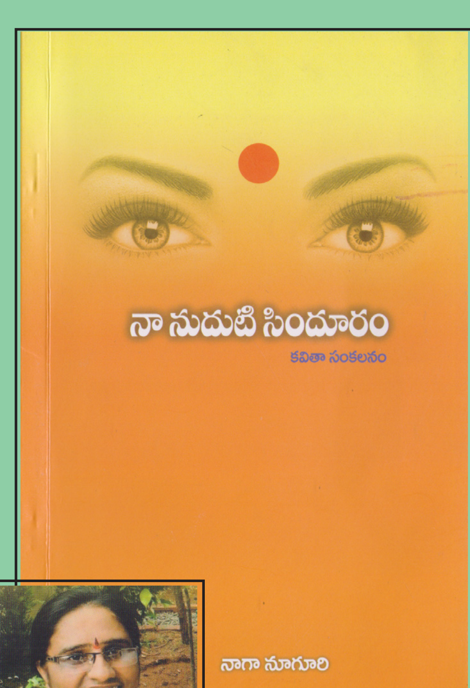

తడుస్తూనే ఉంటుంది ఎందుకో..!! అంటూ ఎంతో ఆర్ద్రతతో రాశారు . అత్త వారింటికి వెళ్లి పుట్టింటికి పండుగకు పబ్బానికో వచ్చేస్త్రీ యొక్క హృదయం లోపలి మనసును చిత్రించిన తీరు ప్రతి మగువ తనలో తాను చూసుకుంటూ హృదయం ద్ర విస్తుంది.. ఈ కవితకు మహిళా లోకం ఫిదా అవుతుంది. అంతగా ఆకట్టుకుంది ఈ కవిత మరో అంశం నెలసరి ఎన్నెన్నో కట్టుబాట్లు లక్ష్మణ రేఖలు బాధగా అనిపించినా ఆ మూలాల వెనుక ఉన్న భావాలను ప్రస్తావించి చాలా చక్కటి కోణాన్ని ఆవిష్కరించారు.. ఆ సమయంలో స్త్రీకి విరామం అవసరం ఉంటుందన్న నేపథ్యమే కావచ్చు. మల్టీ టాస్క్ మహిళ కవితలో

మంచుదుప్పటి వీడనేలేదు
రెప్పల దుప్పటి
విప్పివిప్పగానే ఎన్ని పనులో....
అన్ని తానై చేసుకుంటూ పోయిన ఆమె శ్రమకు విలువేది?? అంటూ ప్రశ్నించినా పంక్తులు ఆకట్టుకున్నాయి

'అమృతం ఇచ్చే మట్టిమనిషి' ఈ కవితలో పేద రైతే మన పాలిట దేవుడు అని

పేదోడి గొంతు కష్టాల గరళాన్ని మింగి
సుఖాల అమృతాన్ని పంచుతుందని
వంటలు వండించే రైతుని రాజులా చూసుకుంటామని ఆశిస్తూ రాసిన కవిత రైతు నెత్తిన అక్షరం కిరీటాన్ని అలంకరించారు

'మిద్దెతోటలు' కవితలోతలో

కరడు కట్టే కాంక్రీటు అతివకై అశ్రులు చాచక
మిద్దె పై మా రాణి కురు లారాబోసినట్లు
సొర బీర కాకర లతల జాలువారే సొగసులు
మా రాణి నడు ఒంపుసొంపులు
సోయగాలైచుట్టేయగా
ఆరోగ్య సిరులు పూయింతచే మీద్దె తోటల పెంపకాన్ని స్వాగతిస్తూ రమణీయంగా దృశ్యమానం చేశారు.. సుతిమెత్తగా నర్మగర్భంగా చెప్పారు. కాంక్రీట్ కు కాస్త విరామం ఇచ్చి పచ్చదనాన్ని అల్లు కోవాలని సూచించారు. ఏ కాస్త ఆలోచన ఉన్న పాఠకుడైన కచ్చితంగా మొగ్గుచూపుతారు మిద్దె తోట పెంపకానికి చాలా చక్కని శుభ పరిణామం ఇది.

యువ శక్తి జాతీయ శక్తి నిరూపించుకోవాలని సదుద్దేశంతో చక్కని ఎత్తుగడతో వారి ఆలోచనలకు అక్షరాకృతి ఇచ్చి

యువకులారా
వన రాజైన సింహం లాగా గర్జించే
పాలకుడైన పాలించే ప్రభువే నీవై
అవినీతి అంతమొందించే
పెను తుఫాన్ బలమే నీ వై
ఆదర్శవంతుడు వే అవ్వాలి అంటూ యువతకు హితబోధ చేశారు ప్రతి పాఠకుని మనసులో ఆలోచన రేకెత్తించే విధంగా కవితకు మంచి ముగింపు నిచ్చారు

కాదేదీ కవిత కనర్హం అంటే ఇదేనేమో నవరసాల జల్లు కురిపించారు ఇలా

కోపగించేవేళ బుసకొట్టే జడై
కాటేసేను
అలిగిన వేళ
తపనలు రేపే
రసపట్టు జడై
పని పట్టేను
మురిపించే వేళ
ముగ్ధ మనోహరంగా
కనికట్టు జెడై
కవ్వించే ను

అంటూ నవరసాలు ఒలికించారు.

కవయిత్రి మొదటి పుస్తకమే అయినా మంచి పరిణతితో చక్కటి పదబంధాలతో సామాజిక స్పృహతో చక్కటి కవితలను అందించారు.

ప్రతులకు
నాగ నూగూరి
8-1బి588/1
జయశంకర్ కాలనీ
కట్ట రాంపూర్. కరీంనగర్ 505001
9849027939

-అరుణ కీర్తి పతాక.కరాదుల
9395147443

నిజమైన దేవుడు "డాక్టరే" !!

మనుషులకు దేవుడిపై నమ్మకం వుండాలి
అంతేకాని గుడ్డినమ్మకం కాదు.
కంటికే కనిపిస్తలేదు " కరోనా ' ఐన
ప్రపంచాన్ని కల్లోలం చేసి
శవాలుగా మారుస్తుంది.
మహామహా సంపన్న దేశాలే కరోనా కత్తికి
భలైపోతుంటే ఇంకా గుడ్డినమ్మకాలే....!
కరోనాకు ఆడమగ తేడాలేదు
వున్నోళ్ళు లేనోళ్ళు అని తేడాలేదు
చిన్నాపెద్దా, ఈమతం ఆమతం, నలుపు తెలుపు
అనే తేడాలు అసలు లేవు
క్షణాలలో ఎటునుంచి ఎటైన వచ్చి చంపేస్తుంది
మనల్ని మనం రక్షించుకోవాలంటే
ఇల్లుదాటి బయటకు రాకుండా వుండడమే
అనునిత్యం శుభ్రతను పాటించడమే.
ఇప్పుడు ప్రపంచానికి ఒక్కదేవుడే వున్నాడు
ఆయనే ప్రాణంపోసే " డాక్టరు"
ఆ వైద్యుని నిరంతర పోరాట ఫలితమే
మన ప్రాణాలకు రక్షణ.
అతడు కనిపెట్టే మందు కరోనాకు విరుగుడు మందు,
ఏకులమైన ఏ మతమైన
పూజించాల్సింది డాక్టరును
ప్రాణాపాయం అని తెలిసిన
వారి ప్రాణాల్నిపణంగా పెట్టి
కరోనాతో పోరాడుతున్నారు.
చివరికి సైన్సు గెలిచింది
ఇకనైన తారతమ్యాలు ,భేదాలు వదలి
అందరం మనుషులుగా బ్రతుకుదాం
సైన్సు మన నమ్మకం
ప్రపంచానికి సైన్సు ప్రాణరక్షణ ప్రాణభిక్షణ !!

-తాంద్ర చిరంజీవి
9959180762.

బ్రేక్ 'కరోనా' చైన్

ప్రచండ సునామీ చుట్టేసిన ప్రపంచం
విశ్వాన్ని వణికిస్తోన్న విధ్వంసక వైరస్
వికటాట్టహాస స్వైరవిహారానికి విరుగుగా
లోకపు తలుపులకు తాళాలేసిన వేళ
స్వచ్ఛంద లక్ష్మణరేఖలే జీవన గీతలు
ఆయుష్షును ప్రసాదించే సౌమిత్రి గడపలు !

గీత దాటిన సీతేగా రావణుడికి మరణం తెచ్చె
గడప దాటితే నీవు, చావును కొనితెచ్చుకున్నట్లే
సామాజిక దూరాలే కరోనాకు అడ్డుకట్టలు
గీతనతిక్రమిస్తే కోవిడ్ దారుణ దాడులు
హద్దులు దాటితే ఆఖరి కేకలే శరణ్యాలు
స్వీయ నియంత్రణే తెచ్చు ఆనంద కేరింతలు !

కోవిడ్‌తో కన్ను మూస్తే, మోసే వాడే కరువు
అనాథ ప్రేతంలా అంతిమయాత్రల తంతులు
సంగ్రామానికి సకల అణ్వాస్త్రాలవసరం లేదు
అంటురోగం కన్నా అధైర్యం అతిప్రమాదకరమే
రక్కసితో పోరాటంలో వీరావేశాలసలే వద్దు
శౌచంతో గృహనిర్బంధ సహనమేగా ముద్దు !

వైరస్‌ను తరిమే అవిశ్రాంత సేవాహస్తాలు
మానవతామూర్తుల విధ్యుక్త విధినిర్వహణలు
ప్రాణాల్ని పణంగా పెడుతున్న వైద్య దళాలు
పోలీస్ బాయ్‌ల స్ఫూర్తిదాయక భాధ్యతలు
చావు నోట్లో తలపెట్టిన పారిశుధ్య జీవులు
దైవానికి వారే ప్రతిబింబ ప్రతిరూపాలు !

విపత్కర స్థితిలో అక్రమార్జన చక్రవర్తులు
ధరలకు రెక్కలు తొడిగే అధర్మ ప్రబుద్ధులు
శవాలపై పేలాలేరుకునే పరమ సన్నాసులు
మానవత్వాన్నే అటకెక్కించిన నీచాతి నీచులు
తల్లి రొమ్మునే తన్నే జాతికి పట్టిన చెదల్లు
కరోనా కన్నా అతిక్రూర భయంకర జీవులు !

ఆపదలో అండగా నిలిచే ఆపన్నహస్తాలు
కరోనా కట్టడికి విరాళాల వితరణ వెల్లువలు
చేతికి ఎముకలే లేని ఔదార్యమూర్తులు
మానవీయ విత్తులు నాటే మహానుభావులు
మనసున్న భరతమాత ముద్దు బిడ్డలు
రేపటి విలువలకు దారి చూపే దీపస్తంభాలు !

కరచాలనం నాగరికత అన్నారానాడు
కోవిడ్ పుణ్యాన అనాగరికుడైనాడీనాడు
నమస్కారమే లోక సంస్కారంగా నిలిచిన వేళ
ప్రపంచం శవాల దిబ్బగా మారక పూర్వమే
దూరంతో కోవిడ్‌కు చరమగీతం పాడి
బ్రేక్ కరోనా చైన్‌కో.. అకల్మంద్ బస్కే.. !

– డా॥ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి
99497 00037

కరోనా బాంబు

మండే ఎండలో
మసై పోతావనుకున్నా..!
కాని
నువ్వు
మనుషుల్నే
మసిసేత్తావనుకోలేదు!
సమస్త భూగోళమంతా
సుట్టేసావు
చిత్రం! మహా విచిత్రం!
నువ్వెంత?
నీ రూపమెంత? అనుకున్నా

కానీ,
ఇప్పుడిప్పుడే అర్థమవుతుంది
రూపం ఎంత చిన్నదైతే
కోపం అంత గొప్పదని
విధ్వంసం సృష్టించే
ఆటంబాంబు కూడా
నీ అంతదేగా!

– డా॥ దాశరథుల నర్సయ్య
సెల్: 9390919100

కరోనాపై కైతికాలు

కన్పించని వైరస్ కు
ప్రపంచం భయపడడమ
కానీ అది కరోనా
ఎదురెళ్ళిన చావడమే
వారెవ్వా!వదంతులు కూడా వైరస్సే
కానీ వైరస్ అంటే కరోనానే

ఫ్లూని అరికట్టాము
మశూచినీ జయించాము
కలరాను కాలతన్నాం
ఎబోలాను చూశాము
అమ్మో!మహమ్మారి కరోనా
కదలవద్దంటుంది కంగారుపెట్టేస్తుంది

ఎక్కడికీ వెళ్ళొద్దు
ఇంట్లో ఉండుటే ముద్దు
ఎవ్వరూ రావద్దు
అదేకదా మనహద్దు
అయ్యో!తప్పనిసరైతేనే బయటకురండి
కానీ నాలుగడుగులదూరం ఉండండి

ప్రాణమన్న తీపిలేద
ముఖంపై మాస్కులేల
చేతికి గ్లౌజులేల
వద్దన్నా వచ్చుటేల
వహ్వా!హాయిగ ఇంటినుండక
ప్రాణంమీదకు తెచ్చుకొనుటేల

రెండోదశ వచ్చింది
శుభ్రంగా ఉందాము
కరోనాగురించి పూర్తి
విషయం సేకరిద్దాము
వహ్వా!మనల్ని కాపాడుతున్న
వైద్యులకు నమస్కరిద్దాము

–మోహనరావు.

మనిషి మారలేదు

రూపం అయితే మనిషిదే
రంగులే
ఊసరవెల్లిని తలపిస్తూ
నియంతలా
తన నీడను తనే నరుక్కొంటాడు.

ఆధునికతో
జ్ఞానాన్ని ఎంతో సాధించాడు
పోటీ తత్వంతో
గొయ్యిల్ని తవ్వుతున్నాడు.

ఆధిపత్యం అంటే
అనాధల్ని చెయ్యడం కాదు
రాజ్యం అంటే
ఏ కొందరో కాదు
కోటాను కోట్ల జీవన చిత్రాలు.

చంద్రుణ్ణి తాకిన చేతుల్తో
చెలిమిని తాకలేవు?
ప్రాణాలు పోయినా
పొరుగును ప్రేమించవు
రాకాసిలా
ఏకాకి జీవితం నీది.

మనిషిని మనిషి చంపేస్తూ
ఆధిపత్య పోరులో
అగ్ర తాంబూలం కోసం
అహర్నిశలూ శ్రమిస్తావు
అణువణువూ శోధిస్తావు
అణుబాంబులు ఆశ్రయిస్థావు
మనిషిని బుగ్గి చేస్తావు.

ఇంతేనా ?
ఇంకేం సాధిస్తావ్?
మనిషిగా నువ్వు ఏం మారుతావు...?
కోటాను కోట్ల కన్నీటి చుక్కల్లో
నువ్వు ఒక రోజు రాలిపోతావు.

–మహబూబ్ బాషా చిల్లెం

కరోనాపై కైతికాలు

చైనా నుండి వచ్చెనంట
కరోనా అను వ్యాధి
భారత ప్రజలను కూడా
వణికించె నా వ్యాధి
బయటకు రాకుండా మనం
అంతమొందించగలం కరోనా అను రక్కసిని

కరచాలనం వద్దు
నమస్కారం ముద్దు
ఆలింగనాలు వద్దు
ఆప్యాయతలే ముద్దు
పరిశుభ్రతను పాటిద్దాం
కరోనాను పారద్రోలుదాం

క్రమశిక్షణ పాటించి
కరోనాను చంపుదాము
మన ఆచారాలే
మేలని చాటి చెబుదాము
మన సాంప్రదాయాల వలన
కలుగునెన్నో ప్రయోజనాలు

కలరాను ఖతం జేసి
మశూచిని మసిజేసి
ప్లేగు వ్యాధిని పారద్రోలినమ్
కరోనాను కట్టడి చేసి
మన ధైర్యాన్ని చాటుదాం
మన దేశాన్ని కాపాడుదాం

వైద్యులకు పోలీసులకు
కరములెత్తి మొక్కుదాం
పారిశుధ్య కార్మికులకు
జేజేలు పలుకుదాం
కరోనా కట్టడికి వారు చేస్తున్న
సేవలెపుడు చిరస్మరణీయం

కరోనా వలన వచ్చిన
సమయమును చేద్దాం
మనం సద్వినియోగం
కుటుంబంతో గడుపుదాం
కరోనా బారిన పడకూడదంటే
గడప కూడా మనం దాటవద్దు

–గొబ్బూరి. గంగరాజు
9032273064

పరేషాన్ - కరోనా

కరోనా కరోనా ఓ కరోనా...
యావత్తు ప్రపంచ దేశాలను
గడ గడ లాడిస్తోన్న ఓ కరోనా
పొట్టన పెట్టుకుని ఏమీ చేస్తావే కరోనా..
అర్థం కాని కరోనా..
మనుషులు ప్రాణాలను బలి తీసుకొంటున్నావ్..
విప్లవాత్మక ప్రపంచంలో తల దూర్చి
ప్రాణాలతో చెలగాటం చేస్తున్నావ్..
అన్నీ దేశాలు, రాష్ట్రాలు, ప్రాంతాలు,
పట్టణాలు, గ్రామాలను గడ గడ లాడిస్తున్నావ్ కరోనా..
నీవు ఎక్కడ నుండి వచ్చావ్..?
ఎలా వచ్చావ్..?
నీవు ఎవరివి..?
ఎందుకీ నీ కక్ష్య..?
నీ భయంకరమైన దృశ్యాలును చూడలేదని
చూపిస్తున్నావా కరోనా..
ప్రపంచంను నాశనం చేస్తున్నావ్ కరోనా..
భూకంపం కంటే భయంకరం..
సునామి కంటే ఘోరం..
నీ వల్ల ప్రపంచంలోని దేశాలు, రాష్ట్రాలు,
ప్రాంతాలు అన్నీ అతలా కుతలం అవుతున్నాయి..
గుడులు, పాఠశాలలు, ఆఫీసులు, హాస్పిటల్,
దుకాణాలు అన్నిటిని మూతలు వేయించావ్ కరోనా..
దీనికి ఒక్కటే మార్గం..
మనమందరం తరిమిగొడదాం కరోనాని...
మనకు మనమే రక్షకులం..
కరోనాని ఖతమ్ చేయాలంటే నియమాలు పాటిద్దాం..
దేశ ప్రజలు సురక్షితంగా ఉండాలంటే
మనిషికి మనిషికి దూరం దూరం పాటించాలి..
ఇంటికి పరిమితి అవుదాం..
లాక్డౌన్ 21 రోజు పాట్టిద్దాం..
దేశ పాలకులు చెప్పిన లాక్డౌన్ కు కట్టుబడి ఉందాం..
మన రాష్ట్రం, దేశ గౌరవం కాపాడుకుందాం..
నోటికీ మాస్క్ ధరించుదాం..
చేతులను శానిటర్ తో శుభ్రంగా కడుగుదాం..
బయటకు రాకుండా ఇచ్చిన సమయంను పాటిద్దాం...
దూరం దూరం పాటించి వస్తువులును
కొనుకొన్ని ఇంటికి సుఖంగా గమ్యం చేరే ఆలోచన చేద్దాం..
పరిశుభ్రత యే పరమాత్మునిగా...
కరోనా వ్యూహాన్ని తగ్గించాలంటే
శానిటరీలతో చేతులను కడుగుకొని ఎదుర్కోవాలి...
నీకు లేదు స్థానం కరోనా కరోనా..
పోపో కరోనా కరోనా తోక ముడుచుకొని పారిపో..
నీ అంతం మొదలైయింది వెళ్ళిపో వెళ్ళిపో కరోనా..
మూకుమ్మడి పోరాటం సాగించెనని తెలుసుకో..
జనులందరి మధ్య పోరాడే యుద్ధంలో నీవెంత కరోనా!
ఐసొలేషన్ వార్డ్ లో ఉంచుదాం జనులందరని..
చికిత్సని అందిద్దాం.. ఆరోగ్యం కాపాడుకుందాం..
ప్రపంచాన్ని, సమాజాన్ని, రాష్ట్రమును, దేశమును,
పాలకులు అందరూ డాక్టర్, నర్సు, రక్షకభటులు,
తీసుకొన్న లాక్డౌన్ పాటించి మనం మనం ఆరోగ్యం
కాపాడుకుందాం...
ఇలా చేస్తే పారాహుషార్ కరోనా..

– కె. శైలజా శ్రీనివాస్
8019736254

ఆపత్కాలంలో భూగోళం

ప్రపంచపటంపై ఓ మహా వినాశనం
మరణమృదంగంమ్రోగిస్తోంది...
వైరస్ ల రోగమో,ప్రకృతి
వైపరీత్య రూపమో;మానవ
భోగలాలస కృత్యమో....
ఏదైతేనేం ?
కరోనాతన వికృతరూప కరాళనృత్యంతో
కాలయముడల్లే మారి కదం తొక్కుతోంది...!
అందుకే...?!
కాలం కంటే ఓ అడుగు
ముందుకేసి....?
ఈ నేలపట్ల
ఋణం తీర్చుకుందాం!
తీవ్ర సంక్షోభంలో చిక్కిన
భూగోళాన్ని విపత్తుల నీలినీడల నుండి
రక్షించుకుందాం...!

ప్లాస్టిక్ భూతాన్ని భూస్థాపితంచేస్తూ
ప్రాణవాయువులు పంచే
తరువులను పెంచుతూ
కాలుష్యపు స్థాయిలను
కంట్రోల్ లో వుంచుదాం...

జాగింగ్ లు మాత్రమేకాదు...?
ఫ్లాగింగ్ లకు సైతం స్వాగతాలు పంచుతూ
జీరోవేస్ట్ ఉత్పత్తులను వినియోగిస్తూ
రియల్ హీరోలుగా వెలుగుదాం...

ప్రశ్నార్థకంగా మారుతున్న
జీవవైవిధ్యాన్ని గుర్తించి
శాకాహారభోజనానికిపట్టంకడదాం...!
మన ఇండ్లల్లో వెలువడే
వంటింటి వ్యర్థాలను
ఆర్గానిక్ ఎరువుగా తయారుచేసే
సుకశుభవాక్కులు లిఖిద్దాం...!

–సోంపాక సీత
8639311050

కరోనా...!

కరోనా కరోనా
చేస్తుంది హైరానా
ప్రపంచ వీధుల్లో
మహమ్మారి కరోనా
డేంజర్ బెల్ మోగిస్తూ
మనుషుల ను మింగేస్తూ.

ప్రపంచపు విపణిలో
విషాన్ని చిమ్ముకుంటు
కుప్పలుగా రాల్చుతుంది
మనుషులకు సవాలంటు
మేలుకుంటే ప్రమోదం
లేదంటే ప్రమాదం.

గుంపుజనాలున్నచోట
ఈ వ్యాధి వచ్చునండి
ఇంట్లో నే ఉండండి
విందులన్ని మానండి
నిర్లక్ష్యం వీడండి
ప్రాణాలు నిలుపుకోండి.

చిన్నాపెద్ద చూడదు
ధనబలం చాలదు
కరోనా మహమ్మారి
కబలించుట ఆపదు
క్వారైంటన్ లుండాలి
కరోనా ను తరుమాలి.

మానవ శరీరపు
మూడు ద్వారాలు
ముక్కు నోరు కండ్లు
కరోనా చేరు బాటలు
మాస్కులు ధరించండి.
కరోనా ను తరుమండి

బువ్వ తినేముందు
శుభ్రత పాటించాలి
సుబ్బు నీళ్ళతోనీ
చేతులను కడగాలి
కరోనా వైరస్ ను
కడిగి పాతరేయాలి.

ఇల్లు విడిచి గుంపులుగా
రా వలదు రోడ్లపైకి
ప్రభుత్వ ఆదేశాలు
కరోనా కట్టడికి
ప్రజావళి అందరూ
పాటించిన క్షేమం కలుగు.

ఆటపాట కట్టిపెట్టి
జీవంకై పట్టుపట్టి
కరోన పై సమరాన
క్వారైంటన్ పట్టి
కఠిన నియమాలతో
నిలుపుదాం ప్రాణాలు.

కన్న బిడ్డలను వదిలి
కరోనా పై పోరుకు
కదిలినారు ఖాకీలు
మండేటి ఎండలకు
మహమ్మారిని నిలువరించ
లాఠీ లతో నిలిచినారు.

కరోనా కట్టడికి
శ్రమిస్తున్న ప్రభుత్వలు
ప్రాణాలడ్డు పెట్టినారు
పోలీసులు డాక్టర్ లు
కనిపించే దైవాలు
కరుణా రూపాలు.

–మొగిలి శ్రీనివాసు
9491746700

జనతా సమరము !

ఏల వచ్చితివిటు సాహసించి నీవు ?
ఇచట నీకు చోటీయగ ఇల్లు లేదు
పారిపొమ్మిక క్షణమైన పలుకకుండ
ఓ కరోన! నిన్ ద్రోలగ నుద్యమింతు !

ఇంటిని వీడకుంటిమిల నేకముఖమ్ముగ నిల్చి నిన్నికన్
గెంటెదమింక నీ యునికి కీడగు భారతభూమికెప్పుడున్
కంటకివైన నిన్ను రవిగాంచనిచోటికి పారద్రోలి,మా
యింటిని తీర్చుకొందుము మహీతలకౌశలమందిరమ్ముగన్ !

తనువు కరోన పాల్బడిన ధైర్యము వీడక నిల్వు సోదరా!
మనమున శక్తి నింపుకొని మానవయత్నముజేయు సోదరీ !
సునిశితదీక్షయే పథము జూపు మహమ్మరి పారద్రోలగా
కనుల వెలుంగు కాంక్షలను గైకొని ముందుకు సాగిపొమ్మికన్ !

ఎంతటి కరోనయైన మాకేమి భయము?
నియమపాలనతోడనే నిలువరించి
నిత్యమారోగ్యభాగ్యాన నిలువగలము
ఆత్మశక్తియే మాకింక అభయమొసగు !

అప్రమత్తతతోడనే అవనియందు
దుష్టవైరసు దునుమగ దూకవచ్చు
ఇల్లు వీడక వైరసునెల్ల ద్రోలి
చిరము జీవించెదము మేము ధరణిపైన !

ఎన్ని కరోనలైనను జయింపగవచ్చు మహోద్యమమ్ముతో
నెన్నడునైన మానవునకీభువి సాధ్యము గానిదున్నదే?
పన్నుచు సంయమిత్వమును భద్రతకై క్రమశిక్షణమ్ముతో
నెన్నుచు సాగిపోవలె ననేకవిపత్తుల భూతలమ్ముపై !

–డా॥అయాచితం నటేశ్వరశర్మ.
9440468557.

జనతా కర్ఫ్యూ

ఇప్పుడు తెలిసిందా
కాళ్ళు,చేతులు మంచిగా కడుక్కోవాలని.
ఇప్పుడు తెలిసిందా
వెనుక, ముందు మంచిగా కడుక్కోవాలని.
ఇప్పుడు తెలిసిందా
ముక్కు కారకూడదు
నోరు వాసన రాకూడదు
చెవులకు గాలి సోకకూడదు.
ఇప్పుడు తెలిసిందా
ఎక్కడ పడితే అక్కడ ఉమ్మివేయద్దని
ఇప్పుడు తెలిసిందా
ఎక్కడ వడితే అక్కడ
మలమూత్ర విసర్జన చేయద్దని.
ఇప్పుడు తెలిసిందా
ఎక్కడ వడితే అక్కడ
చెత్త వేయవద్దని.
ఇక జనతా కర్ఫ్యు చేద్దాం
కరోనాను తరిమికొడదాం
జయహో జనతా కర్ఫ్యు
జయహో జనతా కర్ఫ్యు.

–మియాపురం శ్రీనివాస్
పూడూర్
9493264620

కర్కశ కరోన

అందరినీ పలుకరిస్తూనే
తన గుప్పిట్లోకితెచ్చుకుంటుంది
కరుణకు నిధి కాదు కరోన

బలవంతులను బలహీనులని చేస్తునే
బంధాలను దూరం చేస్తుంది
బకాసురుణ్ణి మించిన కరోన

ఆంటి అంకుల్ అంటూ
అమెరికాను మింగేస్తుంది
అంటురోగపు మహమ్మారి కరోన

విదేశంలో కూర్చున్న విద్రోహి
ఈ దేశానికి రావద్దంటున్నా
మాయదారి మహమ్మారి కరోన

ఇల్లు ఇర్కటం ఆలి మర్కటం అంటుంటే
దేశం మీద విరుచుకు పడుతుంది
వగలాడి మహమ్మారి కరోన

–కోలంట్ల రామకృష్ణ
9966804126

పరిశుభ్రతే మనకు శ్రీరామ రక్ష

పరిశుభ్రతే మనకు శ్రీరామ రక్ష
అపరిశుభ్రతే వేస్తుంది మనకు శిక్ష
అందుకే మానవా పరిశుభ్రత పాటించు
తప్పించుకో కరోనా మహమ్మారి శిక్ష.

ఇల్లు విడిచి రావొద్దూ సుమా
కరోనాను అలా కౌగిలించొద్దూ సుమా
ఇరవై ఒక్కరోజులు ఇంట్లోనే ఉండు
లేకుంటే వచ్చును నీ ఒంట్లోకే సుమా.

కారం మెతుకులు తిన్నా పర్లేదు
కరోనాను మాత్రం పలకరించకు సుమా
ఉగాది ఇంట్లోనే జరపాలి నేస్తమా
ఉన్నంతలో సంతోషంగా ఉండాలి సుమా.

రోడ్లమీదికి రావొద్దూ ఎవ్వరు కూడా
రోగం మరింత పెంచొద్దూ ఎవ్వరు
కరములు చక్కగ కడగాలి అందరూ
కరోనాను దూరం తరమాలి అందరూ.

ముక్కుకు ముసుగును వేయాలి సుమా
మహమ్మారి అంతం చూడాలి నేస్తమా
కరచాలనం మానాలి ఇకనుండి సుమా
కరోనాను దూరం పెట్టాలి నేస్తమా.

నమస్కారం అందరికి నేర్పాలి నేస్తమా
నవ్వుతు అందరు బతకాలి నేస్తమా
ఇరవై రోజులు ఇంట్లుంటే సుమా
ఇలలో స్వర్గం నీవెంటే సుమా.

కాదని బయట తిరిగేస్తే సుమా
కరోనా రోగం నీవెంటే నేస్తమా
కలో గంజో కన్నవారితో పంచుకో
ఆప్యాయత పెంచుకోఅయినవారితో సుమా.

సామాజిక దూరం అందరితో పాటించు
చేతనైనంత కరోనాను తరిమెందుకు సహకరించు
అయినవారికి, కన్నవారికి ఆరోగ్యాన్ని అందించు
అందరిలో ఆరోగ్యాన్ని ఆనందాన్ని పెంపొందించు.

కార్మికా పారిశుద్ధ్య కార్మికా వందనం
కరోనానెదుర్కొంటూ పనిచేస్తున్న కార్మికా వందనం
కచరాను తొలగిస్తున్న కార్మికా వందనం
పారిశుద్ధ్య కార్మికా వందనం అభివందనం.

మాప్రాణాలు కాపాడే వైద్యులారా వందనం
వైరస్తో తల్పడుతున్న వైద్యులారా వందనం
వ్యాధిగ్రస్తుల సేవచేస్తున్న నర్సులరా వందనం
వైద్యులారా, నర్సులరా వందనం అభివందనం.

మారక్షణకై శ్రమిస్తున్న రక్షకభటా వందనం
మీప్రాణం అడ్డుపెడుతున్న రక్షకభటా వందనం
మాకోసం శ్రమిస్తున్న జర్నలిస్టులారా వందనం
రక్షకభటులారా జర్నలిస్టులారా
వందనం అభివందనం.

నరుడు కానరాడు కదా నగరమందు
యముడు తిరుగుచుండె చూడు వీధులందు
సహనమొక్కటి కావాలి కరోనా సమరమందు
సమయం సద్వినియోగం చేసుకోవాలి
గృహమునందు.

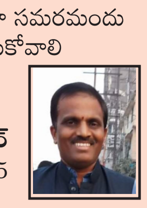

–రాంనరేష్ కుమార్
9492682285

గాబరాపడితెట్ల.....?

ప్రతి ప్రశ్నకు కాలమే సమాధానం సెప్తది
కాలానికే ఎదురెళ్లితే ఎట్లా...!
అపదచ్చిందంటే చాలు
ఆదుకునే వారుండేవారు వచ్చినాపద అందరిది కదా
ఎవరో వచ్చి ఆదుకోవడం కాదు
అందరూ కలిగి ఇంట్లో వుండడమే మంచిది
అప్పట్లో గత్తరొచ్చిందని అనేటోళ్ళు
ఊర్లకు ఊర్లు మట్టిలో కలిసి పోయినా
గడప దాటకుండా గుడిసెలో గుండె దాసుకున్నరుగా
నిన్న మొన్న ముచ్చట వేరు అర్థం కాలేదనుకుందాం
ఇప్పుడైతే అందరికి అర్థమైంది గదా
గడియ గడియకు భయపడడం ఎందుకు
గడప దాటకుండా గవర్నమెంట్ మాటింటే చాలు
కష్ట మొచ్చినప్పుడే కదలకుండా వుండాలి
కారోనాను ముట్టుకుంటా అంటారేంటి
బతకడానికి తెచ్చుకున్న పోరాట గడ్డ మనది
నిన్న ఎట్లా పోగొట్టు కుంటుందనుకుంటున్నావు
ఎన్నో అద్భుతాలు చూడాల్సిన జీవితం ముందుంది
ఇట్లా తాపతాపకు బయటకొచ్చి గాబరాపడితెట్ల...?
గట్క తిని,
గంజి మెతుకులు తాగిన తరతరాల వారసులం
పంచతంత్ర కథలు, కాశీ మజిలీ కథలు చెప్పుకుంటూ
ఇంటిల్లి పాది గంపకింది
కోళ్లోలే వంటింట్లో ఒదిగిపోయి
పద్యాలు, పాటలతో అలసట లేని జీవితంలో
దొరికిన సమయాన్ని సమాజ చైతన్యం గూర్చి
ఇంట్లో పిల్లలతో ఇగురంగా ముచ్చటిస్తే పోలే
ప్రపంచమంతా
కరోనా కోరల్లో చిక్కుకుని అలమటిస్తుంటే
ప్రశ్నల వర్షం కురిపించడం మానుకుని
ప్రభుత్వ మార్గదర్శనంలో పయనిద్దాం
కరోనా వైరస్
కంటికి కనిపించకుండా చేద్దాం

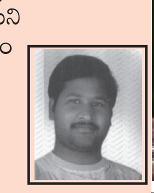

–ఉంద్రాళ్ళ రాజేశం
9966946084

కరోనా మెరుపులు

చైనాలో పురుడుపోసుకుంది
ఇటలీని చేరింది
ప్రపంచాన్ని పాకింది
కరోనా మహమ్మారది.

మందులు లేవు
కరోనా వైరస్ కు
జాగ్రత్తలు పాటించునీవు
కరోనా నివారణకు.

రోడ్లపై తిరుగకు
ఇంటిలోనే ఉండుము
సమూహంలో ఉండకు
మాస్కులు ధరించుము.

వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతను
పాటిద్దాం
విశ్వంనుండి కరోనాను.
తరిమేద్దాం

మావిచిగురు రాకముందే
మాహమ్మారి వచ్చింది
వసంతకూజిత కూయకముందే.
కరోనా చుట్టేసింది

ఇంటిలోనే ఉందాము
లాక్డౌన్ పాటిద్దాము
కరోనాను తరిమేద్దాము
మనలని కాపాడుకుందాము

వికారి వినాశనము
కరోనా కర్కశము
చూపినా పలుకుదాము
శార్వరికి ఆహ్వానము.

–శీలోజు శోభన్ బాబు
9676858160

లక్ష్మణ రేఖ

ఆయుధాలు లేవు
అణుయుద్ధం కాదు
రణనాదం చేయదు
రక్తపాత మసలు లేదు.
ఉప్పెనలా ముంచేసే
ప్రళయకాల ఘోష ఇది
తెలియకనే కమ్ముకునే
మృత్యులోక మేఘమిది.
తెలివి కలిగి మెదలడమే
మనుషులుగా మన విధి
అప్రమత్తతే ఇప్పుడు
అసలైన ఔషధి.
తెలిసి తెలిసి ఇల్లు దాటి
దిగవద్దు ఊబిలోకి
మానవాళి మనుగడకు
తేవద్దు ప్రమాదాన్ని.
ఇంటి గడపయే ఇప్పుడు
మనిషికి రక్షణ రేఖ
కరోనాసురుడి అంతానికి
గీసిన లక్ష్మణ రేఖ.

– వెల్మల జయపాల్ రెడ్డి
9441168976

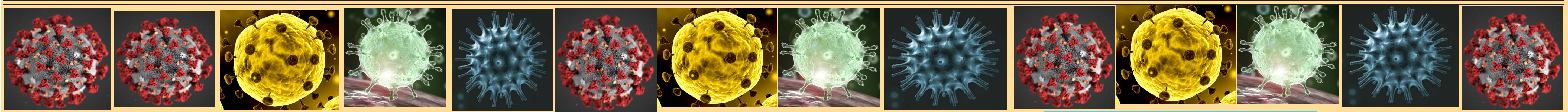

కరోన

కాలమెంతగ మారిపోయెను
చేదు చూచిన భయము పుట్టేను
కాల హంతకి వచ్చె కరోన
కత్తి పట్టుకు తిరుగుచున్నది.

విశ్వ మంతయు చేరి కరోన
ఆటలాడుట వింతగున్నది
చేయి కట్టడి నడుము బిగించు
మెదడు విప్పిన నీకు సాధ్యమె.

వచ్చి కరోన ముంచె కొంపలు
చచ్చి మనుషులు గుట్టలాయెను
విశ్వ కింకరినదుపు చేయగ
దార్లు వెతుకుతు శాస్త్ర విద్యలు.

చీకటాయెను లోక మంతయు
భయము గుప్పిట బందియాయెను
తెరిచి తలుపులు ఉరుకు ధీటుగ
పోరు సలిపిన గెలుపు నీదే.

గురుడు చెప్పెను కాల జ్ఞానము
వచ్చు కరోన భావియందున
వచ్చెనిప్పుడు కాలనాగుల
కాటువేయుచు తిరుగుచుండెను.

– ఎస్.ఆర్. పృథ్వీ
సెల్: 9989223045

ప్రాణదాత సుఖీభవ

అంతరిక్షంలో
వ్యోమగామ్ లా
ఒక యుక్తి పరుడు
శరీరంలో
కత్తులు ధరించి
సాహసంగా
కోరలు చాచి
కొండంత నోరు తెరిచున్న
ప్రాణాంతక
కొండచిలువ నోట్లోకి దూరి
హతమార్చినట్లు
కేంద్ర ,రాష్ట్ర
ప్రభుత్వాలు,
వైద్య బృందం.

కోవిడ్ 19
కరోనా వైరస్ ను
హతమార్చే
సాహస ప్రయత్నం.
అందుకే
బాధ్యతగా
మనిషిగా
వారికి సహకరిద్దాం.
మూడువారాలు
ఇంట్లోనే ఉందాం
ఆరోగ్య సూత్రాలు పాటిద్దాం.

– యెల్ది సుదర్శన్
పద్మశాలి
సెల్: 9892411067

మధురవాణి

కార్మికా పారిశుద్ధ్య కార్మికా వందనం
కరోనానెదుర్కొంటూ పనిచేస్తున్న కార్మికా వందనం
కచరాను తొలగిస్తున్న కార్మికా వందనం
పారిశుద్ధ్య కార్మికా వందనం అభివందనం

మాప్రాణాలు కాపాడే వైద్యులారా వందనం
వైరస్తో తల్పడుతున్న వైద్యులారా వందనం
వ్యాధిగ్రస్తుల సేవచేస్తున్న నర్సులరా వందనం
వైద్యులారా, నర్సులరా వందనం అభివందనం

మారక్షణకై శ్రమిస్తున్న రక్షకభటా వందనం
మీప్రాణం అడ్డుపెడుతున్న రక్షకభటా వందనం
మాకోసం శ్రమిస్తున్న జర్నలిస్టులారా వందనం
రక్షకభటులారా జర్నలిస్టులారా వందనం అభివందనం

మిమ్మల్ని చూసాక అర్థం అవుతోంది
మీరు కేవలం సేవకులు కాదు
నేటి తరానికి అసలైన దేవుళ్ళు
అందుకే మీగీత మేము దాటరాదు

-బి.రాంనరేష్
9492682285

విసుర్లు

ఇరవై ఇరవై
విజన్ అంటే
ఇంట్లోనే తింటూ
ప్రాణాలతో ఉండటం!

కనికరం లేనిదా
కరోనా...!
బయట తిరగొద్దన్నా
తప్పేనా..!?

కడప దాటితే
కరోనా..
ఇంటి పట్టునుంటేనే
నజరానా.!

వికారి మొత్తం
వికారమేనా..
విశ్వాన్ని చేసిందిగా
బికారిని.!

శార్వరి చేస్తుందా
నామ సార్ధకం..
మిగుల్చుతుందా
నలిగిన లోకం.!

-పెసరు లింగారెడ్డి
9010292500

చేయాల్సిన యుద్ధం

కొలువల దగ్గర
కుళాయిల దగ్గర
చెత్త పడిందనో
వడ్డీ ఇవ్వలేదనో
ఇప్పుడు కాదు
చేయాల్సిన యుద్ధం.

దేశ సరిహద్దులో
కుల వర్గ పోరాటంలో
మత మార్పిడి ఆరాటంలో
అధికార పెత్తనంలో
ఇప్పుడు కాదు
చేయాల్సిన యుద్ధం.

మందు దొరకలేదనో
సిగరెట్టు కాల్చలేదనో
గుట్కా నమలలేదనో
బిర్యాని తినలేదనో
ఇప్పుడు కాదు
చేయాల్సిన యుద్ధం.

చేతులు కడగడంలో
ముసుగు ధరించడంలో
గృహ నిర్బంధం ఉండటంలో
పరిశుభ్రత పాటించడంలో
ఇప్పుడే చేయాల్సింది
అసలైన యుద్ధం.

కరోనాను కాల్చడంలో
కోవిడ్ ను కూల్చడంలో
పోలీసులకు సహకరించడంలో
వైద్యులకు కబురందించడంలో
ఇప్పుడే చేయాల్సింది
అసలైన యుద్ధం.

యుద్ధానికి నీవు సిద్ధమైతే
నీ జీవనం ఇక ఉగాది
కాదని మొండికేస్తే
కరోనా మృత్యువుతో సమాధి.

-కయ్యూరు
బాలసుబ్రమణ్యం
9441791239

కరోనా మెరుపులు

కరోనాగురించి తెలుసుకోండి
మనకొరకేకద ఆంక్షలు
లక్ష్మణరేఖను గీసుకోండి
పాటించకపోతే శిక్షలు.

ప్రాణముంటేనే కదా
మనకు ప్రపంచముండేది
జాగ్రత్తలు పాటిస్తేనేకదా
మరిప్రాణంతో ఉండేది.

ఇంట్లోనే ఉండండి
అదేమీకు ఉగాది
బయటకు రాకండి
వస్తేమీకు సమాధి.

అందరూ సామాజికదూరాన్ని
విధిగా పాటించాలి
కరోనా మహమ్మారిని
తరిమితరిమి కొట్టాలి.

అందరూ ఇళ్ళకే
పరిమితం కావాలి
జాగ్రత్తలు మనకొరకే
అన్నవిషయం తెల్సుకోవాలి.

ఎవరైనాఇంట్లో ఉంటేనే
క్షేమంగా ఉంటారు
బయటకు రాకుంటేనే.
ఆరోగ్యంగా ఉంటారు

నిత్యావసరమైతేనే రండి
మాస్కులు ధరించండి
చేతిగ్లౌజులూ వేసుకోండి
ప్రాణాలను కాపాడుకోండి.

కౌగిలింతలు వద్దేవద్దు
కరచాలనాలూ వద్దు
మనసంస్కృతే హద్దు
నమస్కారమేకద ముద్దు .

మనకోసమేగా చెప్పేది
మె?ండికేస్తే ప్రాణాలుండవు
ఏంటినువ్వు తెగించేది
తర్వాతనీవే ఉండవు.

అధికారులు శ్రమిస్తున్నారు
వారిని గౌరవించుకుందాం
వైద్యులు కాపాడుతున్నారు
వారికి ఋణపడివుందాం.

-మోహనరావు,
95503 40402.

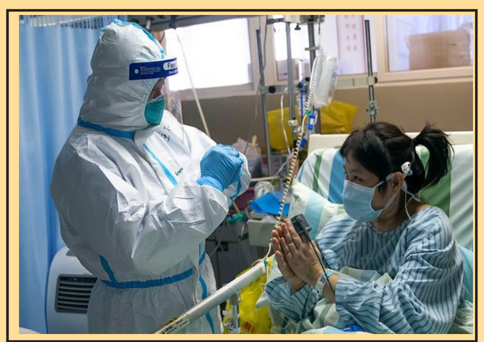

మధురవాణి

కరోనా వైరస్ కోరలు చాచింది
కనికరం లేకుండా కాటువేసి చంపుతుంది
కంటిమీద కునుకు లేకుండా చేస్తుంది
కరడుగట్టిన రక్కసిలా కల్లోలం చేస్తుంది

చైనాలో పుట్టింది శరవేగంగా పాకింది
ప్రపంచదేశాల పాలిట శాపంగా మారింది
మరువలేని మరణ శాసనం రాస్తోంది
మనిషిమనిషికి మధ్య దూరం పెంచింది

పండుగలు పబ్బాలు విలాసాలే పాపింది
మందు బాబులువేసే చిందులు దోచింది
భోజన ప్రియుల పొట్టను గొట్టింది
తిండిమాన్పించి కరోన మనల తింటుంది

కరోనా పేరుతో కలవరము మొదాలయే
గుర్తుచేసుకుంటే గుండె నిండా గుబులాయే
గడప దాటకుంటా గడపాల్సిన కలమాయే
ప్రపంచమే నేడు కరోనరక్కసి రాజ్యమాయే

కోవిడ్ పంతొమ్మిది కొత్తతరము వైరస్
దినదినము పెరుగుతుంది కరోనా స్టేటస్
ప్రతివారు పెట్టాలి కరోనపై ఫోకస్
నియంత్రణ పాటిస్తే కరోనా మటాస్

వ్యక్తి దూరము సవ్యముగా పాటించు
కరోనా గొలుసుకట్టు చర్యను ఛేధించు
నివారణ మార్గముకై జాగురుకతతో శోధించు
శుచి శుభ్రతను దినచర్యగా ప్రేమించు

ఒకవిత్తనం ద్వారా అడవై మొలచినట్టు
నీఒక్కడి నుండే నియంత్రణ మొదలెట్టు
నిను చూసి కొందరు నేర్చేటట్టు
కరోన వినాశనంకై ప్రయత్నము ఫలించేటట్టు

ధర్మభూమి కర్మభూమి పవిత్ర వేదభూమి
కలరా మశూచి తరిమికొట్టిన ధన్యభూమి
కరోనాను చీల్చి చెండాడు భరతభూమి
భారతబిడ్డవై భాధ్యతెరిగిన నీవే అగ్రగామి

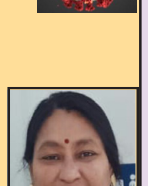

-చిగుర్ల రామలక్ష్మీ
9705684576

కరోనాతో భయమేలా?

దుష్టున్ని చూసి
దూరం ఉండుట

బురద ఉంటే
బండ రాయి
వేసుకుని దాటుట

సమయస్ఫూర్తి
యుక్తికి శక్తికి
భారతీయ
సంస్కృతి

కరోనాతో
భయమేలా?

తుమ్మిన దగ్గిన గుడ్డ అడ్డుంచు
చేత్తో తరుచు
కంటిని,ముక్కును తాకకు

ఇంట్లోనే ఉండు
అంటుకొని
ఉండకు
సురుండు

కరోనవైరస్
తోక ముడిచి
అంతమొందు
భయమేలా?

– యెల్ది సుదర్శన్
పద్మశాలి
సెల్: 9892411067

భాద్యత

సమ్మెలు చేసి సంకెళ్ళు వెయ్యలేం
బలిదానాలు చేసి బహిష్కరించలేం
రాచపుండు రాజుకుంటానంటే
రమ్మని స్వాగతించలేం కదా.....!

ఐక్యమత్యం మహాబలం
ఐక్యమత్యం మహా బలమని పెద్దలు చెప్పారు
సొంత గూటిలో సేదతీరి
నిరాయుధీకరణ అనే మంత్రాన్ని జపిస్తూ
సమిష్టి యుద్ధం చెయ్యలేమా
నమస్కారమంటు సంస్కారపు కంచెలు నాటుకోలేమా!

వైద్యరంగం వారధిగా
రక్షణరంగం రక్షక కవచంగా నిలిచాయి కదా
అని నిర్లక్ష్యాన్ని నిలువునా పులుముకోకు

మిత్రమా......!
భగవంతుని ఆశీర్వదానికై భాధ్యత అనే పల్లకిని
ప్రతి ఒక్కరం మొయ్యాలని గుర్తుంచుకో
నీతో సహా
ఈ పుడమి ఒడిలో పూసిన ప్రతి కుసుమం
ఓ వీర సైనికుడని తెలుసుకో
ఎ కరోనానైనా కాలరాసే
విధాతల జాబితాలో నువ్వు చెరిపో.

-ప్రణవి
సెల్:9347810982

శార్వరి ఉగాది...

ఉషాకిరణాల కాంతితో వచ్చింది శార్వరి ఉగాది..
కాని లభించలేదు దానికి స్వాగతాంజలి..
విస్తుపోయిన శార్వరి జనాలలోకి తొంగి చూడగానే..
అంతటా ఆందోళన,జగమంత జాగరణ..
వికారినామ సంవత్సర వినాశనం స్వాగతం పలికింది..
అందరి మోముల్లో విచారం,అంతటా వికారం..
అయిన రాక తప్పలేదు శార్వరికి..
ఎదుర్కోక తప్పలేదు విధ్వంసం..
ఇక తప్పదన్నట్లు తెచ్చుకుంది ధైర్యం..
నింపింది జనాల్లో శౌర్యం..
మేల్కొలిపింది ఆశ,తరిమింది నిరాశ..
జగరూకులై ఉండమని,జాబిల్లి తప్పక వస్తుందని..
ఓదారుస్తూ భారమైన గుండెలను ఆదరించింది...

-ఎ. ఎమ్. జయశీల
సెల్:9059825353

మధురవాణి

సామాజిక బాధ్యత ప్రజలు మరచి
ఇష్టం వచ్చినట్లు తిరుగుట తగదన్న
విచ్చలవిడిగా తిరిగితే కరోనా వస్తుందని
వైద్యులు చెప్పిన మాట నిజమన్న

చెత్తను శుభ్రం చేయుట మరచి
వ్యాధిని నయం చేయుట కుదరదన్న
చెత్తను తొలిగిస్తే రోగం రాదని
వైద్యులు చెప్పిన మాట నిజమన్న

పందుల నివారణ చేపట్టుట మరచి
ప్రజలకు ఆరోగ్యం అందించుట కుదరదన్న
పందుల వలన వ్యాధులు వ్యాపిస్తాయి
వైద్యులు చెప్పిన మాట నిజమన్న

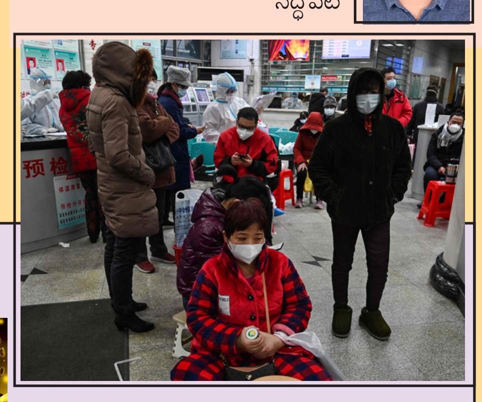

మోరీల పూడిక తీయుట మరచి
బ్లీచింగ్ పౌడర్ చల్లుట తగదన్న
మోరీల మురికి ప్రాణాలు తీయునని
వైద్యులు చెప్పిన మాట నిజమన్న

దోమల నివారణ చర్యలు మరచి
ఆరోగ్యంగా ఉండాలని చెప్పుట తగదన్న
దోమలతోనే భయంకర వ్యాధులు వస్తాయని
వైద్యులు చెప్పిన మాట నిజమన్న

-జాధవ్ పుండలిక్ రావు పాటిల్
9441333315

కరోనా ఉగాది ..

వికారీ కథను విషాదంగా ముగించానని
వికృతంగా వస్తున్నావా కరోనా !
దొంగదెబ్బ ఒకటెసారి తింటాం, ..
నీ అదృశ్య అలికిడికి మేం అప్రమత్తులమైనాం
స్వయం ఆయుధాలమై
నీ పై యుద్ధం ప్రకటిస్తున్నాం!
మా దేశనాయకుడు మాకు ధైర్యకవచాలిచ్చాడు
మా రాష్ట్రనేత సాహసాల కత్తిడాలులిచ్చాడు
నువ్వేం చేయలేవు కరోనా!
ఒకప్పుడు
ఒకరి గెలుపుకోసం
సమూహాలు తలపడేవి
ఇపుడు
ఒంటరిగ మారి
సమూహాలను గెలిపిస్తున్నాం!
ఇది కదా పోరాటమంటే!
కనిపించకుండా దాడి చేసే పిరికిపందవు నీవు
మాయారూపం తో మట్టుపెట్టాలనుకునే మహమ్మారివి నీవు
నీకు మేం దొరకనేదొరకం!
ప్రపంచం లో అందరు వేరు.. మేం వేరు..!
మేం భారతీయులం! సహనం మా జీవనం లో ఉంది
క్రమశిక్షణ మా రక్తంలో దాగుంది!
మేం
తెలంగాణీయులం !
ఏళ్ళతరబడి ఉద్యమించి కన్నకలలను
నెరవేర్చుకున్నవాళ్ళం..
చైతన్యం మా ఊపిరిలో ఉంది
కట్టుబాటు మా కణకణం లో నిలుచుంది..!
నిన్ను ఎదిరించే క్రమం లో
మా ఇండ్లే మాకు రక్షణకోటలు
మా తిండ్లే ఆరోగ్యబాటలు!
దీక్షలు మాకు కొత్తకాదు,
నిరీక్షణలు మాకు పరీక్షలేం కావు..,
ఇరవై ఒక్కరోజుల దీక్ష ఇప్పుడే మొదలైంది
ఒంటి శుభ్రత మా ఆయుధం
ఇంటి నిర్బంధం మా బలం
ఒంటరితనం మా బలగం!
కరోనా..!
ఇది యుద్ధం లో వెనుకడుగు కాదు
ముందు ను వెలిగించుకునే సంయమనవ్యూహం,
మాది నిశ్శబ్దస్తబ్దత కాదు
రేపటి
గెలుపు అరుపులకోసం
జీవనగొంతుకలను సిద్ధం చేసుకోవడం.. !
ఇదిగో
వచ్చింది .. శార్వరీ ఉగాది
నీపై విజయానికీ యిదే పునాది!..

-డా॥కాసర్ల నరేశ్ రావు
9441406252

తెర దించుతాం

అరుదెంచెను శార్వరి నామ సంవత్సర ఉగాది
అణుబాంబులా ఏతెంచెను కరోనా మహమ్మారి
ప్రబలెను ప్రపంచమంతట ఈ అంటువ్యాధి
అప్రమత్తంగా ఉంటే తప్ప దరిజేరదు ఈ వ్యాధి

పూర్వం కాశికి పోతే కాటికి పోయినట్టే అనుకునేటోళ్లం
కానీ నీ మూలాన ఇప్పుడు కడప దాటితే
కాటికి పోయే పరి(దు)స్థితి దాపురించింది

సూక్ష్మ రూపంతో సూర్య గోళంలా ధగధగలాడుతూ యావత్
ప్రపంచాన్ని దడదడలాడిస్తున్నావ్
మమ్మల్ని అంధకారంలోకి నెడుతున్నావ్
విశ్వమంతా విజృంభిస్తూ విర్రవీగుతున్నావ్
మాకు కనబడకుండా మాయాయుద్ధం చేస్తున్నావ్

అయినా మా అస్త్రాలు మాకున్నాయి
మేమంతా ఇంట్లో ఉండి త్వరలోనే
నీ విజృంభనకు తెరదించుతాం
నీకు నిలువ నీడలేకుండా చేసి శాశ్వతంగా తరిమివేస్తాం
జాగ్రత్! అంతిమ విజయం మాదే...

-బస్వ రాజ్ కుమార్
సిద్ధిపేట

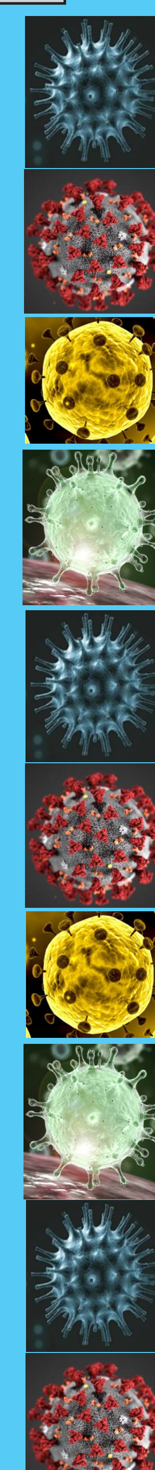

ఏది నిజం!

ఏ మతం
ఏ కులం
ఏ ప్రాంతం
ఏ దేశం
ఏ భాష
ఏ వేషం
ఏ దేహపు వర్ణం
ఏ అంతస్తు
ఏ ఆస్తి
ఏ రాజకీయం
ఏ సిద్దాంతం
ఏ నమ్మకం
ఏ దేవుడు
ఏ పూజారి
ఏ బాబా
ఏ ప్రవక్త
ఏ పాస్టరు
ఏ దేవాలయం
ఏ మసీదు
ఏ చర్చి
మనుషులంతా ఒక్కటే నని
మానవులంతా సమానమే నని
ఇన్నాళ్లు చెప్పక, చేయలేక
మనిషికి మనిషికి
మనసుకు మనసుకు
మధ్య అర్థంకాని గోడల్ని కడుతూ
ద్వేషాలను, అశాంతిని
మనలో పాదుకునేట్టు చేశాయి
మనిషిని సంకుచితం చేసి
మరుగుజ్జు గా మార్చి వేశాయి !
కానీ ఇప్పుడు మన కళ్ళకు అలాగే
మనిషిగా ప్రకృతిలో
పరిణతి జీవిగా నిలిపిన
మన మనసుకు, వివేచనకు
పట్టిన బూజును దులిపేసేలా
చైనా నుంచైనా
మన పక్కనున్న చెన్నై అయినా
మనుషులంతా తనకు
సమానమని ఏ తేడాలు లేకుండా
నిన్నటి దాకా విర్రవీగిన వాడిని
తన సహస్ర హస్తాలతో
ఉరి తాళ్లను మన
కంఠాలకు బిగిస్తూ
జాతిని కుప్పకూల్చేస్తూ
శవాల దీవులుగా మార్చేస్తూ..
మనిషితనం మరిచిన మనకు
మానవతను గుర్తుచేస్తూ
దుఖం, చావు, బాధ, కన్నీరు
అందరికీ ఒకటేనంటూ
మనిషి మనిషిని కలిపేస్తూ
మానవ రూపంలో
చావుకు వెరవక సేవకు
అంకితమై మనల్ని అక్కున
చేర్చుకుని కాపాడే
వైద్యులను, సిబ్బందిని
దేవుళ్ళుగా గుర్తించగలిగే
జ్ఞానాన్ని బోధించిన
కరోనా కు అభివాదం చేయటం
తప్పుకాదేమో !!

-డా. కె. దివాకరాచారి
9391018972

కదనరంగం ఇల్లు..

కదలిరాకండి..కదలిరాకండి.. బయటికి..
పరిమితమవ్వండి మీ ఇంటికి..
కథనరంగం ఇల్లు, నిశబ్దయుద్ధం కరోనాతో..
వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతే మందు..
క్వారెంటీన్ లో కూడా జాగ్రత్తలు పాటిద్దాం అందరం..
దేశాన్ని కాపాడే దేవుళ్ళు డాక్టర్లయితే..
అంతే శ్రమిస్తున్నారు పోలీసోళ్ళు..
అందరికి సెల్యూట్ చేద్దాం మన సహకారంతో..
ఎక్కడో చదివిన, దేవాలయాలు మూతపడ్డాయి,
ఎందుకంటే దేవుళ్ళు వైట్ కోటు వేసుకొని
ఆసుపత్రుల్లో ఉన్నారని..
గుండెని తట్టింది ఆ మాట,మూగబోయింది మనసు..
ఎంత నిజం కదా,దేవుళ్ళు ఎక్కడో లేరు..
మానవత్వం నిస్వార్థ సేవ ఉన్న మనుషుల్లోనే..
పక్కన ఎవరైన దగ్గితే పారిపోయే జనాలకన్న..
మేం ఉన్నామని భరోసా ఇచ్చే డాక్టర్లు ఎంత మిన్న..
చేతులెత్తి మొక్కాలి వాళ్ళకి,
సహకరించాలి పూర్తిగా వారికి..
అర్థం చేసుకోండి పరిస్థితుల తీవ్రతను..
ప్రాణభయంతో పిచ్చివాళ్ళు అవకండి..
మానసిక ధైర్యంతో ప్రభుత్వానికి సహకరించండి..
ఇంట్లో ఉండడం కష్టమైన,
అది మన భవిష్యత్తు
అంధకారం కాకుండా ఉండడానికి అని తెలుసుకోండి..
కళ్ళు తెరవండి, ఇబ్బంది పెట్టకండి పోలీసోళ్లను..
మనల్ని సురక్షితంగా ఉంచడానికి
వాళ్ళు రోడ్లు పట్టుకుని తిరుగుతున్నారు..
డాక్టర్లు స్టేతోస్కోప్లతో అలసిపోతున్నారు..
సహకరించండి...
సంయమనం పాటించండి...??????

-ఎ. ఎమ్. జయశీల
సెల్:9059825353

మెరుపులు

కరోనాకు తప్పక
వాడాలి మాస్కులు
కరోనాపై వచ్చె తప్పక
వివిధ టాస్కులు.

వ్యాధి నివారణ
చాలా ముఖ్యం
కర్మ నివారణ
ఇచ్చు సౌఖ్యం

లాక్ డౌన్
అందరం పాటిద్దాం
లాక్ డౌన్
అందరం సమర్థిద్దాం.

నివారణ ఒక్కటే
దీనికి ముఖ్యం
ఇల్లు ఒక్కటే
ఇచ్చు సౌఖ్యం.

స్వీయ నియంత్రణ
మనం పాటిద్దాం
కొత్త సంస్కరణ
మనం తీసుకొద్దాం.

సామజిక దూరం
మనం పాటిద్దాం
దేవునిపై భారం .

మనం వేద్దాం

కరచాలనం మనకు
ఇక వద్దండి
నమస్కారంమనకు
ఎంతో మేలండి,

అపోహలకు మీరు
గురి కాకండి
అనర్థాలకు మీరు
బలి కాకండి .

చావులక మీరు
జమ కాకండి
కష్టనష్టాలకు మీరు
దరి కాకండి .

కరోనా చేయకుము
నీవు కకావికలం
శార్వరి చేయుము
అన్నీ సకలం .

– కె. శైలజా శ్రీనివాస్
8019736254

మాట ఇనరాదే

ఇంట్లో కూసోని ఉత్తగున్నావనుకున్నావా?
లేదురా బాయ్ !
కరోనా మీద లడాయి చేస్తున్న
అది ముందుకు పోకుండా
కట్టడి చేస్తున్న
కరోనా ముక్కుకు ముగుదాడేస్తున్న
నువ్వు నాతిర్గచేస్తే
దాన్ని ఖతం చేయచ్చు
జర ఆలోసించరాదే
సర్కారు మాట ఇనరాదే.

-జాధవ్ పుండలిక్ రావు పాటిల్
చరవాణి 9441333315

శార్వరి ప్రసన్నమైంది!

నీవు నాకిపుడు
ప్రథమ శత్రువివి!
నీకో నమస్కారం!
ఇది నా సంస్కారం!
‘దుర్జనం ప్రథమం వందే’ అన్నారుగా!
మరుస్తున్న కొందరికీ
హేళన చేసిన మరికొందరికి
మళ్ళీ నా పుణ్యభూమి పద్దతులను
గుర్తుండేటట్లు గుర్తు చేస్తున్నందుకు
మరో మహా నమస్కారం!
వికారిలో వికృతంగా విహరించావు!
అంతటితో ఆగక–
ఈ చీకటి వసంతంలోకి
చొరబడుతున్నావు!
మమ్మల్ని హింసిస్తున్నావు!
నువ్వు అనుకుంటున్నావేమో
“నేను చాలాగ్రేట్” అని!
షడ్రుచులలో చేదునూ
ఆనందంగా ఆస్వాదించడం
అలవాటే మాకు!
నీకు తెలియదేమో!
చెడును జయించడం
మాకున్న తరతరాల సంప్రదాయం
కంటికి కనిపించకుండా
మాయా రక్కసివై మమ్మల్ని
మట్టు పెడదామనుకుంటున్నావేమో
శస్త్రమే కాదు!
అస్త్ర విద్యా మాదగ్గరుంది
మరచిపోకు!
జ్ఞానాయుధంతోనే
నిన్ను మేము అంతం చేస్తాం!
ఈవసంతంలోనే నిన్ను వధిస్తాం!
మాదిమహాఋషులు
మహనీయులు తరించిన
మహాభూమి!
దేవతలే దిగివచ్చి నడయాడిన
పరమపావన పుడమి!
ఓ మహమ్మారీ!
ఖబడ్దార్! కరాళీ!
ఓ కర్కశ రక్కసీ..కాచుకో
నీ అంతిమ సమయం ఆసన్నమైంది!
ఈ శార్వరినామ ప్రసన్నమైంది!

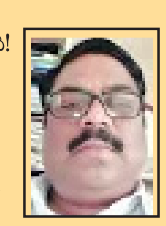

-డా॥ పింగళి గంగాధర్‌రావు
బోధన్

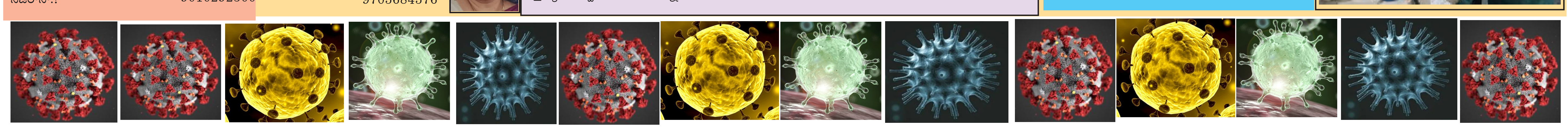

ఏకాకి

మాట పరాయిదయిపోయింది
చేతులు చేతులు కలపాలన్నచోట
దూరమైతేనే బ్రతుకుగా2
ధ్వనిస్తోంది
కలిసి ఉంటేనే కలదు సుఖం
సామాజిక దూరమైంది
పని మంత్రం మాసిపోయి
ఇంటి తంత్రం వెల్లివిరస్తోంది
బ్రతుకు భయం నిత్యస్తోత్రమయిపోయింది
దృక్కులు మారి మనిషిప్పుడు
దిక్కులు చూస్తున్నాడు
ఏ పామెప్పుడు కాటేస్తుందోనని
కళ్ళ రెప్పలు చాచి
పుట్టల వంక చూస్తున్నాడు
ఏ దశలో కాలనాగు కాటేస్తుందో
ఏ దశలో ఎవకి ప్రాణం తీస్తుందో
'బూచి' లా ఆలోచనాలోచక
సముద్రుడవుతున్నాడు
మాటలు చెదిరి
మమతలు తరిగి ఏకాకి
అవుతున్నాడు
ఏకాఎకి జీవితానికి
బానిస అవుతున్నాడు!

–చిన్ననారాయణరావు
సెల్: 9440202942

కరోనా కాలమ

ఘడియలు పెట్టండి
గడపదాట కుండా
కరోనా కట్టడికి
ఏ మాట వినకుండా
మందులేని వ్యాధి
ముందుచూపు మేలు.

కమ్యూనిష్టు దేశాన
సోషలిజం నడిపింది
ఖండాలు దాటింది
రాజులను తాకింది
కలవరం రేపింది
కరోనా రాక్షసి.

అందమైన దేశాన
ప్రళయాన్ని రేపింది
స్పెయిన్ నిలయాన
ఓ సవాల్ విసిరింది
యువరాణి థేరిస్స
ఆయువు తీసింది.

కరోనా కట్టడిలో
నిర్లక్ష్యము చూపిన
అగ్రరాజ్యం అమెరికా
కరోనా వశము న
బలియైన దినములు
చూడుము మిత్రమా,

ఆధునిక యుగంలో
వైద్య రంగంలో నా
ముందున్న ఇటలిలో
సవాల్ విసిరే కరోనా.

శవాల గుట్టలే గుట్టలు
కారోనా కాటుకు.

భూ జనులందరిలో
బుద్ధిమరిచినవారు
కరోనా కాటుకు
జీవాన్ని విడిచినారు
బలియైనతీరులు
చీమల బారులు.

భారతమాత ఒడిన
చాటురా నీ భక్తి
భారతీయులమంటు
చూపురా నీశక్తి
కరోనా ముట్టడిలో
కట్టడివేసి నిలువు.

సామాజిక దూరం
పాటించకున్నను
స్వీయ నిర్బంధాన్ని
చెరిపేసు కున్నను
బుసకొట్టి కరోనా
బగ్గిచేయు నిన్ను,

పేదోడు పెద్దోడు
తేడాలు లేదురా
ముందుకొచ్చిన వాన్ని
ముద్దాడి పట్టురా
పంజరంలో వేసి
బంధించు కరోనా.

–మొగిలి శ్రీనివాస్
9491746700

సూపర్ పోలీసులు

ప్రతి క్షణం ప్రజల క్షమం
మీధ్యేయం
సమయం లేదు మీకు
ఆన్ డ్యూటీ అను నిత్యం
వ్యక్తిత్వం
మీకు సమాజమే మీ కుటుంబం
ఘర్షణ ఏదైనా ముందు గుర్తొచ్చేది మీరే
ఆపదలో అందరికి అయిన వాళ్ళు మీరే
నాయకుల ఒత్తిడి మీ పైనే
అధికారుల ఆక్రోశం మీ పైనే
ప్రజల విమర్శలు మీపైనే
విధి వక్రిస్తే విధి నిర్వహణకు
ఆహుతయ్యేది మీరే
అన్నిటిని ఆస్వాదిస్తు
విధి నిర్వహనే విశ్రాంతిగా భావిస్తూ
అవిశ్రాంతిగా అహర్నిశలు శ్రమిస్తున్న
మన సూపర్ పోలీసులకు
సూప్ సలామ్

వేల్పుల రాజు
సెల్: 9701933704

కరోనా నివారణకు నినాదాలు

స్వయం నిర్బంధం పాటించు కరోనాను నివారించు
కరోనాకు మందు లేదు నివారనే మేలు
ఇంటిలోనే ఉందాము
కరోనా వ్యాప్తిని అరికడుదాము
కరచాలనం మానండి
నమస్కారం పెట్టండి
చేతులను కడుగుదాము
వైరస్ ను చంపుదాము
ప్రయాణాలు చేయకండి
వైరస్ ను ఆహ్వానించకండి
కరోనాతో వలదు టాస్కు
ధరించు మూతికి మాస్కు
సమూహ దూరాన్ని పాటించు
పోలీస్ లకు సహకరించు
వైద్యుడే కరోనాకు యముడు
మన ఆరోగ్యాన్ని కాపాడే దేవుడు
గృహ నిర్బంధం కాదు శిక్ష
నేడు మనకథే రక్ష
ప్రభుత్వ సూచనలను పాటిద్దాం
మనదేశం నుండి కరోనాను తరిమేద్దాం

–శీలోజు శోభన్ బాబు ,9676858160

నిశ్శబ్ద యుద్ధం

నీకు నీవు..
విధించుకున్న శిక్ష
ప్రాకేవి ,ఎగిరేవి ,ఈదేవి
చేసిన మూగ జీవుల భక్ష
ఫలితంగా స్వీయ నిర్బంధమే'
నీకిప్పుడు శ్రీరామ రక్ష

కులం లేదు ,మతం లేదు
పేద లేదు , పెద్ద లేదు
నువ్వు కూడ బెట్టిన
ఆస్తి ,ఐశ్వర్యము లేదు
ఏ కరెన్సీ కాపాడలేని
ఏ జరిమానా విధించలేని
జీవన్మరణ ధీక్ష ,కరోనా శిక్ష

ఫ్యాషన్ కోసమోపొల్యూషన్ కోసమో
నీవు ధరించిన ముసుగు
ఇప్పుడు ప్రాణం అరచేతిలో
పెట్టుకుని నిత్యం ధరించక తప్పదు

పబ్బు లేదు, క్లబ్బు లేదు
సినిమా లేదు, షికారు లేదు
అంతా నిశ్శబ్దమే
కరోనా యుద్దంలో ప్రతి ఒక్కరూ గృహ యోధులే
కాదని...
వీధిలో విరగబడితే
సమూహంలో తెగబడితే
కరోనాతో కలబడితే
గోడలకు నీవు చిత్తరువే

ఇప్పుడు ...
భారతావని భవిష్యత్తు
శుభ్రత గల నీ అరచేతిలోనే
విజ్ఞత గల నీ ప్రవర్తనలోనే

–కయ్యూరు
బాలసుబ్రమణ్యం
9441791239

మనుషుల్లో దేవుండ్లు

ముకంటీశ్వరుని
మూడునేత్రాలువారై
కలవరం రే?పుతున్న కరోనాను
అంతమొందిచే అసామాన్యులు వారు.

పల్లెకు తొలి పొద్దె
పారిశుధ్యనిర్మూలనకే
ప్రాణాలను ఫణమొడ్డి
ఆలుపిల్లలనొదిలి
అర్ధమరాత్రిదాక నగరాన్ని
అందంగా తీర్చిదిద్దే అభాగ్యులువారు.

కాలం కన్నెర్ర జే?సిన
ప్రళయాలు ముంచెత్తిన
బ్రహ్మ విధులు దప్పిన
వారుదప్పరు వారి కర్తవ్యాన్ని
కాలుష్యాన్ని అంతమొందించే
కరుణామయులువారు......

గత్తరొచ్చిన గమనందప్పక
సత్తువజచ్చిన సమాజ సేవనే
శ్వాసగపీల్చే వేగుచుక్కలు.

పారిశుద్యకార్మికులు వారు.....
సమాజంక్షేమమే వారిక్షేమమని
అనునిత్యం జ్యోతై సమాజాన్ని వెలుగిస్తున్న
స్వేచ్ఛభారత్ సైన్యం వారు.....
ఆరోగ్య ప్రధాత మీకు శతకోటి వందనాలు.

శ్వేతవస్త్రాలను ధరించి
ఆరోగ్య భారతనిర్మాణంకే
నిలువెత్తు విజ్ఞానాన్ని
అణవణువున ధ్యానించిన
విజ్ఞానజ్యోతులే
మానవాళికి మానవత్వాన్ని
బంచుతున్నా మరో బ్రహ్మలు
మన వైద్యులు....

గత్తరొచ్చిన వారిని నెత్తిన పెట్టుకొని
వారి నెత్తురులో సత్తువజచ్చిన
అరిపోయే దీపానికి ఆయువునిచ్చి
అండగా నిలిచే ఆపద్భాందవులు వారు.....

కష్టాలలో కరుణించే కరుణమహిలే
సుఖదుఃఖాలలో వెన్నంటి నిలిచే
శాస్త్రవిజ్ఞాన ఘనులు మన వైద్యులు...
ఆరోగ్య ప్రధాత మీకు శతకోటి వందనాలు.

కనిపించే మూడు సింహాలని
రక్షించే రాజ్యాంగ రక్షక మీకు సెల్యూట్....

యుద్ధంలో ముందుంటూ
దేశరక్షనే ధ్యేయంగా సాగిపోతూ
ఖాకీవస్త్రాలు ధరించి అవినీతిని
అంతమొందించే మీకు సెల్యూట్....

రాత్రనక పగలనక
సెలవులేని కొలువులో
సంక్షేమమే పరమవధిగా
ప్రపంచానికి అశాంతిని దూరంజేస్తూ
శాంతి ప్రసాదించే లోకరక్షక
మీకు శతకోటి వందనాలు...

స్వచ్ఛతకు సంరక్షులై
ప్రపంచాన్ని పరిరక్షించి
ప్రాణాలు రక్షించే
త్రిమూర్తులకు వందనం.........

–ఉప్పరి తిరుమలేష్
9618961384

లాక్ డౌన్ పాటించు..

ప్రసార మాధ్యమాల్లో చూస్తున్నావుగా
అనంతంలో కలిసిన ఆత్మ ఘోషల సాక్షిగా
కరోనా భూతం చేస్తున్న కరాళ నృత్యం..

ఇది దేవాసుర సంగ్రామం లాంటిదే
మనలోని ఆత్మస్థైర్యాన్ని
స్వీయ నియంత్రణను ఆయుధాలుగా చేసి
కనిపించని కరోనా మాయావిపై
పోరాడాల్సిన సమయమిదేననీ మరిస్తే ఎలా!

ఐసోలేషన్ లో ఉండమంటే
ఆకతాయి తనంతో నలుగురిలోకి వస్తే ఎలా!

దేశమంతటా రక్షణ వలయమై
నీ క్షేమానికి లాక్ డౌన్ ప్రకటిస్తే
విచ్చల విడిగా రోడ్లపై షికార్లు చేస్తే ఎలా!

నీవనుకుంటున్నావు...
బాగానే ఉన్నాననీ..
మూడో దశకు నీవిచ్చే
మూల్యమేమిటో తెలుసా!
ఇంతమంది సేవా తత్పరుల
సేవలు వృధా అయ్యేలా
పరిస్థితులు చెయ్యి దాటిపోయేంతగా
ప్రాణాలను బలిదానం చేయడమే!

చూస్తూనే ఉన్నాం
దేశవిదేశాల్లో జరుగుతున్న
మానవ విధ్వంసాన్ని
ఎందరినో కోల్పోయి కుమిలిపోతున్న
నాయక గణాన్ని!

నీవు చేసే చిన్న తప్పు నీకే కాదు
ఎందరి ఊపిర్లకు ఉరితాడవుతుందో ఊహించు!

మూర్ఖత్వాన్ని వదిలి
నూటా ముప్పై కోట్ల
నీ సహోదరుల క్షేమానికై
లాక్ డౌన్ పాటించు!
ప్రభుత్వ సూచనలను అనుసరించు!

–పురిమళ్ల సునంద
9441815722

ఆ... వనస్పతిలా...!!

తానెప్పుడు....
తనలాగే జీవిస్తుంది.

గ్రీష్మం నిప్పులు చిమ్మినా...
వసంతం వన్నెలు అద్దినా
అదే నిర్మల తత్వం
అదే నిశ్చల అంతరంగం.

తనువు తరిగినా...
ఆయువు కరిగినా....
అదే తొనకని విశ్వాసం
అదే సడలని స్వభావం.

రెక్కల విరిచేసినా....
ఆమూలాగ్రం పెరికేసినా...
అదే క్షమా గుణం
అదే ఆదరించు నైజం.

జీవికో ధర్మం పాటించక
స్థాయికో వివక్షత చూపక
అదే సమ భావం
అదే సౌభ్రాతృత్వం
అన్ని వేళలా...ఒకే తీరుగా!!
అంకురించి...ఉపిరినిస్తుంది
నిష్క్రమించి...నిలబెడుతుంది.

తాను
త్యాగానికి తలమానికం
సేవా తత్పరథకు సజీవ సాక్ష్యం.

ఓ మనిషి..!
ఏళ్లకేళ్ళుగా ఎందుకు?
ఒక్కరోజైనా
ఆ చెట్టులా జీవించు చాలు.

– కోడిగూటి తిరుపతి
9573929493

మారంద్రా బాబూ.

పెద్దలు చెప్పిన మాటలు
చద్ది మూట అంటారు
ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోడీ గారి హెచ్చరిక
ముఖ్యమంత్రి కే సి ఆర్ గారి హితవచనాలు
ఇంటిల్లిపాదిని రక్షించుట కొరకే...

డాక్టర్లు దేవుళ్లయి కాపాడుతుంటే
రక్షక భటులు
రాత్రనక,పగలనక పడిగాపులు గాసి
రోడ్లపై మన కోసం పోరాటం చేస్తుంటే
విచక్షణ లేకుండా
విచ్చల విడిగా తిరుగుతారేందిరా.

గల్లీలో క్రికెట్ ఆడకుంటే
కొంపలు మునిగేది ఉందా
కరోనా వైరస్ కాటు వేయడానికి
బస్తీలోనే గస్తీ కాస్తుంది
పనీ పాట లేకున్నా ...రాస్తాల పై
నీ దునుకుడేందిరా....దున్నపోతోలే
జరనన్న ...మారంద్రా బాబూ.

మూతికన్నా గుడ్డ కట్టుకోంద్రా
మనిషికి మనిషికీ మీటర్ దూరం
నిలబడి గప్పాలు కొట్టండి
చైనా, ఇటలీ, స్పెయిన్
అగ్ర రాజ్యమైన అమెరికా
జనజీవన స్థితి గతులు ఏంది ?

వడగండ్ల రాల్లోలే
వడి వడిగా పడిపోయి
శవాల కుప్పలయారు ?
ఇకనైనా మేల్కొనండి బాబు
చాప కింద నీరులాగా
ప్రపంచాన్నే చుట్టేసింది
దీనికి ఇంట్లో ఉండడమే పరిష్కారం
బ్రతికుంటే బలుసాకు తిని బత్కొచ్చు.

రోజుకు ఐదారు సార్లైనా
సబ్బుతో కాళ్ళు సేతులు కడగండి
శాని టైజేర్,డేటాయిల్ తో చేతులు కడిగాకే
గేటైనా,లిఫ్ట్ ఐనా, గొళ్లెమైనా
ముట్టుకొని కరోనాను మట్టు పెట్టండి.

లాక్ డౌన్ తో లక్ష్యాన్ని సాధిద్దాం
ప్రభుత్వానికి మద్దతు ఇద్దాం
మనల్ని మనం రక్షించుకుందాం.

– బండి సూర్యారావు

జయం మనదే (కరోనాపై)

కరోనా కాలు దువ్వుతుందని
కరోనా జడలు విప్పిందని
కరోనా కోరలు చాచిందని
కలవరపడితే కాదు

అధరకుండ, బెదరకుండ
అందరమొకటై పోరాడుదాం
పొమ్మనకుండా పొగపెట్టి
ఆయుధం లేకుండానే తరిమి కొడుదాం

గజరాజును బంధించ
గడ్డిపరకలన్ని ఏకమై
తాడులాగ పేనుకున్నట్లు

రావణుని సంహరించ
రామునికి సహకరించ
రాయి రప్పలు కలిసి
రామసేతువై నిలిచినట్లు

ఫణిరాజును మట్టుపెట్ట
చీమలన్ని ఏకమై
ఐఖ్యంగా నిలిచినట్లు

ఉరుకులు పరుగులు పెట్టె
నీటి ప్రవాహాన్ని నిలువరించ
మట్టంత కలిసి కట్టలాగ నిలిచినట్లు

చేయి చేయి కలుపుకొని
చైతన్యం నింపుకొని
నిపుణుల సూచనలన్ని
నిశితంగా పాటిస్తూ
మనోధైర్యమే ఆయుధంగా
మూడడుగుల దూరమే లక్ష్యంగా
ప్రవాహమై సాగుదాం
యుద్ధమై పోరుదాం
ఇంట్లోనే మాటుపెట్టి
కరోనాపై పంజావిసిరి
విజయకేతనం ఎగురేద్దాం!
విజయడంకా మోగిద్దాం!

–వేముల కోటయ్య
9441455261

కరోనా-చలోనా

కరోనా వచ్చి అందరినీ కట్టడి చేసింది
మన స్వాతంత్ర్య ఫలాలను మ్రింగేసింది
రవి అస్తమించని సామ్రాజ్యాన్ని
తన హస్తగతం చేసుకుంది
ప్రపంచంలోని అగ్రనేతలను సైతం కుదిపేస్తోంది
ప్రపంచాన్నే తన వామన పాదంతో
పాతాళానికి తొక్కేస్తోంది
చైనా అణు బాంబులను అవలీలగా నిలువరించే
అగ్రదేశం అమెరికాను సైతం పాదాక్రాంతం చేసుకుంది
చైనా నుంచి వచ్చిన కరోనాతో కుదేలైంది
ఎలా పుట్టిందో, ఎలా చస్తుందో ఎవరికి తెలుసు?
అది సోకిందంటే క్షణాల్లోనే అందరికీ సోకుతుందట
దాని పుట్టుక గురించి బ్రహ్మం గారు ఎపుడో చెప్పారట
కానీ దాని చావు గురించి మాత్రం ఏవరికీ చెప్పలేదట
కరోనా! చలోనా! నైతో హం మరేనా!

– యం. బాల గంగాధరయ్య
9849546762

ఇప్పుడు ఆకాశం ఒక స్వేచ్ఛా విహంగం

ఎన్ని రోజులైందో తను నవ్వి
నువ్వు నమ్మవు కానీ
ఒక్కసారి ఆకాశం వైపు చూడు
తనలో ఉన్న మలినాన్ని అంతా కడుక్కొని
ఎంత చక్కగా ముస్తాబు అయిందో
నల్ల చారికల్ని నలిపేసుకొని
నీల వర్ణంతో ఎలా నిగ ,నిగ లాడుతోందో
ఇన్నాళ్లు పొగతో పొర్లాడిన దేహం
ఒక్కసారిగా పోతురాజులా ఎలా
వొళ్ళు విరుచుకుంటోనీదో చూడు
శబ్దాలన్ని ఎ2మిసి పోయాక
చక్కగా మౌన సంగీతాన్ని ఆస్వాదిస్తూ
మునివేళ్ల అలలపై
ఎలా నర్తిస్తోందో తెరిపారా చూడు
స్వచ్ఛమైన గాలి పాటల పరదాలపై
పయనిస్తూ ఎగిరే గువ్వల గుంపుల అలికిడులను
ఆహ్వానిస్తూ ఎంత అబ్బుర పోతోందో చూడు
మనిషి చేసిన గాయాలకు కనికట్టు చేసి
కుట్లు వేసుకొంటూ ఎంత చక్కగా
లీనమయ్యిందో వీక్షించు...
భూమిపై శబ్దాలను ఎవరో నిశేదించాక
నీలి జలతారు వర్ణాన్ని అద్దుకొంటూ
అపురూప చిత్రంలా అగుపిస్తూ
స్వయం ప్రతిపత్తిలా ప్రమిధై
ఇప్పుడు ఆకాశం ఒక స్వేచ్ఛా విహంగమై ఎలా
ఎగిరి మురిసి పోతోందో చూడు....

–మహబూబ్ బాషా చిల్లెం
9502000415

విశ్వవిరోధి

కనిపించని శత్రువుతో ఒంటరి యుద్ధం!
మానవాళి తనువు ం ఆవాసం చేసుకోని
ఆయువును ఆర్పి వేయాలని చూస్తూంది
అనామిక గా అంతులేని, అంతుచిక్కని
విశ్వవిరూపిణిగా విశ్వతో ముఖముగా
విశ్వధారిణిపై విశ్వవిరోధిగా, విలయతాండవం
చేస్తూ విశ్వఖ్యాతిగాంచాలని
మరణాయుద్ధంగా మారిన మహమ్మరి కన్నెర చేస్తుంటే!!
యుగకర్తలుగా ఒంటరి పోరు కోసం
నిర్భయముగా స్వీయ నిర్బంధనంతో!
సిద్ధం అవుతూ, ముందడుగు
ముందు తరాల భారత భవితవ్యంగా,
వెనకడుగు మనందరి భాధ్యతగా!.
విశ్వ సమైక్య శంఖారావంతో
కరచాలనానికి కంచె వేస్తూ,
నమస్కారం అనే సంస్కృతిని
స్వాగతం పలుకుతూ!
శుభ్రత సంస్కరణ ఉద్యమం చేపట్టి
సామాజిక దూరం అనే దృక్పథంతో!
"కరోన"' కోరలను కబంధ హస్తాలను
అంతం చేసే తరుణంలో ప్రతి ఇంటి తలుపులే
రక్షణ కవచంగా చేసుకొని,
స్వీయ ఖడ్గంతో
అంతం చేద్ధం
అంతుచిక్కని విశ్వవిరోధినిని!!!

–వై. రమ్య
9951307281
6305408398

యుద్ధనీతి

ఆ వార్త వింటే
సర్కస్ తీగపై నడుస్తున్నట్టు
గుండె జారుతున్నది .

ఎండాకాలం
కన్నెర్రజేయక ముందే
పండుటాకులా
పచ్చటి ఆకులూ రాలుతున్నయి

తల్లిపాల అనురాగం
తీయటి విషమయి తున్నది.
చెట్టు
పూత పిల్లల్ని
దూరంగా విసురుతున్నది
నీడ కూడా
ఏరువడు రాగం అల్లుతున్నది.

ఇంత ముద్ద
గొంతు దిగుతలేదు
తిన్న కూడు వొంటికి పారుతలేదు
కంటికునుకు
చలిజ్వరం వొచ్చినట్టు మూల్గుతున్నది

ఆకలి బ్రతుకుల ఉసురు తీసుకుపోయే
కరువు దెయ్యం కూడా
జాలిచూపులు విసిరి పారిపోతున్నది .

నిన్నటి
అతివృష్టి అనావృష్టి గాయాలు
మరువక ముందే
కాలం
పుండు మీద కారమయితున్నది
దుష్టశక్తి కురులు దులుపుతున్న
ఊపిరి మంచానపడు పక్షవాతం
గాలిల తిరుగుతున్నది.

ప్రపంచమంతా
కరోనా కరవాలం తిప్పుతున్న
దిగులు జెండా ఎగురుతున్నది .

సరిహద్దు యుద్ధం లా
సొరంగం తొవ్వుకున్నట్టు
తలుపు చాటు తలదాచుకొనుడు
ఇప్పటి యుద్ధనీతి .

ఇప్పుడు
గుడికన్నా ఇల్లే పదిలం.

– గజ్జెల రామకృష్ణ
8977412795

కరోనా సామెతలు

కరోనా అంతం కావాలి ..లాక్ డౌన్ నెగ్గాలి
సర్కారుఆజ్ఞపాటిద్దాంకరోనానుతరిమేద్దాం
కరోనాతో యుద్ధం- -దేశ సేవకు సిద్ధం
సామాజిక దూరం పాటిద్దాం-కరోనా ను తరిమేద్దాం
ఇంటి గడప దాటకు- ప్రాణాలు పోగొట్టుకోకు
కరోనా వైరస్సు - అంటిందంటే ప్రాణాలు మైనస్సు
షికార్ల కెళ్ళకు - పుకార్లు నమ్మకు
ఇంటి బయట కెళ్ళకు - కరోనాను తెచ్చుకోకు
నలుగురితో తిరుగద్దు-యమలోకం పోవద్దు
సబ్బుతో చేతులు కడగండి- కరోనాను తరమండి.
అప్రమత్తంగా ఉండండి..
ఆలోసించి అడుగు ముందు వేయండి
నిర్లక్ష్యం వద్దు.. అప్రమత్తత ముద్దు
సాంప్రదాయనమస్కారం - కరోనా సమస్య మాయం
శుభ్రతను పాటించు - కరోనాను ఓడించు.
ఇల్లే శ్రీ రామరక్ష..కరోనా కు శిక్ష
కుటుంబాన్ని చూడండి- బయట తిరగకండి

జాధవ్ పుండలిక్ రావు పాటిల్
9441333315

ముందు చూపు

బద్ద శత్రువు లాంటి ఆపద నీవద్దకు రావద్దనుకుంటే
ఇంకొంత కాలం లక్ష్మణ రేఖలాంటి ఇంటి గడప దాటకు!

కనిపించిన ప్రతి మనిషిని పలకరించాలనుకుంటే
చేతులు జోడించి మర్యాదగా నమస్కరించు!

తుమ్మినా దగ్గినా ఇతరుల పైన పడొద్దనుకుంటే
జేబులోని రుమాలు తీసి నోటికడ్డం పెట్టుకో!

కుటుంబ సభ్యులతో కలిసుండాలంటే
మనిషిని మనిషి తాకకుండా దురంగా ఉంటు సామాజిక దూరాన్ని పాటించు!

ఇతరులకు ఏ హాని జరగద్దనుకుంటే వ్యక్తిగత శుభ్రతను పాటిస్తు
ప్రతి రోజు ఒకటికి పది సార్లు సబ్బుతో చేతులను శుభ్రం చేయడం మరవకు!

అత్యవసరం కొద్ది బయటకెళ్లాలనుకుంటే అరచేతులకి
స్టెరిలైజ్ పెట్టుకొని నిర్దేశిత సమయంలోపే తిరిగి ఇల్లు చేరు!

ఇలా ఇంకొంతకాలం కష్టం అనుకోకుండా
ఆరోగ్య సూత్రాలు నిష్ఠగా పాటించావనుకో!
ప్రపంచాన్ని గడగడ లాడిస్తున్నా....
కరోణా మహమ్మారి సైతం నిన్నేమి చేయలేదు!

పైగా నీవు దేశాన్ని కాపాడిన
వీరుల వరుసలో ఒకడిగా మిగిలిపోవడం ఖాయం!!

-జవేరియా
9849931255

కరోనాకు యమభటులు

విపత్కరమైన విషపరిస్థితుల్లో కూడా
నిర్లక్ష్యంగా జనం మూగుతున్న వైనం
క్షణాల్లో బలిచేసే మహమ్మారి కరోనా !

కంటికి కనిపించని అంతుపట్టని శత్రువై
కళ్ళముందే విపత్తును సృష్టించింది
కనిపించని కరాళభూతం కరోనా వైరస్ !

పరమాణువులా విశ్వవ్యాప్తంగా వ్యాప్తిచెంది
ప్రపంచ జనాన్ని కకావికలం చేస్తున్నది
కరుణలేని కర్కోటకమైన కాలాంతకి కరోనా !

అగ్రరాజ్యాల దేశాధినేతలను సైతం
ఆకస్మికంగా దాడిచేసి కబలించింది
ఎవ్వరినీ వదలిపెట్టని బాహుబలి కరోనా !

విశ్వమంతా మార్మోగుతున్న మరణ మృదంగానికి
చిగురుటాకుల్లా రాలుతున్న సామాన్య జనం
అందర్నీ మాయంచేసే మాయావి కరోనా !

నిరంతరం మన క్షేమంకై పాటుపడుతున్న
రక్షకభటులు మనకందరికీ ఆపద్బాంధవులు
జీవితాలను ఖతంచేసే కరోనాకు యమభటులు !

-సునీత బందారు
9440671530

జర పదిలం!

ఏడుంటివి ఎట్టుంటివి
ఏందయ్యా ఇదేందయ్యా?
పోరగాడు పల్లెనొదలి
పట్నం బోయాడని
పట్టణాన్ని వొదిలేసి
దేశమేదో బోయాడని
డప్పుగొట్టి సెప్పుకోని
గొప్పలెన్నొ బోయినాము!
ఏడుంటివి ఎట్టుంటివి
ఏందయ్యా ఇదేందయ్యా?
గుబులు గుబులవుతున్నది
కనబడని బయబడని
కరోనా మహమ్మారి
కలలోనా ఇహలోనా
కలగనని కిలాడి
ఊపిరి పట్టేత్తుందంట
ఆయువు తీసేత్తుందంట

దానిజోలి నీవెల్లబాక
పక్కనోల్ల కలవబాక!
ఏడుంటివి ఎట్టుంటివి
ఏందయ్యా ఇదేందయ్యా?
ఏడుంటివో ఆడేవుండు
గత్తిరిబిత్తిరి గాడివయ్యి
మూటముల్లె సదురుకోని
మాస్కుగట్టి ప్లైటునెక్కి

మనదేశం రావద్దయ్యా
ఏదారిన కాపుకాచి
ఆ దెయ్యం ఎక్కేనో
క్వారెంటీన్
సెంటర్లల్లో
కాలమసలు
కదలదంటయ్యా!
ఏడుంటివి ఎట్టుంటివి

ఏందయ్యా ఇదేందయ్యా?
కన్నభూమి తల్లిరుణం
పాలించిన ఈ దేశరుణం
తీర్చే ఆ
రోజొచ్చింది
ఏడుంటివో ఆడనే
ఎట్టుంటివో అట్టనే
పెండ్లం పిల్లలతో
ఎపుడూ పాడేపాట
దొరకని దొంగకాలం
దాన్ని లాక్డవున్ జెయ్యి
క్రిక్రాక్ పార్టీ జెయ్యి!
ఏడుంటివో ఎట్టుంటివో
కరోనాతో జర పదిలం!-

-రవి కిషోర్ పెంట్రాల
లాంగ్లీ, లండన్.

దూరం మహమ్మారి

చెట్టు ఒక్కటే అయినా
కొమ్మలు దూరమే
కొమ్మకు అంటుకున్న
ఆకులు కాస్త దూరమే.

ఇదేదో
అధునాతన
ప్రయోగమైనట్టు
'మన సమాజానికి'
పాత శంఖంలో
కొత్త తీర్థం.

క్షమించండి.......
నేను దూరంగా ఉంటూనే
ఏడవ దశకంలోకి
ఎన్నోసార్లు విరిగిన నడుమును
సరిచేసుకుంటూ వస్తున్నాను

దూరం కొంతమందికి
పాతతరం తీపి నెమరు
కొందరికి ఊహించని ఘటన
భయస్తులకు ఊరట ఊట.

దుర్మార్గులకు దూరంగా
సన్మార్గులకు సమీపంగా ఉంటే
జీవితానికి మంచిదని
విన్న చదివిన చక్కటి మాట.

మిత్రమా !!!
నాది రుణధ్రువ ధోరణని
నువ్వూ దూరం పెట్టకు
ఇప్పుడు
నేను ఒప్పుకుంటాను
కొన్నాళ్ళు దూరం అవసరమే
కానీ....
ఆకలితో అల్లాడుతున్న
అడ్డాకూలీ ఆడబిడ్డకు
దోసెడు బియ్యం పోద్దామని
అడుగు బయటపెడితే
రక్షక భటుల ఉద్యోగ ధర్మం
ఉరిమి తరుముతుంది

నన్ను
నిద్రకూడా పోనివ్వని
మరో భయం
కాటికి సిద్ధం కాకముందే
తలకు కొరివి మంటలా
వెక్కిరిస్తూ వెంబడిస్తుంది.

నేటి
అత్యవసర సామాజిక దూరం
శాశ్వత సంసకృతికి
వున్న పునాది రాళ్లను
తిన్నగా సరిచేయదు కదా??
వైరస్ మాయమవ్వగానే
నన్ను నువ్వు
ప్రేమగా చేయి కలిపి
ఆత్మీయంగా పలుకరిస్తావా
లేక......
దూరాన్నే ఆస్వాదిస్తూ
వెనెక్కి తగ్గుతావా?

స్నేహితుడా
ఇది నా తెలివి తక్కువ అనుమానం
అనుకోకు సుమా!
సహస్రాబ్దాల చీదరింపులకు
నలిగి నల్లబడిన
జీవచ్ఛవాన్నికదా..

గృహనిర్బంధంలో
ఊపిరాడకుండా వున్నా
నా కోసం
ఒక్క నాలుగు నిమిషాలు..
నీ మనోగతాన్ని
రెండే రెండు అక్షరాలలో
నాకు
ఉపశమనాన్ని అందించు.

-అన్వేషి

నిర్లక్ష్యం వద్దు!

విద్యుత్ తీగెలను
పట్టుకుని
మృత్యువాత పడ్డ
గబ్బిలాల్లా.
కోవిడ్ 19
కరోనా వైరస్
గురించి
చెప్పితే వినక
ఇంట్లోంచి బయటకెళ్లి
దూరం పాటించక
మాస్కులు
ధరించక

ప్రపంచం వణుకుతున్న
ప్రాణాంతకవైరస్ అంటే..
వినక చక్కర్లు కొడుతావటారా!

ఇంటికే పరిమితం
అవుదాం

ప్రభుత్వ నియమాలు
పాటిద్దాం
కరోనా వైరస్ ను
నిర్మూలిద్దాం

నిర్లక్ష్యం వద్దుచ
ప్రాణ రక్షణే ముద్దు.

- యెల్ది సుదర్శన్ పద్మశాలి
సెల్: 9892411067

జీవి గుంజుతుంది

కండ్లపొంట నీళ్లుగారుతుంటె
ఎంతాపుకుందామన్నా ఆగుతలెవ్
ఏం పాడయిందో ఎండకాలంల
కండ్లకలకయిందని భార్యాపిల్లలకు
అవద్దం జెప్పిన..
రేపు మా బాపు తద్దినం ఉంది
ఎట్ల జేద్దామని పంతులుకు ఫోన్ జేస్తే
బతికుంటె మళ్లసారి
మంచిగ వెదుదువులే అన్నడు..
కండ్లపొంట నీళ్లుగారుతుంటె
ఎంతాపుకుందామన్నా ఆగుతలెవ్..!
మూతికి మాస్కు వెట్టుకున్న గదా
కండ్లు తుడుసుకోనూ
ఓ బట్ట వెట్టుకోని దాసుకుంటున్న
మనుసుల మంటను...
సోమారమని నెత్తికి షాంపు వెట్టుకొని
తానం జేస్తుంటె నురుగు సుక్క
కిందవడి కరోనా లెక్క కనవడంగనె
మస్తు బుగులయి దబ్బున మగ్గు నిండ
నీళ్లు దీస్కొని పారవోశి
ఈపుమీద ఎడమ చేత్తోని సర్సుకున్న,
కండ్లపొంట నీళ్లు గారుతుంటె
ఎంతాపుకుందామన్నా ఆగుతలెవ్..!
ఆకుకూరలామె ఇరువైకి ఐదంటే
పదికి మూడియ్యావా అని
అడిగి,నాలికె గర్సుకున్న..
పొట్టవోసుకోను పాణాలు పణంగావెట్టి
గంప నెత్తిలవెట్టుకొని దిరుగుతున్న గామెతోని
బ్యారమాడినందుకు సిగ్గువడ్డ..!
మున్సిపాల్టీ మురళి గల్లీలల్ల మందు
సల్లుకుంట మా ఇంటి దిక్కొస్తె,
మాస్కు దియ్యకుంటనె మందలిచ్చి
మూలమూలన మంచిగ సల్లిచ్చుకొని
చాయ్ దాగుతవా అని
అడుగుదామని నోటి కాడికొచ్చి,
మళ్ల మూసుకున్న...
కండ్లపొంట నీళ్లు గారుతుంటె
ఎంతాపుకుందామన్నా ఆగుతలెవ్.!
పిల్లికి పిడసేయలేని పిసినారినైన
తల్లిని మందలియ్యలేని
కొడుకునైన
పిల్లల్ని దగ్గరికి దియ్యలేని తండ్రినైన
పెళ్లాన్ని ప్రేమగ జూడలేని మొగన్నైన
పక్కింటోళ్లను పట్టించుకోలేని పగోన్నైన
ఐనా గుండెను బండగ జేస్కున్న
బతుకాలంటె గింత దీనంగ
పొద్దు గడుపాలని ఎన్నడనుకోలె..!
ఊళ్లెకెల్లి సత్తెనారి ఫోన్ జేసి
మంచి కల్లైతుంది బావా,
ఎప్పుడొస్తవ్ అని అడిగితే
పాణమంత గొట్టుకుంది
కాలమెట్లుందో దెల్వదావోయ్,
జెర సల్లవడ్డంక వొస్తలే అన్న..
కండ్లపొంట నీళ్లు గారుతుంటె
ఎంతాపుకుందామన్నా ఆగుతలెవ్.!
నాకేంది,అటో ఇటో మసులుకుంట
అరిగో,అరుగకనో తినుకుంట
టీవీ జూస్కుంట బాగనే ఉంటున్న,
వొచ్చిపోయే వొడగండ్ల వానకు
సచ్చిపోయే పచ్చని పైర్లను జూసి
సగం సచ్చి బతుకీడుస్తున్న
అమ్మ మీదికి జీవి గుంజుతుంది...
కండ్లపొంట నీళ్లు గారుతుంటె
ఎంతాపుకుందామన్నా ఆగుతలెవ్.!
పోత..తప్పుకుంట వోత,
అమ్మను జూస్తెనె ఆగుతది దుక్కం
అప్పటిదాక ముక్కు మూస్కొని,
ముడుసుకోని పండుకుంట
మూడొద్దులకోపారి ముద్దుగ
ముచ్చట జెప్పే మోడి సారు,
కేసీయార్ సార్ల మాట మీదుండి
విడిపోయి...కలిసుంట
కలిసుండి కనిపెడుత
కరోనా కంటకిని కాటికి సాగనంపుత.!

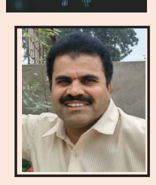

-పెసరు లింగారెడ్డి
9010292500

ముందుమాట

నేనొక్కన్ని రాలి పోతే
కాలమహావృక్షం నుండి రాలేది
ఒక్క ఆకే కదా అనుకోకు,
నీ కుటుంబం పచ్చదనాన్ని కోల్పోతుందని గుర్తుంచుకో!
నేను ఒక్కన్ని కూలిపోతే
నేల కోట్లరేణువుల్లో చేరుడే అని అనకు,
నీ స్వప్నగృహం పునాదులు కదులుతాయని మరువకు,
నేను ఒక్కన్ని ఎగిరిపోతే
అనంతమైన గాలిలో కలుసుడే కదా అని భావించకు
నీ వాళ్ళను గాలికి వదిలేసుడే అని గ్రహించు..,!
వ్యక్తిత్వం అంటే స్వేచ్ఛ కాదు
బాధ్యత ,
మనసుకు నచ్చుడం కాదు
సమాజం మెచ్చుడం !
మనం జీవిస్తూ
అందరినీ జీవింపజేయడమే
మనిషిపుస్తకానికి మనం
రాసుకున్న ముందుమాట!

-డా॥కాసర్ల నరేశ్ రావు
9441406252

హితోపదేశం

కరోనా వీధిలో విహరిస్తున్నది
ఇంటిలో మీరు ఉండాలని
సర్కారు చెబుతున్నది
మాట పెడచెవిన పెట్టినారంటే
ప్రాణానికే ముప్పు వస్తుంది
ఇంటిల్లిపాదికి విస్తరిస్తుంది
పెద్దల మాట సద్ది మూట
అన్న పెద్దల సంగతి మరిచినారంటే
దేశానికే ముప్పు వాటిల్లుతుంది
శవాల గుట్టలు పెరుగుతాయి
దహన సంస్కారాలు చేయలేక
శరీరాలు కుళ్లి పోతాయి
కంపు వాసనలు వస్తాయి
కుక్కలు పందులు పీక్కు తింటాయి
గారాబంగా పెంచిన శరీరము
అనాథ శవమై అవనిలో మిగులుతుంది
ఆలోచించండి జనులారా!
సర్కారు హితోపదేశం పెడచెవిని పెట్టక
వినండి మహనీయులారా!

జాధవ్ పుండలిక్ రావు పాటల్
9441333315

యమ కింకరి!

సూక్ష్మజీవి కభంధ హస్తంలో జనం
కట్టడి చేయడానికి క్వారంటైనే నేస్తం
కరోనా..కనిపిస్తే కాల్చివేసే ఉగ్రవాది!

కులమతాలకు అతీతమైనది
దావానంలా దహించివేస్తుంది
కరోనా.. కనికరంలేని వైరస్ !

ఆకలి కేకలు ఒకచోట
కోవిడ్-19మరణాలు ఇంకొకచోట
కరోనా..పంజా విసిరిన మృగం !

బాహుబలివని బయట తిరగకు
సూక్ష్మజీవి దెబ్బకు బలికాకు
కరోనా.. బాహుబలి కన్నా మిన్న !

మూడు అడుగుల దూరం పాటించకపోతే
ఆరడుగుల గుంతలో పడుకో పెడుతుంది
కరోనా..మందులేని నయవంచకి !

దగ్గు జలుబూ వ్యాప్తి చేస్తూ
శ్వాస వ్యవస్థను ధ్వంసం చేస్తుంది
కరోనా..ఊపిరి తీసే యమకింకరి !

-రవి చంచల
8500330700

అమృతమయ మూర్తులు

ఎండనక, వాననక, చలిఅనక
ఎప్పుడూకూడా కళ్ళల్లో
వత్తులు వేసుకొని
శత్రుదేశమును ఎదురునిలిచి
ఏవైపునుండి ఏప్రమాదం
ముంచుకొస్తుందో అని
నిరంతరం గస్తీకాస్తూ
తుపాకీ గుళ్ళకు గుండెనుచూపే
ధైర్యవంతులు సైనికులకు
వేవేల వందనాలు.

సూరీడు రాక మునుపే
సందుసందులో ఊడ్చి
మన ఆరోగ్యం కోసం
ఆలోచించి
వారి ఆరోగ్యాన్ని మరిచి
ఎలాంటి రోగాలు రాకుండా
పనికిరాని చెత్త దారిలో పారవేయకుండా
చెత్తబండిలో వేసి
మిమ్మల్ని రక్షించుకోవాలని
సూచనలు ఇస్తూ
క్రిమిసంహారక మందులు చల్లి
సూక్ష్మజీవులను,రోగకారక క్రిములను
నశింపజేసి మనకోసం
పాటుపడే పారిశుద్ధ్య కార్మికులకు
వేవేల వందనాలు.

రేయనక పగలనక
రహదారులపై కాపుకాసి
కరోనా నిర్మూలనకై
కృషిచేస్తూ రక్షణకల్పించేందుకు
ముందుకు వచ్చిన
రక్షకబటులకు
వేవేల వందనాలు.

దివినుంచి దిగివచ్చిన
దేవదూతలలాగా
కరుణామయమూర్తులుగా
శ్వేతవర్ణదుస్తులు ధరించి
వైద్యసేవలు అందించి
ఆరోగ్యం బాగుచేసే
ప్రయత్నంలో ఎంతో కృషిచేస్తూ
సఫలీకృతం చెందే
వైద్యులకు వేవేల వందనాలు

సేవామూర్తుల ఆశయాలను
సాధించుటకు వారిమార్గంలో
పయనిస్తూ వారిసేవలకు వారసులై
అమ్మలాగా అనునిత్యం
కంటికి రెప్పలా కాపాడుతూ
కునుకులేకుండా చూసుకునే
స్త్రీ మూర్తులు నర్సులకు
వేవేల వందనాలు.

వర్షాలు కురిసినా కురవకపోయినా
చెమటచుక్కతో పంటనుతడిపి
తన కడుపుమాడ్చుకుని
మన కడుపును నింపే అవనిపుత్రుడు
అన్నపూర్ణమ్మ వారసుడు
రైతన్నలకు వేవేల వందనాలు.

ఇంతమంది మనకోసం
ఇన్ని కష్టాలు అనుభవిస్తూ
ఇంటిని, ఇల్లాలిని,పిల్లలను
వదిలి మన క్షేమాన్ని కోరుకుంటున్నారు
మనంకూడా
మన క్షేమం మనపై ఆధారపడ్డ వారి
క్షేమంగురించి ఆలోచించి
స్వీయసంరక్షణకై ముందుకు నడుద్దాం
గృహనిర్బంధనతో కరోనాను అంతంచేసి
మన ఆరోగ్యాన్ని,
ప్రాణాలను కాపాడుకుందాం
ఇంతటి అమృతమయ మూర్తులకు
శతకోటి వందనాలు..

-వలిపే సత్యనీలిమ
9502156813

పుస్తక సమీక్ష

మనసుపై కురిసిన అక్షర చినుకులు...

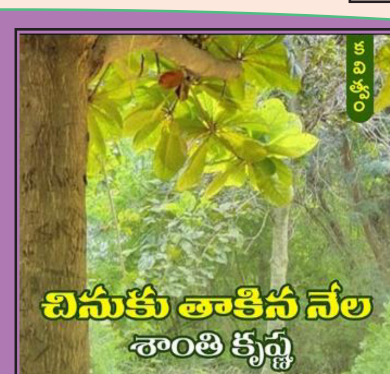

ఆకుపచ్చని లోయులో మల్లెపూల సెలయేరులా సాగే ఆమె భావాలు

మునిమాపు వేళలో మెరిసే సాంధ్య దీపాల్లా గుండెకి వెలుగిస్తాయి....

కడలిమీద కిరణాల కేరింతల్లా మనసును ఆకట్టుకుంటాయి....

రచయిత్రి , విశ్లేషకురాలు , సమీక్షకురాలు శాంతికృష్ణ రచియించిన వచన కవితా సంపుటి **"చినుకు తాకిన నేల"** చదివాక...తొలకరి మేఘపు చినుకుల్లో తడిచిన పుడమిలా మారింది నా మనసు... హృదయాన్ని ఊయలలూపే అవ్యక్త కావ్యం ఈ చినుకు తాకిన నేల....ప్రతి అక్షరపు చినుకు సున్నితంగా అందరి మనసులను తాకుతుంది....

ఆకలి గురించి రాసినా.... అమ్మ గురించి రాసినా... ఆర్తి సన్నని పొరలా మన కంటిలో అతుక్కుపోతుంది....

ఆమె అక్షరపు చినుకుల్లో బాల్యం...

చిట్టి పాపాయిలా పరుగుపెడుతుంది...

సహజంగా సరళంగా కార్తీకపు చలి వెన్నెల ంత ప్రసన్నం ఆమె కవిత్వం...

కిటికి నుండి తాకే సూర్య కిరణంలా

మేలు కొలువు గీతం ఆమె అక్షరం...

అగరు ధూపపు పరిమళం ఆమె భావం.....

"చినుకు తాకిన నేల" చదివిన ప్రతి ఎద లోగిలిలో మల్లెపూల వాన కురవకుండా ఉ ండదు....

మురిపించే పదాలు కొన్ని... మనసుని ప్రేమగా ఓదార్చేవి కొన్ని...అన్నీ సామాజిక అంశాల మీదే.... స్పష్టంగా, సరళంగా... సున్నితమైన పదాల్లో బలమైన భావం...అపూర్వమైన అనుభూతి నిచ్చే అక్షరసంపద ఆమె సొంతం...

సుమారు 70 కవితలున్న ఈ సంపుటి నుండి కొన్ని....

"నీటి చుక్కలన్నీ మింటకెగసి
మబ్బుల్లో దాగి పోతున్నాయి...
కఠినమైన మబ్బులేమో
కురవని చినుకులను మోసుకుంటూ
తరలి పోతున్నాయి
ఏ దూర తీరాలకో..."

'తరలి పోతున్న మేఘమాల' కవితలో...

కురవని చినుకులకై ఆవేదనతో జలం కావాలంటే మనం మనం చేయి కలిపి వనాలు పెంచాలి అంటారు....

చిరుపదాల్లో ఎనలేని భావం...

సామాజిక ప్రయోజనం స్పష్టంగా సూచించే పద పల్లవం...

"నన్ను నేను మరచిన క్షణాలలో
కాలాన్ని నా ముందు కట్టి పడేసే
అంతరంగానివే..." 'వనమాలి' కవితలో... స్నేహం గురించి అద్భుతమైన నిర్వచనం ఇంతకన్నా ఏముంటుంది అనిపిస్తుంది....ఆమె స్నేహానికి ఎంత విలువనిస్తుందో తెలియజేస్తుంది ఈ కవిత...

"మిత్రమా...నేర్చుకో వేల వేల భాషలు
కానీ దాచుకో గుండెలో
నీ తెలుగు భాషపై ప్రేమలు...!" 'తెలుగు సవ్వడి' కవితలో తెలుగు భాష గొప్పదనం...తెలుగు భాష పై అభిమానం ప్రోదిగొల్పడం, ముందుతరాలకు తెలుగు భాష మహోన్నతాన్ని చక్కెరపొంగలిలా అందించడం ఆమెకు మాత్రమే సాధ్యం....

"ఉద్యమానికి పరాకాష్ట
ఊపిరి తీసుకోవడమేనా...
ప్రాణముంటేనే చూస్తావు విజయం...
చావెపుడూ కారాదు పరిష్కారం" 'నీ విజయం' కవితలో

ఆర్ టి సి... కార్మిక సోదరులకి...ఆత్మీయంగా హెచ్చరించడంలో...ఎంతటి ఆర్ద్ర భావం...ఎంతటి సున్నిత హృదయం... ఆవేశాలు సమస్యలకు పరిష్కారాలు కావని చెబుతుంది...

"నీదైన జీవితానికి
నీవే వేసుకో బలమైన పునాదిని
ఓ నేటి విద్యార్థి..." 'నేటి విద్యార్థి' కవితలో...
నేటి విద్యార్థికి
నీ జీవితాన్ని ఫణంగా పెట్టకు...
విజయ దుందుభిలను అదే పనిగా మ్రోగించే
కార్పొరేట్ కళాశాలల కోసం అంటూ...
ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో కూడా
శక్తి సామర్థ్యాలు చూపిస్తే
విజయ పతాకాలు ఎగుర వేయవచ్చు అంటూ...

సూనృతంగా వివరిస్తూ ఆధునిక విద్య వ్యాపారంలా మారిన ధోరణి పై తన అభిప్రాయాన్ని అద్దంలా చూపిస్తారు...

"ఇష్టమైన సంగీతంలా
ఓ స్వరం తీయగా
పదే పదే వినిపిస్తూ...
చీకటి రేయికి ప్రాణం పోస్తోందిలా..." 'చీకటి రేయి' కవితలో చీకటిని మధురంగా అభివర్ణించారు....

"ఎర్రని నీ వెూము ఎంత సేపైనా చూస్తాను...
కరిగి నీవు కనుమరుగవుతుంటే
కలత చెందు తాను" 'సూరీనికి ప్రేమ లేఖ' కవితలో ....

పొగమంచుపొద్దులో...
పచ్చనికలతో....
గోముగా విన్నవించు కుంటూ...
సొగసైన ఒక లేఖతో మనసు రాసి పంపుతారు కవయిత్రి...

వెలుగు పంచే సూరీడు,
వెన్నెల చల్లే చందురుడు,
వర్షాన్ని ఇచ్చే మేఘునీ,
వసంతాన్ని తెచ్చే ఋతువు
అన్నీ ఆమె కవితలలో మధుర భావాలే....
అద్భుత వాహినిగా.. ప్రవహించే..
సెలయేళ్ళే.
ఆకలి కథలు
దేశంలో కష్ట జీవుల వెతలు,
అవకాశవాదులైన నాయకులు,
మత కలహాలు,
కులాల మంటలు ఇలా.... ప్రతి సమస్యని అడుగడుగునా స్పృశిస్తూ
నిలువునా తడిపింది
ఈ చినుకు తాకిన నేల...
ఇంత అద్భుతమైన కావ్య సంపుటికి
నా మాటల్లో
నాలుగు అక్షర అభిమాన సుమాలు
శాంతికృష్ణకి....ఆమె నుండి మరెన్నో సంపుటాలను ఆశిస్తున్నాను.

ప్రతులకు: శాంతి కృష్ణ
నెల్లూరు, హైదరాబాద్
సెల్: 9502236670

-సంధ్యారాణి,
(యుఎస్ఏ)
+1(254) 998-0903

కిరాతక కరోనా

భూగోళంపై కనికరం లేకుండా
జీవితాలను జీవశ్చవాలుగామార్చి
జాతిని యావత్తు నిర్వీర్యంచేస్తూ
నిర్దయగా నిత్యం వణికిస్తూ
కర్కశమైన కరాళ నృత్యంతో
సామాజిక ఆర్థిక వ్యవస్థలను
సునామీలా కుప్పకూల్చి
కలలని కాలరాస్తున్న పరమ కిరాతక ప్రాణివి నీవు !
విషపు వైరస్‌గా పుట్టి
విశ్వమంతా వ్యాపించి
వయసేదైనా చూడని కసాయిగా
మనుషుల పాలిట మహమ్మారిగా
వేల రోగాలకు వేదికలైన పెద్దలను
వేళ్ళు విడవని పసిపాపలను సైతం
విగత జీవులనుజేసి విలపింప జేస్తూ
గుండెలవిసేలా విశాదంనింపుతున్న
పరమ కిరాతక ప్రాణివి నీవు ! !

గాలినే ఆయుధంగా మలిచి
దూదిపింజాలకన్నా తేలికగా
భూగోళమంత కలియ తిరిగి
గుండెల్ని గాలిస్తూ విషాన్ని విరజిమ్మి
గొంతుల నిండా గునపాలు గుచ్చి
ప్రమాదపుటంచున పడదోసి
పరాన్నజీవుల్ని జేసి పగసాధిస్తున్న
పరమ కిరాతక ప్రాణివి నీవు ! !

ఈ జన్మలో ఎప్పుడూ చూడని
ఏ జన్మలో కూడా చూడకూడని
భయానక దృశ్యాలను కళ్ళల్లో మనసుల్లో బంధించి
భయ కంపితులను జేస్తూ
కోట్లాది బ్రతుకులను
కుంపట్లో నిప్పంటించినట్లు
ఆశల ఆశయాల కోటలను
అగ్నిగుండాల్లో ఆహుతిచేస్తున్న
పరమ కిరాతక ప్రాణివి నీవు !

మనుషులలో కనువిప్పు తెచ్చి
మాకందరికి శుచిశుభ్రతల నేర్పిస్తూ
మనుషులంతా నీ కొక్కటేనని
స్వపర భేధాలు నీకతీతమని
విధ్వంసమే నీ విధ్యుక్తధర్మమని
నిర్మూలనే నీ అంత్యరూపమని
నివురుగప్పిన నిప్పులా నిరూపిస్తూ
నిగూఢ శక్తిని పునికిపుచ్చుకొన్న
నీ శక్తితో మమ్ము నీరసింపజేస్తున్న
పరమ కిరాతక ప్రాణివి నీవు !

ఏదేమైనా గాని ...
ఎన్నోఏళ్ళుగా కలవని కొందరిని
పుట్టినిళ్ళకు మెట్టినిళ్ళకు
పండుగలకు పరుగులెట్టించినట్లు
కుటుంబాలకు దగ్గర చేస్తున్నావు
మనుషులమధ్య అంతరాలు
తరాల మధ్య అవాంతరాలు
ఆప్తుల మధ్య అపార్థాలు
ప్రాణులమధ్య ఆధిపత్యాలు
అనర్థం ,అవాంచనీయమని
మరోరూపంలో తెలుపుతున్న
అపర బ్రహ్మర్షివి నీవు !!

అనురాగం , ఆప్యాయత ఆధరణ,ఆత్మీయత,బంధాలు
అనుబంధాలు,బంధుత్వాలతో
ఉమ్మడి కుటుంబాలలో నిలయమైన
విశ్వాసనీయమైన ప్రేమవైపు మాదృష్టిని మళ్ళించి
కోట్లాదిమందిని మళ్ళీ కలిపేలా
అభిమానంతో నిండిన ప్రేమ విలువ
అమూల్యమైన ప్రాణం విలువ
మరోరూపంలో విశ్వానికి తెలుపుతున్న
పరమ ప్రేమమూర్తివి నీవు !

సంపదలు,వస్తువాహనాలు
ఆస్తులు, అంతస్తులు
ఐశ్వర్యాలు ,అలంకరణలు
వజ్ర వైఢూర్యాలకన్నా
శుచిశుభ్రతలను పాటిస్తూ
ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యమని
ప్రాపంచిక సుఖాలు మరచి
ప్రాణాలు నిలుపుకొని
నేలపై నిలవడమే ప్రకృతిచ్చిన
అత్యంత విలువైన కానుకని
ఓపిక,ఓదార్పు అవసరమని
ప్రకృతి 'అతి'ని సహించదని
ప్రపంచానికి మరోరూపంలో నేర్పిస్తున్న
అపర ధన్వంతరి నీవు !

తనవాళ్ళు పరాయివాళ్ళెవరనే
తారతమ్యాలను తెలియజెప్తూ
నిస్వార్థాన్ని, స్వార్థాన్ని నిక్కచ్చిగా
ఎత్తిచూపి ఏరివేస్తూ
కళ్ళారా అందరికి చూపించి
అనుభవంలో అర్థమయ్యేలా
లోకం సమస్తం అసహజం
అరిష్టమై పోతున్నప్పుడు
లోపాయకారిగా లోక కళ్యాణానికే
ఇదంతాఅని వికటాట్టహాసం చేస్తున్న
మరోరూపంలో నున్న మహా విదుషీమణివి నీవు !!
మేమున్నామని చెప్పుకునే
వ్యవస్థలు,వ్యవహారాలెన్నున్నా
దేశంపట్ల నిబద్దత సమాజంపట్ల బాధ్యత
మనుషులపట్ల మానవత చాటే
వైద్య-రక్షణ- పారిశుద్ధ రంగాలే
సమాజాన్ని ప్రభావితపరిచి
సత్కీర్తిని తెచ్చే పరమపూజ్యనీయ
పరుశవేది కేంద్రాలనే పచ్చి నిజం
కళ్ళకు కట్టినట్లు ఆవిష్కరించి
ఆదిపరాశక్తివై అవతరించి
మరోరూపంలో నిలిచిన
అపర కాళీమాతవు నీవు !!

అమ్మ నాన్నల ,అత్త మామల
పిన్ని బాబాయిల,అన్నా చెల్లచెల్లెల్ల
తమ్ముల్ల అమ్మమ్మ నానమ్మల తాతయ్యల పేరుపేరున
పిలిచే పిలుపులు మాయమౌతున్న
మమతల కోవెలల పూర్వ వైభవ
పునాదులను ప్రేమాభిమానాలతో
పునర్నిర్మిస్తూ,బంధుత్వ వావివరుసల
నామకరణకు,కనుమరుగౌతున్న
ఆప్యాయతల అక్షరాభ్యాసానికి
ఒక్కొక్క అడుగువేయించి
అందరినీ ఒక్కటిగా నిలుపుతూ
వసుధైక కుటుంబమే సర్వ జగద్రక్షని
స్వధర్మాచరణ సాంప్రదాయ
సంస్కారాలే సర్వ శ్రేష్ఠమని
మరోరూపంలో నిరూపిస్తున్న జగన్మోహినివి నీవు!
అవాంచిత కోరికలున్న మానవ మృగాలకు
అతితెలివి నింపుకున్న
అప్రాచ్య మేధావులకు
అమానవీయ స్వభావమున్న అనాగరిక మూర్ఖులకు
ఆర్థిక అసమానతలే కొలతనుకునే
పశుసంస్కృతున్న అప్రాచ్యులకు
ప్రకృతికి విరుద్ధంగా పాశవిక
నడక నేర్చిన నీచులకు
పరిస్థితులను కిరాతకంగా
పదగి కిందకు తెచ్చుకుని ఆటవికంగా
బ్రతికే పరమ దుర్మార్గులకిది
పాతరేసే కఠోర శిక్ష రూపమే కరోనా !
కాని ...
అమాయక మనుషుల
అత్యంత అమూల్యమైన ప్రాణాలను
అకారణంగా బలిగొంటున్న కరోనా
పరమ కిరాతకమైనది !ప్రాణాంతకమైనది !
ప్రాణాలుంటేనే మానవ మనుగడ
నిలుస్తుందని మరోరూపంలో
తెలిపిన మహమ్మారిని తరిమికొట్టేవరకు
జాగ్రత్త పడుదాం !
జాతిని పునర్నిర్మిద్దాం !!

- రాజేశ్
9440460490

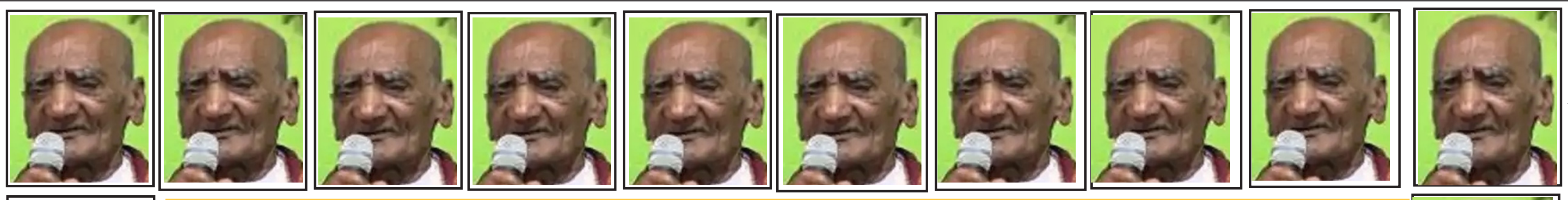

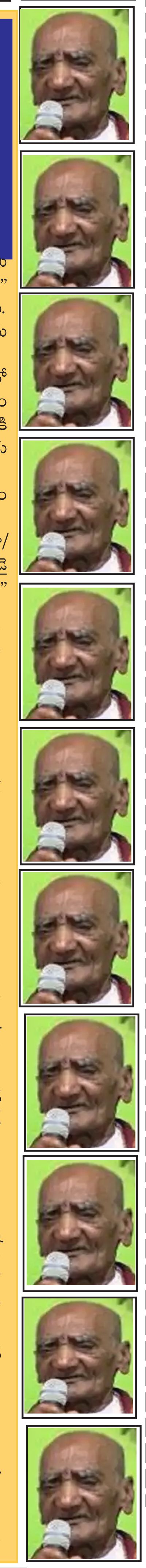

ప్రత్యేక రచనాశైలి కపిలవాయి సొంతం

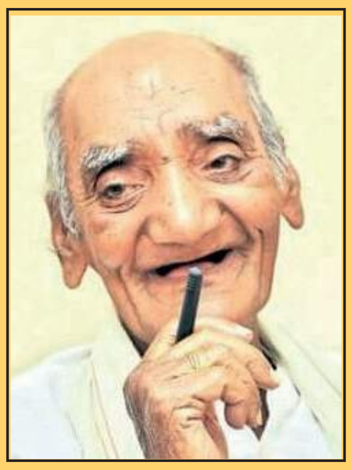

శతాధిక గ్రంథ కర్త కపిలవాయి లింగమూర్తి రచనల్లో తనదైన ప్రత్యేక శైలి కనబడుతుంది. పద్యమైనా, గద్యమైనా ప్రత్యేకత కనబర్చడం ఆయన రచనల్లో కొట్టొచ్చినట్టు కనబడే అంశం. పద్యాలను కథల రూపంలో చెప్పడం ఆయన ప్రత్యేకత.

తరగతి గది బోధనను ఆకర్షణీయం చేసేందుకు, పిల్లలకు వివిధ అంశాలు అర్థమయ్యేట్లు చెప్పేందుకు ఒక్కో ఉపాధ్యాయుడు ఒక్కో టెక్నిక్ అవలంబిస్తాడు. కపిలవాయి లింగమూర్తి కూడా అంతే. నాగర్‌కర్నూలులోని జాతీయోన్నత పాఠశాలలో 1954 జూలై 11న ఆయన ఉపాధ్యాయ వృత్తి చేపట్టారు. 1972లో ఉపన్యాసకులుగా పదోన్నతి పొంది పాలెంలోని శ్రీ వెంకటేశ్వర ప్రాచ్య కళాశాలలో 11 సంవత్సరాలు పనిచేశారు. ఉన్నత పాఠశాలలో పనిచేసే సందర్భంలో 1970 ప్రాంతంలో ఆయనకు వచ్చిన ఆలోచనల ప్రతిరూపమే పద్యాలకు కథలల్లడం. పద్యభాగాలు సుదీర్ఘంగా ఉండడం వల్ల వాటి పూర్వాపరాలు విడమర్చి విద్యార్థులకు చెప్పేవారు కపిలవాయి. అప్పుడే పద్యాలపై కథలు రాయాలనే ఆలోచన వచ్చింది.

సాహిత్యంలోని కావ్యాలపై, వాటిలోని కొన్ని సందర్భాలపై ఎన్నో ఉదంతాలున్నాయి. వాటిలో కొన్ని చారిత్రకంగా సంభవించినవి కావచ్చు, మరికొన్ని ఆనాటి కవుల కల్పన కావచ్చు, ఇంకొన్ని వాటిని చదివే పాఠకులు తిరిగి చెప్పే సందర్భంలో రూపొందినవి కావచ్చు. ఆయా కథలను అక్షరబద్ధం చేయాలని సంకల్పించారు లింగమూర్తి.

ఆయా పద్య కథలను అక్షర రూపంలోకి తెచ్చే క్రమంలో పఠనీయతకు పెద్ద పీట వేశారు లింగమూర్తి. అందుకే శీర్షికలను సైతం ఆకర్షణీయంగా పెట్టారు. ఆ శీర్షికలను చూడగానే కథ మొత్తం చదవాలనిపిస్తుంది. ఈ కథల్లో ఒక శీర్షిక 'నన్నయను చిన్నబుచ్చిన పద్యం'. ఈ శీర్షిక చూడగానే మహాభారత కర్తనే పద్యం చిన్నబుచ్చడమా? అనే సందేహం పాఠకులకు వచ్చి ఆసాంతం కథను చదివిస్తుంది. రచయిత ఉద్దేశం కూడా తన రచనలను చదివించడమే కదా. పైగా ఉపాధ్యాయుడిగా పనిచేసిన రచయిత రాయడంతో పాటు చెప్పడంలోనూ నిపుణుడై ఉంటాడు. ఆ నేర్పరితనం లింగమూర్తి పద్యకథల్లో కనబడుతుంది.

ఇతర కథల శీర్షికలు 'తిక్కనను తికమకపెట్టిన పద్యం', 'ధార ఆగిపోయినా సాగిన పద్యం', 'శ్రీనాథుని చిక్కునబెట్టిన శ్లోకం', 'శ్రీరాముడు వ్రాసిన పద్యం', 'శ్రీనాథుని చిక్కులబెట్టిన పద్యం', 'శ్రీనాథుడు తిట్టి బహుమానం తెచ్చుకున్న పద్యం', 'గుహలో దూరిన సింహాన్ని తోకపట్టి బయటకి లాగిన పద్యం', 'ముక్కుమీద పద్యం- ముక్కు తిమ్మన', 'మూడు విరుపుల పద్యం', 'ఉద్ధతుల మధ్య నిరుపేదకుండతరమె', 'నహసావిదధీతన క్రియాం', 'బబ్భావళ్యామంతకస్సన్నివిష్ఠ:', 'నాల్గణాల శ్లోకం'. ఈ శీర్షికలను చదివే పాఠకులను తప్పనిసరిగా చదవించే పనిచేస్తాయి కథలు. ఆ నేర్పరితనం శీర్షికల్లోనే కాకుండా కథల్లోనూ కనబడుతుంది.

ఈ కథలన్నీ లింగమూర్తి తన తరగతి గదుల్లో విద్యార్థులకు చెప్పినవే కావడం విశేషం. ఉద్యోగంలో చేరిన తొలినాళ్లలో నన్నయపై ఒక కథ చెప్పవలసి వచ్చిందట. అనంతర కాలంలో గజేంద్రమోక్షం కథలో 'అల వైకుంఠపురంబులో' పద్యం విన్పించాల్సి వచ్చింది. ఇవన్నీ సందర్భానుసారం విద్యార్థులకు చెప్పిన లింగమూర్తి ఆయా పద్య కథలను గ్రంథస్థం చేయడం పాఠకులకు సంతోషం కలిగిస్తుంది.

"పలపలని మూకలో కా/ ల్నిలువక గుబ్బంబుడిగ్గి నీ కొడుకు గదా/ కలితభుజుండై యొక్కడు/ తొలగి చనియె-" అని చెప్పి ఆగిపోయాడట తిక్కన. అక్కడికి పద్య ధార ఆగిపోయింది. దాంతో అర్థాంతరంగా ఆగిపోయి "ఏమి చెప్పుదును గురునాథా!" అని నిలిచిపోయాడట. గురునాథుడు ఆ వరుసల కూడా రాసుకున్నాడట. ఆగిపోయిన తిక్కనతో "ఆ తర్వాత" అని అడిగాడట.

" ఆ తర్వాత ఇంకేముంది. తే కత్తి యిటివ్వు. నా ధార ఆగిపోయింది. నాలుక ఖండించుకుంటాను" అని చేయి చాపాడట తిక్కన. గురునాథుడు పద్యం మొత్తం చదివి ఒకసారి చూసుకుని "మీ ధార ఏమీ ఆగిపోలేదు గురుదేవా! పద్యం పూర్తి అయింది కదా!" అన్నాడట. దానికి తిక్కన "కాదు కాదు అది పూర్తి కాలేదు. అందుకే నేను ఏమి చెప్పుదును గురునాథా! అన్నాను కదా" అని బదులిచ్చాడట.

గురునాథుడు తను రాసుకున్న పంక్తులను మరో సారి చదివి "గురువు గారూ! ఇపుడు ఈ వృత్తాంతం మీరు నాకు చెప్పడం లేదు'. మహాభారత యుద్ధ రంగానికి దూరంగా కూర్చున్న ధృతరాష్ట్రునికి సంజయుడు చెబుతున్నాడు కనుక ఇది అతని మాట" అన్నాడట.

ఆశ్చర్యపడ్డ తిక్కన "అలాగా ఏదీ ఇప్పటి పద్యం చదువు ఒకసారి" అన్నాడట.

దానికి గురునాథుడు "పలపలని మూకలో కా/ ల్నిలువక గుబ్బంబుడిగ్గి నీ కొడుకు గదా/ కలిత భుజుండై యొక్కడు/ తొలగి చనియె నేమి చెప్పుదును గురునాథా!" అని ఆ పద్యపాదాలను చదివి విన్పించాడట. తిక్కనతో గురునాథుడు " అది ఏమి చెప్పుదును కురునాథా! ఓ ధృతరాష్ట్ర మహారాజా! శల్యుడు మరణించగానే అది చూచి నీ కొడుకు యింక ఒక్కడై ఆ రణరంగంలో నిలువలేక గదను భుజంపై పెట్టుకొని ఆ రణరంగాన్ని విడిచి ఎక్కడికో వెళ్లినాడు గదా! ఆ విషయం మనకింకా తెలియదు కాబట్టి అతడు నీతో అది ఏమని చెప్పేది అని అంటున్నాడు" అని వివరించాడట.

శిష్యుడి వివరణ విని పరమానంద భరితుడయ్యాడట తిక్కన.

'శ్రీనాథుడు తిట్టి బహుమానం తెచ్చుకున్న పద్యం' అనే కథలో సర్వజ్ఞసింగ భూపాలుని 'గ్రామ సింహం'గా శ్రీనాథుడు తిట్టి కూడా ఎలా బహుమానం తెచ్చుకున్నాడో వివరించిన తీరు మనోల్లాసం కలిగిస్తుంది.

ఇలాంటి కథలే పద్యకథల నిండా కనబడతాయి. ఇలాంటి కథలు చెప్పడం వల్ల ఆ కథలపై శ్రద్ధ పెట్టడంతో పాటు సంబంధిత పద్యాన్ని కూడా విద్యార్థులు తేలికగా నేర్చుకుంటారు. ఉపాధ్యాయుడిగా, రచయితగా లింగమూర్తి సాధించిన ఘనత అది.

భువనవిజయాన్ని 'రాజరథం' అనే పేరుతో నాటకీకరించారు లింగమూర్తి. ఈ నాటకంలో ఆయనకున్న నాటకీకరణ నైపుణ్యం అడుగడుగునా కనబడుతుంది. ప్రభాత గోష్ఠి, మధ్యాహ్న గోష్ఠి, ప్రదోష గోష్ఠి అనే మూడు దృశ్యాలుగా విభజించిన ఈ నాటకం పాఠకులను ఆకర్షిస్తుంది. మొదటి దృశ్యంలో అష్ట దిగ్గజాలెవరెవరనే విషయ నిర్ణయం జరుగుతుంది. రెండో దృశ్యంలో అష్టదిగ్గజాల చాటువులను చేర్చారు. మూడో దృశ్యం ఈ నాటకంలో కీలకమైంది. ఈ దృశ్యంలో అష్టదిగ్గజ కవుల కావ్య విమర్శ ఉంటుంది. ఒక్కో కవి తన కావ్య వస్తువును వివరిస్తుండగా ఇతరులు దాని గుణదోషాలను ప్రస్తావిస్తారు. చివర్లో మను చరిత్ర ఉత్తమమైనదిగా నిర్ణయించి, అల్లసాని పెద్దనను కూర్చోబెట్టి పల్లకి ఎత్తడంతో తెరపడుతుంది.

ప్రదర్శనాయోగ్యత ఉన్న నాటకమిది.

వందకు పైగా రచనలు చేసిన డాక్టర్ కపిలవాయి లింగమూర్తి ప్రతి రచనలోనూ వైవిధ్యం కనబడుతుంది. పఠనీయ లక్షణాలు పుష్కలంగా ఉన్న రచనలివి. సాహిత్య సృజనలో ప్రత్యేకత కనబరిచిన ఆయన ఏడు బిరుదాలు పొందారు. 75కు పైగా సత్కారాలు, పురస్కారాలు అందుకున్నారు. వాటిలో ముఖ్యమంత్రులు, గవర్నర్లు కూడా చేసిన సన్మానాలుండడం విశేషం. రాష్ట్రంలోనే కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాల్లోనూ ఆయన అవార్డులు, సత్కారాలు పొందారు. ఆయనపై నాలుగు శతకాలను ఇతర కవులు రాశారు. వెన్నెల సాహిత్య అకాడమీ రూపొందించిన 'కవితా కళానిధి శ్రీ కపిలవాయి లింగమూర్తి' అనే డాక్యుమెంటరీ 2011లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ నంది అవార్డును పొందింది.

కవిత్వం, కావ్యం, ఉదాహరణం, ద్విపద, శతకం, పరిశోధన, విమర్శ, చరిత్ర రచన, సంపాదకత్వం, వ్యాఖ్యానం, కథ, అనువాదం, నాటకం మొదలైన ప్రక్రియల్లో నిరుపమాన రచనలందించిన డాక్టర్ కపిలవాయి లింగమూర్తి సాహిత్యానికి మానవరూపం.

- డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు
9441046839

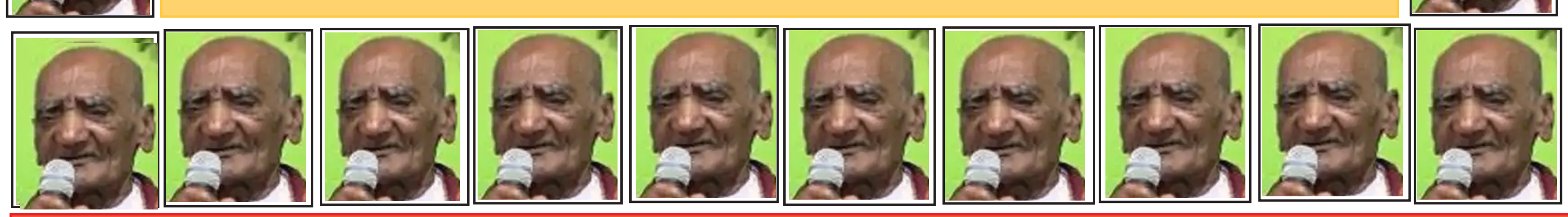

అంధత్వ నివారణలో నేత్రదానం ప్రధానం

దేశవ్యాప్తంగా ఏప్రిల్ 1-7వ తేదీల్లో "అంధత్వ నివారణ వారోత్సవాలు" జరుపుకుంటున్నాం. గత గణాంకాల ప్రకారం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 45 మిలియన్ల అంధులు ఉన్నారని అంచనా. నేటికి వీరి సంఖ్య 75 మిలయన్‌లకు చేరవచ్చు. వీరిలో 90% అంధులు అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లోనే ఉన్నారు. ఇండియాలో 10 మిలియన్‌ల ప్రజలు అంధత్వంతో బాధ పడుతున్నారు. అంధత్వంతో బాధపడే వారిలో 50 సంవత్సరాల సగటు వయస్సు గల వారే ఎక్కువగా ఉన్నారు. ప్రతియేట ఒక మిలియన్ అంధత్వం బారిన పడుట విచారకరం. నేత్ర సంబంధ సమస్యలలో 80% నయం చేయగలవనేది కొంత ఊరట నిచ్చే అంశంగా పరిగణించాలి. దృష్టి లోపాలకు కారణాలను వెతికి, నివారణా చర్యలు తీసుకుంటూ, నివారించగల అంధత్వాన్ని తొలగిస్తూ, కంటి జబ్బుల పట్ల అవగాహన కలిగించే ఉద్దేశ్యంతో ఈ వారోత్సవాలు ఘనంగా జరుపుకుంటాం. పుట్టుకతో అనువంశికంగా, ప్రమాదాలతో, పోషకాహార లోపం, పరిశుభ్రత పాటించక పోవటం, కంటి అద్దాలు వాడకపోవడం, ఆర్థిక సామాజిక వెనుకబాటుతనం, అసాధారణ జీవన శైలి, అపరిశుభ్రత, అవగాహన లేమి లాంటి కారణాలతో కంటి సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. "చికిత్స కన్న నివారణే మిన్న" అనే నినాదానికి కట్టుబడి బహుముఖీన చర్యలను చేపట్టే ఉద్దేశ్యంతో భారత ప్రభుత్వం 1976లోనే 'జాతీయ అంధత్వ నివారణ కార్యక్రమం' (National Programme for Control of Blindness, NPCB) పెద్ద ఎత్తున చేపట్టింది. దీని ద్వారా కంటి శుక్లాలు, సవరించని వక్రీభవన లోపం, గ్లకోమా, నేత్ర ప్రమాదాలు, పిల్లల్లో అంధత్వం, కార్నియా మార్పిడి, స్వల్ప దృష్టి దోషం, అకాల జననాలు, మెల్లకన్ను లాంటి సమస్యలకు పబ్లిక్ ప్రైవేట్ పార్టిసిపేషన్ (PPP)తో సమాధానాలు ఇస్తున్నారు. ఇండియాలో నేత్ర వైద్యం అత్యంత ఆధునికంగా ఉంటూ ప్రపంచ దేశాలకు మార్గదర్శకంగా నిలుస్తుంది.

నేత్ర సంబంధ సమస్యల తీవ్రతను గుర్తించిన ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (WHO) స్పందిస్తూ అంతర్జాతీయ అంధత్వ నివారణ ఏజెన్సీ (International Agency for Prevention of Blindness, IAPB)ని నెలకొల్పి వివిధ దేశాల్లో తగు చర్యలను తీసుకుంటున్నారు. నేత్ర సంబంధ చికిత్స, నివారణ చర్యలు చేపట్టటంలో భారత్ అన్ని దేశాల కన్న ముందు ఉండటం కొంత ఊరటనిచ్చిన అంశం. విజన్-2020 ప్రకారం 2020 సంవత్సరాన్ని 'దృష్టి హక్కు' (Right to Sight) నినాదాన్ని తీసుకొని దృష్టి దోషాల నివారణకు కృషి చేస్తున్నాయి. 2020 నాటికి నివారించగల అంధత్వాన్ని (Preventable Blindness) తొలగించాలని లక్ష్యంగా నిర్ణయించారు. ప్రధాన కంటి జబ్బులుగా కంటి శుక్లాలు, సవరించని వక్రీభవన

> **పుట్టుకతో అనువంశికంగా, ప్రమాదాలతో, పోషకాహార లోపం, పరిశుభ్రత పాటించక పోవటం, కంటి అద్దాలు వాడకపోవడం, ఆర్థిక సామాజిక వెనుకబాటుతనం, అసాధారణ జీవన శైలి, అపరిశుభ్రత, అవగాహన లేమి లాంటి కారణాలతో కంటి సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి.**

లోపం, కార్నియా అస్పష్టత, గ్లకోమా, డయాబెటిక్ రెటినోపతి, కంటి ప్రమాద సమస్యలు, మాక్యులర్ డిజనరేషన్, రెటీనా అంటువ్యాధులు గుర్తించ బడినవి.

అంధత్వానికి, కంటి జబ్బులకు కారణాలనేకం. విటమిన్-ఏ లోపంతో దృష్టి దోషం ఏర్పడుతుంది. తల్లి గర్భంలో ఉన్నపుడు జాగ్రత్తలు తీసుకోక పోవటం కూడా ప్రమాదకరం. నేత్ర పరీక్షలను తరుచుగా జరిపించుకోక పోవటం సర్వసాధారణం. పిల్లలు 1, 3 మరియు 5 సంవత్సరాల వయస్సులో కంటి పరీక్షలు చేయించాలి. సహజ కాంతికి దూరంగా గదుల్లో కృత్రిమ లైట్లకింద ఎక్కువ సమయాన్ని గడపటం, సెల్ లేదా కంప్యూటర్ తెరకు అతుక్కుపోవటం నేత్ర సమస్య, మయోపియాకు (ముఖ్యంగా పిల్లలు) కారణమవుతున్నాయి. నగరీకరణ పెరిగి ఇంట్లోనే ఎక్కువ సమయం గడపటం సమస్యను మరింత పెంచుతుంది. పిల్లలు కంటి ఎలర్జీలతో అతిగా నలపడం కారణంగా కెరాటోకోనస్ జబ్బు వస్తుంది. పరిశ్రమల్లో శ్రామికులకు కంటి ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశం ఎక్కువ. తీవ్ర ప్రమాదాల్లో శాశ్వత అంధత్వం కలుగవచ్చు. పెద్దల్లో జీవన శైలి సంబంధ పొడి కన్ను (Dry Eye) సమస్య అంటువ్యాధిగా మారవచ్చును. సాఫ్ట్‌వేర్ నిపుణులకు కంటి వ్యాధులు ఒక పెద్ద సమస్యగా వెంటాడుతున్నాయి. కంటి అద్దాలు కలిగిన వారు వాడని యెడల నేత్ర సమస్య జటిలమవుతుంది.

నేత్ర సమస్యలకు నివారణ మార్గాలను అర్థం చేసుకోవాలి. విటమిన్-ఏ కలిగిన సమతుల పోషకాహారం, తరుచుగా కంటి పరీక్షలు, అద్దాలను విధిగా వాడటం, కంప్యూటర్‌తో పనిచేసేవారు మధ్య మధ్యలో విశ్రాంతి తీసుకోవడంతో పాటు కొంతసేపు కళ్ళు మూసుకొని కనురెప్పలు కొట్టడం, నేత్రాలను టాప్ వాటర్‌తో శుభ్రపరుచుకోవటం, పారిశ్రామికులు తగు జాగ్రత్తలు పాటించటం, చరవాణి వాడే సమయాన్ని తగ్గించటం, గదుల్లోంచి సహజ కాంతిలోకి రావటం, పరిశుభ్రత పాటించటం, శిశు జననానికి ముందు తరువాత పరీక్షలు చేయించటం, పిల్లలకు సెల్ మరియు ల్యాప్‌టాప్‌లను దూరంగా ఉంచటం వంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

రేచీకటి(Night Blindness), రంగులు గుర్తించలేని అంధత్వం(Colour Blindness), స్నో అంధత్వం(Snow Blindness) లాంటి కంటి లోపాలు కూడా సాధారణంగా కనిపిస్తాయి. మధుమేహ రుగ్మతల వారిలో నేత్ర సమస్యలు అధికంగా కనిపిస్తాయి. కంటి శుక్లాలు, వక్రీభవన లోపం, శుక్లపటానికి సోకిన అంటువ్యాధి(Tracoma), గ్లకోమా, డయాబెటిక్ రెటినోరతి లాంటి నేత్ర సమస్యలను చికిత్సతో నయం చేయవచ్చు. ప్రభుత్వపరంగా కంటి సమస్యలను నివారించటం, చికిత్స అందుబాటులో ఉంచటం, సరైన హాస్పిటల్ మౌలిక వసతుల కల్పన, వ్యాధి నిర్ధారణకు ఉపకరించే సాంకేతిక సదుపాయాలను అందుబాటులో ఉంచటం, వివిధ వనరుల సమీకరణ, సిబ్బందికి శిక్షణ ఇవ్వడం, స్వచ్ఛంధ సంస్థలకు ప్రోత్సాహం, కార్నియా మార్పిడి, నేత్రదాన అవగాహన, గోడపత్రికలు మరియు కరపత్రాల ముద్రణ లాంటి ప్రయత్నాలు పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్నాయి. నివారించదగిన అంధత్వాన్ని సమూలంగా తొలగించి చీకటిలో బ్రతికే జీవితాల్లో వెలుగులు నింపిన నాడే ఈ వారోత్సవాలకు సార్థకత ఉంటుంది. మనందరం మరణానంతరం నేత్రదానం చేస్తామని ప్రతినబూనుతూ మానవత్వాన్ని చాటుదాం.

- డా॥ బుర్ర
మధుసూదన్‌రెడ్డి
9949700037

నిజదేవోభవ...

(జనం కోసం, సమాజవనంకోసం, శ్రమైక జీవనపథాన సాగుతున్న శ్రామికదైవాలకు అంజలిఘటిస్తున్న శీర్షిక..)

కూరగాయలమ్మా! కొనుము నతులు!

-దోరవేటి
సెల్:9866251679

ఆ॥ దేహశక్తి బెంచు ఆహార సంపద
కాయగూరలందు గలదు వెస్ర!
అట్టికూరగాయ లమ్మెడి తల్లులే
అమ్మలంచు శ్రమకు నంజలింతు!

ఉ॥ రాతిరి నిద్రలేక అపరాత్రిరివేళనె లేచి, మండికిన్
యాతన తోడ జేరి సరియయ్యిన కాయలు కూరలెన్నొ సం
ప్రీతిని కోరి, ఏరి మరి పెద్దవి,చిన్నవి మూటలన్ని, ఏ
రీతిగ దెచ్చుకొందువో, పరీక్షయె జీవనమంత సోదరీ!

ఆ॥ కూరగాయలన్ని కోరి సంతకు జేర్చి
సాటివారితోడ సర్దుకొనుచు
ఎదురు చూచుచుందు వెంతయో ఆర్తిగా
కూరగాయ లడుగువారి కొరకు...

సీ॥ పుచ్చు కాయలటంచు ముట్టరు కొన్నిటిన్
వాడినవని కొన్ని చూడబోరు
ముదిరినవని కొన్ని కదిలింప నేరరు
కచ్చికాయలటంచు కానబోరు
నలిగినవని కొన్ని తొలగగా జేతురు
నచ్చితే దనుచు కొనంగబోరు
ధర యెక్కువనుచును వెరచి కొనగ లేరు
కటికెంపునుగాక నంటబోరు

తే॥ శ్రమను, ఖర్చు, నిబ్బందులన్, చమట విలువ
నెరిగి నీ కూరగాయలన్ సరసమైన
ధరకు కొనగల వారలీ ధరణియందు
నూటికొక్కరైనను యున్నను అదిమేలు!

ఉ॥ చేరము లాడబోరు గద పేరగు సూపరు మార్కెటందు, వి
స్తారమునైన హోటలు వితానములందున, ఫాస్టుఫుడ్‌లలో
నీరును, మజ్జిగన్ గొనగ నెంత వచించిన నంతయిచ్చియున్
నోరు గదల్పకుండగను నుందురు కొందు రదేమి చిత్రమో!

ఆ॥ కూరగాయ లనిన కొసరగ జూచేరు
తూక మందు గలుగనీక లోటు
పైసలిచ్చు చోట పది, ఇరవయ్యైన
తక్కువీయగాను దలతురేల?

ఉ॥ చాయలు అమ్మువానికిని, సాయముకాలము లైటు బెట్టు అ
బ్బాయికి యున్న, ప్లాస్టికు కవర్లను సప్లయి జేయువానికిన్,
బాయక వచ్చు ఆ మునిసిపాలిటివారికి, పోలిసన్నకున్ (Police)
యీయగ నాషరున్ మిగిలె నెంతయొ తెల్పుము తల్లి కొంగులో!

తే॥ నీవు బ్రతుకుటయే గాక నిజము చూడ
పరుల కెందరికేని ఆదెరువునైన
జీవనము నీది యెంతయో పావనమ్మా
ఇల పరోపకారమునకు నెలవు సుమ్మా!

ఉ॥ కూటికి గుడ్డకున్ వగచుకొంచును పైసల నొక్కటొక్కటిన్
తేటిగమట్లు దాచెదవు దీనత దీర్చ పతీ సుతాళికిన్;
ఏటికి తల్లి యిట్లు శ్రమియింతువు? మద్యములోన మున్ని, చే
వాటము జూపు నీ మొగుడు! పైలము పైసలు, నీదు ప్రాణముల్.

తే॥ ఆత్మవిశ్వాసమున్నది అడుగులందు!
నిండు నమ్మకమున్నది నేర్పు నందు!
విమలమౌ తేజమున్నదీ చమటయందు!
అందుకే గొనుమమ్మ నా వందనములు!

చరిత్రలో నేటినిజం

కం॥ సమాజన్ముడు 'దారా'కే
అహరహమును పోరు సలిపి - అతిరోషముతో
విహరించి ధర్మపథమున
"జహానారా" వెలుగు కొనెను శశ్వత్కీర్తిన్ !!

-రాధశ్రీ
సెల్: 9494481210

(ఏప్రిల్ 2 షాజహాన్ పెద్ద కుమార్తె జహనారా జయంతి..)

నేటి నిజాలు

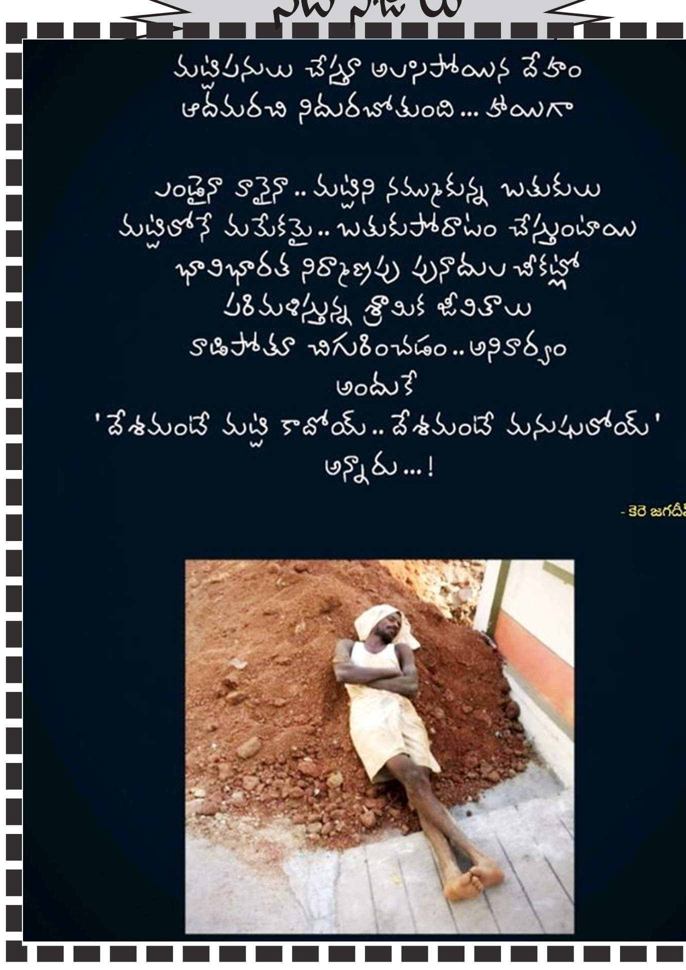

Printed, Published and owned by VEENADAS,at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana. Published at SRT-74,Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas, Ph.No.040- 2766 2477.
RNI No.52865/93. E-mail :netinijam93@gmail.com.